

‘Zoekt eerst het rijk Gods en Zijn Gerechtigheid, en alle dingen zullen u toegeworpen worden.’ (Mattheüs 6:33).

GENESIS

TWEE EN DERTIGSTE HOOFDSTUK

4229. In het 3de deel werd een begin gemaakt met de ontvouwing van die dingen die de Heer bij Mattheüs in hoofdstuk 24 heeft voorzien ten aanzien van het Laatste Gericht; en die ontvouwing werd aan de laatste hoofdstukken daar vooraan gesteld en er werd mee gevorderd tot aan vers 31 van die evangelist; zie de nrs. 3353 tot 3356; 3486 tot 3489; 3650 tot 3655; 3897 tot 3901; 4056 tot 4060.

Wat, kort samengevat, de innerlijke zin van al die dingen is, blijkt uit wat daar werd ontvouwd, namelijk dat voorzeggings werd gedaan ten aanzien van de geleidelijke verwoesting van de Kerk en tenslotte ten aanzien van de instauratie van de nieuwe Kerk, in deze volgorde:

- I. Dat men zou beginnen met niet te weten, wat het goede en het ware is, maar daarover zou gaan redetwisten.
- II. Dat zij ze zouden verachten.
- III. Dat zij niet van harte zouden erkennen
- IV. Dat zij zouden ontwijden.
- V. En omdat het ware van het geloof en het goede van de naastenliefde nog zou aanblijven bij sommigen, die de uitverkorenen worden genoemd, wordt de staat van het geloof dan beschreven.
- VI. En daarna de staat van de naastenliefde.
- VII. En tenslotte wordt gehandeld over het begin van de Nieuwe Kerk, die wordt beschreven door de woorden die het laatst ontvouwd werden, namelijk: ‘En Hij zal Zijn engelen uitzenden met een bazuin en een grote stem en zij zullen Zijn uitverkorenen bijeenvergaderen uit de vier winden, van het uiterste der hemelen tot het uiterste ervan, vers 31; dat daaronder het begin van de Nieuwe Kerk werd verstaan, zie nr. 4060 aan het einde.

4230. Wanneer het einde van een oude Kerk en de aanvang van een nieuwe is aangebroken, dan is er het Laatste Gericht; dat het die tijd is die in het Woord onder het Laatste Gericht wordt verstaan, zie de nrs. 2117 tot 2133, 3353, 4057; en eveneens onder de Komst van de Zoon des Mensen.

Over de Komst zelf wordt nu gehandeld, waarover de discipelen de Heer vroegen, zeggende: ‘Zeg ons, wanneer zullen deze dingen zijn, bovenal welk zal het teken zijn van Uw Komst en van de voleinding der eeuw’, (Mattheüs 24:3).

Zo moet dan nu de ontvouwing volgen van hetgeen de Heer heeft voorzien over de tijd zelf van Zijn Komst en van de voleinding der eeuw, die het Laatste Gericht is; maar aan dit hoofdstuk voorafgaand volgen alleen die dingen die zijn beschreven in de verzen 32 tot en met 35, te weten de volgende: ‘Leert echter van de vijgenboom een gelijkenis: wanneer zijn tak nu teder wordt en de bladeren uitspruiten, zo weet gij dat de zomer nabij is. Alzo ook gijlieden, wanneer gij al deze dingen zult gezien hebben, zo weet, dat Hij nabij is aan de deuren.

Voorwaar, Ik zeg u: Dit geslacht zal niet voorbijgaan, totdat al deze dingen geschieden. De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar Mijn woorden zullen niet voorbijgaan’.

De innerlijke zin van deze woorden is de volgende.

4231. Leert echter van de vijgenboom een gelijkenis; wanneer zijn tak teder wordt en de bladeren uitspruiten, zo weet gij dat de zomer nabij is, betekent het eerste van de Nieuwe Kerk; de vijgenboom is het goede van het natuurlijke, de tak is de aandoening ervan; en de bladeren zijn de ware dingen; de gelijkenis waaruit zij zouden leren, is dat die dingen worden aangeduid.

Wie de innerlijke zin van het Woord niet kent, kan nooit weten wat de vergelijking van de Komst van de Heer met de vijgenboom en met de tak ervan en de bladeren, behelst; maar omdat alle vergelijkende dingen ook aanduidend zijn, nr. 3579, kan men daaruit weten wat die dingen betekenen; de vijgenboom betekent overal waar hij in het Woord wordt vermeld, in de innerlijke zin het goede van het natuurlijke, nr. 217; dat de tak de aandoening ervan is, komt omdat de aandoening uit het goede voortspruit zoals een tak uit zijn stam; dat de bladeren de ware dingen zijn, zie nr. 885; daaruit blijkt nu wat die gelijkenis inhoudt, namelijk dat wanneer door de Heer een nieuwe Kerk wordt geschapen, dan allereerst het goede van het natuurlijke verschijnt, dat wil zeggen, het goede in de uiterlijke vorm met de aandoening en de ware dingen ervan; onder het goede van het natuurlijke wordt niet het goede verstaan waarin de mens wordt geboren of dat hij aan zijn ouders ontleent, maar het goede dat geestelijk is naar zijn oorsprong; in dit goede wordt niemand geboren, maar het wordt door de Heer in hem gebracht door de erkennenissen van het goede en het ware; daarom is de mens, voordat hij in dit goede, namelijk in het geestelijk goede is, niet een mens van de Kerk, hoezeer hij het ook krachtens het meegeboren goede schijnt te zijn.

Alzo ook gijlieden, wanneer gij al deze dingen zult gezien hebben, zo weet, dat Hij nabij is aan de deuren, betekent dat wanneer die dingen verschijnen die in de innerlijke zin worden aangeduid door de woorden die kort hiervoor in de nrs. 29 tot 31 zijn gezegd, en wel over de vijgenboom, dat dan de voleinding van de Kerk, dat wil zeggen, het Laatste Gericht en de Komst van de Heer is aangebroken; en dus dat dan de Oude Kerk wordt verworpen en de Nieuwe Kerk geïnstalleerd wordt; gezegd wordt ‘aan de deuren’, omdat het goede van het natuurlijke en de ware dingen ervan de eerste dingen zijn die de mens worden ingeboezemd wanneer hij wordt wederverwekt en Kerk wordt.

Voorwaar, Ik zeg u: Dit geslacht zal niet voorbijgaan, totdat al deze dingen geschieden, betekent de Joodse natie, namelijk dat zij niet zoals de andere natiën uitgeroeid zal worden; de oorzaak zie men in nr. 3479.

De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar Mijn woorden zullen niet voorbijgaan, betekent dat de innerlijke en de uiterlijke dingen van de vorige Kerk zullen vergaan, maar dat het Woord van de Heer zal blijven; dat de hemel het innerlijke van de Kerk is en de aarde haar uiterlijke, zie de nrs. 82, 1411, 1733, 1850, 2117, 2118, 3355.

Dat de woorden van de Heer niet slechts die zijn die nu over Zijn Komst en over de voleinding der eeuw zijn gesproken, maar ook alle woorden die in het Woord zijn, blijkt duidelijk; deze woorden volgen onmiddellijk na die welke over de Joodse natie werden gezegd, omdat de Joodse natie in stand werd gehouden ter wille van het Woord, zoals blijken kan uit de aangehaalde plaats nr. 3479.

Hieruit blijkt nu duidelijk dat hier voorzeggings werd gedaan ten aanzien van de aanvang van een nieuwe Kerk.

GENESIS 32 : 1 – 32

1. En Jakob ging tot zijn weg; en de engelen Gods ontmoetten hem.
2. En Jakob zei, als hij hen zag: Dit is het kamp Gods, en hij noemde de naam van die plaats Machanaïm.
3. En Jakob zond boden voor zich uit tot Ezau, zijn broeder, in het land van Seïr, in het veld van Edom.
4. En hij gebood hun, zeggende: Zo zult gij zeggen tot mijn heer Ezau: Zo zegt uw knecht Jakob: Met Laban heb ik als vreemdeling verkeerd en heb er tot nu toe vertoefd.
5. En ik had os en ezel, kudde van kleinvee en dienstknecht en dienstmaagd en ik zend om mijn heer aan te zeggen, om genade te vinden in uw ogen.
6. En de boden keerden terug tot Jakob, zeggende: Wij zijn gekomen tot uw broeder, tot Ezau; en ook trekt hij u tegemoet en vierhonderd mannen met hem.
7. En Jakob vreesde zeer en hem was bange; en hij halveerde het volk dat met hem was en de kudde van kleinvee en de kudde van grootvee en de kamelen, in twee kampen.
8. En hij zei: Indien Ezau tot het ene kamp komt en slaat het en het overgeblevene kamp zal tot ontkoming zijn.
9. En Jakob zei: God van mijn vader Abraham en God van mijn vader Izaäk, Jehovah, die tot mij gezegd hebt: Keer weder tot uw land en tot uw geboorte en Ik zal wel met u doen.
10. Ik ben kleiner dan alle barmhartigheden en dan alle waarheid, welke Gij met Uw knecht gedaan hebt; omdat ik met mijn stok over deze Jordaan gegaan ben en nu ben ik tot twee legers.
11. Ruk mij, ik bid u, uit de hand van mijn broeder, uit Ezaus hand, omdat ik hem vrees, dat hij niet misschien kome en mij sla, de moeder over de zonen.
12. En Gij, Gij hebt gezegd: Weldoende zal Ik met u weldoen en Ik zal uw zaad stellen als het zand der zee, hetwelk vanwege de menigte niet geteld wordt.
13. En hij vernachtte aldaar in die nacht; en hij nam van hetgeen in zijn hand gekomen was, een gave voor Ezau, zijn broeder.
14. Tweehonderd geiten en twintig geitenbokken, tweehonderd schapen en twintig rammen.
15. Dertig zogende kamelen en haar zonen, veertig vaarzen en tien varren, twintig ezellinnen en tien ezelsveulens.
16. En hij gaf in de hand van zijn knechten, kudde bij kudde bijzonder; en hij zei tot zijn knechten: Gaat voor mij door en stelt ruimte tussen kudde en tussen kudde.
17. En Hij gebood de eerste, zeggende: Wanneer u Ezau, mijn broeder, zal ontmoet hebben en hij u zal gevraagd hebben, zeggende: Van wie zijt gij en waarheen gaat gij en van wie zijn deze dingen voor u.
18. En gij zult zeggen: Van uw knecht Jakob; dit is een gave, gezonden tot mijn heer Ezau; en zie, hij is ook achter ons.
19. En hij gebood ook de tweede, ook de derde, ook allen die achter de kudden gingen, zeggende: Naar dit woord zult gij tot Ezau spreken, als gij hem vinden zult.
20. En gij zult ook zeggen: Zie, uw knecht Jakob is achter ons; omdat hij zei: Ik zal zijn aangezichten verzoenen in de gave die voor mij gaat en daarna zal ik zijn aangezichten zien; misschien zal hij mijn aangezichten aannemen.
21. En de gave ging door over voor hem en hij vernachtte in die nacht in het kamp.
22. En hij stond op in die nacht en hij nam zijn beide vrouwen en zijn beide dienstmaagden en zijn elf kinderen en hij ging over de overgang Jabbok.
23. En hij nam hen en deed hen over de rivier gaan en hij deed overgaan hetgeen hij had.

* * * *

24. En Jakob bleef achter, hij alleen en een man worstelde met hem, totdat de dageraad opging.
25. En hij zag dat hij hem niet overmocht en hij raakte de holte van zijn dij aan en de holte van Jakobs dij werd verwrongen als hij met hem worstelde.
26. En hij zei: Laat mij, omdat de dageraad is opgegaan; en hij zei: Ik zal u niet laten tenzij dat gij mij gezegend hebt.
27. En hij zei tot hem: Wat is uw naam; en hij zei: Jakob.
28. En hij zei: Uw naam zal voortaan niet Jakob heten, maar Israël, omdat gij als een vorst gekampt hebt met God en met de mensen en hebt overmocht.
29. En Jakob vroeg en zei: Waarom is dit, dat gij naar mijn naam vraagt; en hij zegende hem aldaar.
30. En Jakob noemde de naam van de plaats Peniël, omdat ik God van aangezichten tot aangezichten heb gezien en mijn ziel bevrijd is geweest.
31. En de zon rees hem op, als hij door Penuël ging; en hij was hinkende op zijn dij.
32. Daarom eten de zonen Israëls niet de zenuw van het verschovene welke op de holte van de dij is, tot op deze dag, omdat hij raakte aan de holte van Jakobs dij de zenuw van het verschovene.

DE INHOUD

4232. Er wordt hier in de innerlijke zin gehandeld over de omkering van de staat in het natuurlijke, opdat het goede in de eerste plaats zal zijn en het ware in de tweede plaats; hier over de inplanting van het ware in het goede, vers 1 tot 23.

En over de worstelingen van de verzoekingen, die dan doorstaan moeten worden, vers 24 tot 32.

Ook wordt tevens gehandeld over de Joodse natie, dat die natie, hoewel zij niets van de Kerk kon opnemen, niettemin die dingen zou uitbeelden die van de Kerk zijn.

DE INNERLIJKE ZIN

4233. vers 1,2. En Jakob ging tot zijn weg; en de engelen Gods ontmoetten hem.

En Jakob zei, als hij hen zag: Dit is het kamp Gods en hij noemde de naam van die plaats Machanaïm.

Jakob ging tot zijn weg, betekent de geleidelijke voortgang van het ware, om verbonden te worden met het geestelijk en hemels goede; en de engelen Gods ontmoetten hem, betekent de verlichting uit het goede; en Jakob zei, als hij hen zag: Dit is het kamp Gods, betekent de hemel; en hij noemde de naam van die plaats Machanaïm, betekent het hoedanige van die staat.

4234. Jakob ging tot zijn weg; dat dit de geleidelijke voortgang van het ware betekent, om verbonden te worden met het geestelijk en het hemels goede, staat vast uit de uitbeelding van Jakob, namelijk hier het ware van het natuurlijke.

Wat Jakob uitbeeldde, werd eerder gezegd, namelijk het Natuurlijke van de Heer; en omdat daar waar historisch van Jakob sprake is, in de innerlijke zin over de Heer wordt gehandeld, hoe Hij Zijn Natuurlijke Goddelijk maakte, beeldde Jakob daarom eerst het ware daar uit en daarna het ware waaraan het zijdelings verwante goede, dat Laban was, werd toegevoegd; en nadat Hij dat had toegevoegd, beeldde Jakob een zodanig goede uit; maar een zodanig goede is niet het Goddelijk Goede in het Natuurlijke, maar dit goede is als het middel, waardoor Hij het Goddelijk Goede heeft kunnen opnemen; zo'n goede beeldde Jakob uit toen hij zich van Laban terugtrok, niettemin is dit goede in zich het ware, dat vandaar het vermogen heeft om zich te verbinden met het Goddelijk Goede in het natuurlijke.

Een zodanig ware is het dat Jakob nu uitbeeldt.

Het goede echter waarmee het verbonden zou worden, wordt door Ezau uitgebeeld, dat Ezau het Goddelijk Goede van het Goddelijk Natuurlijke van de Heer is, zie de nrs. 3300, 3302, 3494, 3504, 3527, 3576, 3599, 3669, 3677; over die verbinding zelf, namelijk van het Goddelijk Ware met het Goddelijk Goede van het Goddelijk Natuurlijke van de Heer wordt nu in de hoogste zin gehandeld; want nadat Jakob zich van Laban had teruggetrokken en tot de Jordaan was gekomen, dus bij de eerste intrede in het land Kanaän, vangt hij daarmee aan die verbinding uit te beelden, want het land Kanaän betekent in de innerlijke zin de hemel en in de hoogste zin het Goddelijk Menselijke van de Heer, nrs. 3038, 3705; vandaar komt het, dat door die woorden 'En Jakob ging tot zijn weg' de geleidelijke voortgang van het ware wordt aangeduid, om verbonden te worden met het geestelijk en het hemels goede.

Maar deze dingen zijn van dien aard, dat zij geenszins ten volle begrijpelijk uiteengezet kunnen worden; de oorzaak ervan is, dat de meest algemene dingen van deze zaak in de geleerde wereld, ook in de christelijke, onbekend zijn; want men weet nauwelijks wat het natuurlijke bij de mens is en wat het redelijke en dat deze geheel en al van elkaar onderscheiden zijn; en eveneens weet men nauwelijks wat het geestelijk ware is en wat het goede ervan is en dat ook deze ten zeerste onderscheiden zijn; en nog minder weet men dat het ware, wanneer de mens wordt wederverwekt, verbonden wordt met het goede, op onderscheiden wijze in het natuurlijke en op onderscheiden wijze in het redelijke en wel door ontelbare middelen; ja, het is zelfs niet eens bekend dat de Heer Zijn Menselijke Goddelijk heeft gemaakt overeenkomstig de orde volgens welke de Heer ook de mens wederverwekt; waar dus die meest algemene dingen onbekend zijn, kan het wel niet anders dan dat de dingen die daarover gezegd worden, duister verschijnen; niettemin moeten zij gezegd worden, omdat het Woord anders niet ontvouwd kan worden ten aanzien van de innerlijke zin; tenminste kan hieruit duidelijk zijn, wat en hoedanig de wijsheid van de engelen is, want de innerlijke zin van het Woord is voornamelijk voor de engelen.

4235. En de engelen Gods ontmoetten hem; dat dit de verlichting uit het goede betekent, staat vast uit de betekenis van de engelen Gods, namelijk iets van de Heer, hier het Goddelijke dat in de Heer is, want in de Heer was het Goddelijke Zelf dat de Vader wordt genoemd; het wezen zelf van het leven, dat bij de mens de ziel wordt genoemd, was daaruit en het was Hijzelf; het is dit Goddelijke dat in het gewone spraakgebruik de Goddelijke Natuur wordt genoemd of liever het Goddelijk Wezen van de Heer; dat door de engelen Gods in het Woord iets van het Goddelijke van de Heer wordt aangeduid, zie de nrs. 1925, 2319, 2821, 3039, 4085.

Daarmee dat 'de engelen Gods hem ontmoetten', wordt in de naaste zin de invloeiing van het Goddelijke in het Natuurlijke aangeduid, vandaar de verlichting, want alle verlichting is vanuit de invloeiing van het Goddelijke.

Omdat er gehandeld wordt over de omkering van de staat in het Natuurlijke van de Heer, opdat het goede in de eerste plaats zou zijn en het ware in de tweede en hier over de inplanting van het ware in het goede daar, nr. 4232 en dit niet kan plaatsvinden zonder

verlichting uit het Goddelijke, wordt hier daarom eerst gehandeld over de verlichting uit het goede waarin het ware zou worden ingeplant.

4236. En Jakob zei: Dit is het kamp Gods; dit betekent de hemel; dat het kamp Gods de hemel betekent, komt omdat het heirleger de ware en goede dingen betekent, nr. 3448; en de ware en goede dingen zijn door de Heer overeenkomstig de hemelse orde geschikt; vandaar is de schikking overeenkomstig heirlegers een legering en de hemelse orde zelf, die de hemel is, is het kamp; dit kamp of deze orde is zodanig dat zij op geen enkele wijze door de hel doorbroken kan worden, hoewel de hel het aanhoudende streven heeft om dat wel te doen; vandaar wordt die orde of de hemel ook een legerplaats genoemd en de ware en de goede dingen, dat wil zeggen de engelen, die volgens die orde zijn gerangschikt, worden de heirlegers genoemd; hieruit blijkt nu waarvandaan het kamp Gods, de hemel betekent. Het is deze orde zelf die werd aangeduid door de legeringen van de zonen Israëls in de woestijn, dus de hemel zelf; en het samenwonen zelf daar overeenkomstig de stammen, werd het kamp genoemd; de tabernakel die in het midden was en waar zij zich rondom legerden, beeldde de Heer zelf uit.

Dat de zonen Israëls zich op deze wijze legerden, zie, (Numeri 1:1; 33:2-56); en dat zij zich legerden rondom de tabernakel overeenkomstig de stammen, namelijk oostwaarts: Jehudah, Issaschar en Zebulon; zuidwaarts: Ruben, Simeon, Gad; westwaarts: Efraïm, Menasse, Benjamin; noordwaarts, Dan, Asser en Naftali; en de Levieten in het midden naast de tabernakel, (Numeri 2:2 e.v.); dat door de stammen alle goede en ware dingen in één samenvatting worden aangeduid, zie de nrs. 3858, 3862, 3926, 3939, 4060.

Vandaar komt het dat Bileam, toen hij Israël zag wonen naar de stammen en de geest Gods toen over hem kwam, zijn uitspraak deed, en zei: 'Hoe goed zijn Uw tabernakels, Jakob, uw habitakels, Israël, gelijk de dalen worden zij geplant, gelijk de tuinen aan de rivier', (Numeri 24:2,3,5,6); het blijkt duidelijk dat onder die profetische dingen niet het volk werd verstaan dat Jakob en dat Israël wordt genoemd, maar dat het de hemel van de Heer is die werd uitgebeeld.

Vandaar werden ook elders in het Woord hun ordeningen in de woestijn of de legeringen overeenkomstig de stammen 'legerplaatsen' genoemd; en door de legerplaats wordt daar in de innerlijke zin de hemelse orde aangeduid en door de legering de rangschikking overeenkomstig die orde, namelijk overeenkomstig de orde waarin de goede en ware dingen in de hemel zijn, zoals in, (Leviticus 4:12; 8:17; 13:46; 14:8; 16:26,28; 24:14,23; Numeri 2; 4:4; 5:2-6; 9:17; 10:1-11,25; 11:31,32; 12:14,15; 31:19-25; Deuteronomium 23:10-15).

Dat het kamp Gods de hemel is, kan ook blijken bij Joël: *'Voor Hem werd de aarde beroerd, beefden de hemelen; de zon en de maan werden zwart en de sterren trokken haar glans in en Jehovah gaf Zijn stem voor Zijn heirleger, omdat Zijn kamp zeer groot is, omdat hij die Zijn woord doet, talrijk is'*, (Joël 2:10,11).

Bij Zacharia: *'Ik zal aan mijn huis van het heirleger legeren vanwege de doorgaande en vanwege de heengaande, opdat de drijver niet over hen doorga'*, (Zacharia 9:8).

Bij Johannes: *'Gog en Magog klommen op over de vlakke der aarde en omringen het kamp der heiligen en de beminde stad; maar er kwam een vuur neder van God en heeft hen verslonden'*, (Openbaring 20:9); Gog en Magog voor degenen die in een uiterlijke erediensdienst zijn, gescheiden van de innerlijke en afgodisch geworden, nr. 1151; de vlakke der aarde voor het ware van de Kerk; dat de vlakke het ware is dat van het leerstellige is, nrs. 2450; en dat de aarde de Kerk is, nrs. 556, 662, 1066, 1067, 1850, 2117, 2118, 3355; het kamp der heiligen voor de hemel of het rijk van de Heer op aarde, te weten de Kerk.

Omdat de meeste dingen in het Woord ook een tegenovergestelde zin hebben, zo heeft ook het kamp die, en daar betekent het de boze en valse dingen, dus de hel, zoals bij David: *'Als de bozen een kamp tegen mij zullen opslaan, mijn hart zal niet vrezen'*, (Psalm 27:3).

Bij dezelfde: *‘God heeft de beenderen van degenen die zich legerden tegen mij, verstrooid; Gij hebt hem beschaamd gemaakt, omdat God hen verworpen heeft’, (Psalm 53:6). Onder ‘het kamp van Aschur’ waarin de engel van Jehovah, honderdvijfentachtigduizend sloeg’, (Jesaja 37:36), werd ook niets anders verstaan; evenzo onder ‘het kamp der Egyptenaren’, (Exodus 14:19,20).*

4237. En hij noemde de naam van die plaats Machanaïm; dat dit het hoedanige van de staat betekent, staat vast uit de betekenis van de naam noemen, namelijk het hoedanige, waarover de nrs. 144, 145, 1754, 1896, 2009, 3421; en uit de betekenis van de plaats, namelijk de staat, waarover de nrs. 2625, 2837, 3356, 3387; Machanaïm betekent in de oorspronkelijke taal ‘de beide kampen’ en de beide kampen betekenen de ene en de andere hemel, of het ene en het andere rijk van de Heer, namelijk het hemelse en het geestelijke en in de hoogste zin het Goddelijk hemelse en het Goddelijk geestelijke van de Heer; daaruit blijkt dat het hoedanige van de staat van de Heer, toen Zijn Natuurlijke uit het geestelijk en het hemels goede werd verlicht, door Machanaïm wordt uitgebeeld; maar dit, namelijk het hoedanige van de staat, kan niet beschreven worden, omdat de Goddelijke staten, die de Heer had toen Hij het Menselijke in Zichzelf Goddelijk maakte, niet in enige menselijke bevatting vallen, zelfs niet in de bevatting van de engelen, dan alleen door schijnbaarheden die verlicht zijn uit het licht van de hemel dat uit de Heer is en door de staten van de wederverwekking van de mens, want de wederverwekking van de mens is een beeld van de verheerlijking van de Heer, nrs. 3138, 3212, 3296, 3490.

4238. vers 3-5. *En Jakob zond boden voor zich uit tot Ezau, zijn broeder, in het land van Seïr, in het veld van Edom.*

En hij gebood hun, zeggende: Zoo zult gij zeggen tot mijn heer Ezau: Zo zegt uw knecht Jakob: Met Laban heb ik als vreemdeling verkeerd en heb er tot nu toe vertoefd.

En ik had os en ezel, kudde van kleinvee en dienstknecht en dienstmaagd en ik zend om mijn heer aan te zeggen, om genade te vinden in uw ogen.

Jakob zond boden voor zich uit tot Ezau, zijn broeder, betekent de eerste vergemeenschatting met het hemels goede; in het land Seïr, betekent het natuurlijk hemels goede; in het veld van Edom, betekent het ware daaruit; en hij gebood hun, zeggende: Zo zult gij zeggen tot mijn heer Ezau, betekent de eerste erkenning van het goede, dat het op de hogere plaats was; met Laban heb ik als vreemdeling verkeerd en heb er tot nu toe vertoefd, betekent dat Hij zich had doortrokken van het door Laban aangeduide goede; en ik had os en ezel, kudde van kleinvee en dienstknecht en dienstmaagd, betekent de verwervingen in hun volgorde daar; en ik zend om mijn heer aan te zeggen, om genade te vinden in uw ogen, betekent het onderricht ten aanzien van Zijn staat en eveneens de inschikkelijkheid en de vernedering van het ware voor het goede.

4239. Jakob zond boden voor zich uit tot Ezau, zijn broeder; dat dit de eerste vergemeenschatting met het hemels goede betekent, staat vast uit de betekenis van ‘boden zenden’, namelijk vergemeenschattingen; en uit de uitbeelding van Ezau, namelijk het hemelse goede in het natuurlijke, nrs. 3300, 3302, 3494, 3504, 3527, 3576, 3599, 3669.

Hier wordt, zoals eerder in nr. 4234 is gezegd, gehandeld over de verbinding van het Goddelijk ware van het Natuurlijke, namelijk Jakob, met het Goddelijk Goede daar, namelijk Ezau; en daarom werd eerst gehandeld over de verlichting van het natuurlijke door het Goddelijke, nr. 4235; hier nu over de eerste vergemeenschatting, die daarmee wordt aangeduid, dat Jakob boden zond tot Ezau, zijn broeder; dat ook in het Woord het goede en het ware broeders zijn, zie de nrs. 367, 3303.

4240. In het land Seïr; dat dit het natuurlijk hemels goede betekent, staat vast uit de betekenis van Seïr, namelijk in de hoogste zin het natuurlijk hemels goede van de Heer; de oorzaak dat het land Seïr dat betekent, is deze dat de berg Seïr de grens van het land Kanaän aan de ene zijde was, (Jozua 11:16,17); en alle grenzen, zoals rivieren, bergen en landen, beeldden die dingen uit die laatsten waren, nrs. 1585, 1866, 4116; want zij trokken de uitbeeldingen aan van het land Kanaän, dat in het midden lag en het hemelse rijk van de Heer uitbeeldde en in de hoogste zin Zijn Goddelijk Menselijke, zie de nrs. 1607, 3038, 3481, 3705; de laatste, die de grenzen zijn, zijn die dingen die de natuurlijke worden genoemd, want in de natuurlijke dingen vinden de geestelijk en de hemelse dingen hun grens; zo is het geordend in de hemelen, want de binnenste of derde hemel is hemels, omdat hij in de liefde tot de Heer is; de middelste of tweede hemel is geestelijk, omdat hij in de liefde jegens de naaste is; de laatste of de eerste hemel is hemels en geestelijk natuurlijk, omdat hij in het eenvoudig goede is, en dus in het laatste van de orde daar; evenzo is het bij de wederverwekte mens gesteld, die een hemel in het klein is.

Hieruit kan nu vaststaan vanwaar het is dat het land Seïr het natuurlijk hemels goede betekent. Ook Ezau die daar woonde, beeldt dit goede uit, zoals eerder werd getoond; vandaar wordt ook door het land waar hij woonde, hetzelfde aangeduid; want de landen trekken de uitbeeldingen aan van hen die daar zijn, nr. 1675.

Hieruit kan nu blijken wat door Seïr in het Woord wordt aangeduid; zoals bij Mozes:

‘Jehovah is van Sinai gekomen en is hunlieden opgegaan van Seïr; Hij blonk op uit de berg Paran en Hij is gekomen uit de tienduizenden der heiligheid’, (Deuteronomium 33:2,3).

In het gezang van Debora en Barak in het Boek Richteren: *‘Jehovah, toen Gij uitging uit Seïr, toen Gij uittrad uit het veld van Edom, beefde de aarde, ook de hemelen dropen, ook dropen de wolken van wateren, de bergen vervloten; deze Sinai voor Jehovah de God Israëls’*, (Richteren 5:4,5)

In de profetie van Bileam: *‘Ik zie Hem en niet nu; ik aanschouw Hem en niet nabij; er zal een ster opgaan uit Jakob en er zal een scepter uit Israëel opstaan en Edom zal de erfenis zijn en Seïr zal de erfenis zijn van zijn vijanden en Israëel sterkte makende’*, (Numeri 24:17,18).

Iedereen kan zien dat Seïr hier iets van de Heer betekent, want er wordt gezegd dat Jehovah is opgegaan van Seïr, dat Hij is uitgegaan van Seïr en dat Hij is uitgetreden uit het veld van Edom, dat Edom en Seïr de erfenis zal zijn; maar wat dit van de Heer betekent, kan niemand weten dan alleen vanuit de innerlijke zin van het Woord; dat het het Goddelijk Menselijke van de Heer is en in het bijzonder daar, het Goddelijk Natuurlijke ten aanzien van het goede, kan blijken uit wat eerder is gezegd; opgaan en uitgaan uit Seïr wil zeggen dat Hij het Natuurlijke ook Goddelijk maakte, opdat ook daaruit het licht, dat wil zeggen het inzicht en de wijsheid, zou zijn en dat Hij op deze wijze Jehovah zou worden, niet slechts ten aanzien van het Menselijk Redelijke, maar ook ten aanzien van het Menselijk Natuurlijke; en daarom wordt er gezegd: Jehovah is opgegaan van Seïr en Jehovah is uitgegaan van Seïr; dat de Heer Jehovah is, zie de nrs. 1343, 1736, 2004, 2005, 2018, 2025, 2156, 2329, 2921, 3023, 3035.

Iets dergelijks behelst de profetische uitspraak van Duma bij Jesaja: *‘Tot mij roept men uit Seïr: Wachter, wat is er van de nacht; wachter, wat is er van de nacht; de wachter zei: De morgen komt en ook de nacht’*, (Jesaja 21:11,12).

Door het land Seïr wordt in de betrekkelijke zin eigenlijk het rijk van de Heer aangeduid bij hen die buiten de Kerk zijn, dat wil zeggen bij de natiën, wanneer bij hen de Kerk wordt geïnstaurerd nadat de vorige of de oude Kerk is afgefallen van de naastenliefde en het geloof; dat dan diegenen licht hebben die in de duisternis waren, blijkt uit tal van plaatsen in het Woord.

Dit wordt eigenlijk aangeduid door opgaan uit Seïr en uitgaan uit Seïr en uitgetreden uit het veld van Edom en ook daarmee dat Seïr de erfenis zal zijn en ook door die woorden bij Jesaja: *‘Tot mij roept men uit Seïr: Wachter, wat is er van de nacht; de wachter zei: De morgen komt en ook de nacht’*.

De morgen komt is de Komst van de Heer, nrs. 2405, 2780; en vandaar de verlichting voor hen die in de nacht zijn, dat wil zeggen in onwetendheid, maar de verlichting uit het Goddelijk Natuurlijke van de Heer, nr. 4211.

Omdat de meeste dingen in het Woord ook een tegenovergestelde zin hebben, heeft Seïr dit ook, zoals bij Ezechiël 25:8,9; 35:2-15, en hier en daar in de historische dingen van het Woord.

4241. In het veld van Edom; dat dit het ware daaruit betekent, namelijk vanuit het goede, staat vast uit de betekenis van het veld van Edom, namelijk het Goddelijk Natuurlijke van de Heer ten aanzien van het goede, waarmee de leerstellige dingen van het ware, of de ware dingen verbonden zijn, nrs. 3302, 3322; de ware dingen daaruit of die welke vanuit het goede zijn, zijn onderscheiden van de ware dingen vanuit welke het goede is; de ware dingen waaruit het goede is, zijn die waarvan de mens zich doordrenkt vóór de wederverwekking; daarentegen zijn de ware dingen die vanuit het goede zijn, die waarvan hij zich doordrenkt na de wederverwekking; na de wederverwekking immers gaan de ware dingen vanuit het goede voort, want dan doorvat en weet hij vanuit het goede dat het ware dingen zijn; het is een zodanig ware, dus het ware van het goede, dat door het veld van Edom wordt aangeduid; evenzo ook in de eerder aangehaalde plaats uit het Boek Richteren; *‘Jehovah, toen Gij uitging van Seïr, toen Gij uittrad uit het veld van Edom’*, (Richteren 5:4).

4242. En hij gebod hun, zeggende: Zo zult gij zeggen tot mijn heer Ezau; dat dit de eerste erkenning van het goede betekent, dat het op de hogere plaats was, kan vaststaan uit de betekenis hier van ‘de boden gebieden dat zij zeggen zouden’, namelijk de bespiegeling en de doorvatting daaruit dat het zo is, waarover de nrs. 3661, 3682 en dus de erkenning; uit de uitbeelding van Ezau, namelijk het goede, waarover eerder in de nrs. 4234, 4239; dat het op de hogere plaats was, wordt daarmee aangeduid dat hij Ezau niet zijn broeder maar zijn heer noemde en ook zichzelf, zoals volgt, zijn dienstknecht en daarna evenzo; dat het ware schijnbaar in de eerste plaats is en het goede in de tweede, wanneer de mens wordt wederverwekt, maar dat het goede in de eerste plaats is en het ware in de tweede plaats wanneer de mens is wederverwekt, zie de nrs. 1904, 2063, 2189, 2697, 2979, 3286, 3288, 3310, 3325, 3330, 3332, 3336, 3470, 3509, 3539, 3548, 3556, 3563, 3570, 3576, 3579, 3603, 3701.

Dit is het ook wat wordt verstaan onder de profetische woorden van Izaäk de vader tot Ezau zijn zoon: ‘Op uw zwaard zult gij leven en zult uw broeder dienen en het zal zijn wanneer gij zult heersen en gij zult zijn juk van boven uw hals verbreken’, (Genesis 27:40); over de omkering van deze staat, waarover die profetische woorden voorzeggend deden, wordt nu hier gehandeld.

4243. Met Laban heb ik als vreemdeling verkeerd en heb er tot nu toe vertoefd; dat dit betekent dat Hij zich had doortrokken van het door Laban aangeduide goede, staat vast uit de uitbeelding van Laban, namelijk het goede als middel, dat wil zeggen, niet het echte goede, maar toch van dienst om de echte en ware goede dingen binnen te leiden, waarover de nrs. 3974, 3982, 3986, 4063; uit de betekenis van ‘als vreemdeling verkeren’, namelijk onderricht worden, waarover de nrs. 1463, 2025; en uit de betekenis van vertoeven of ergens verblijven, namelijk dat daarvan wordt gesproken met betrekking tot het leven van het ware met het goede, waarover nr. 3613, hier, het daarvan doordrenkt worden.

Hieruit blijkt dat door die woorden ‘Met Laban heb ik als vreemdeling verkeerd en heb er tot nu toe vertoefd’ wordt aangeduid dat Hij zich had doordrenkt van het door Laban aangeduide goede.

Hiermee is het als volgt gesteld: het ware kan het goede niet worden ingeplant dan door middelen; over de middelen werd gehandeld in de hoofdstukken die voorafgaan, waar sprake

was van het vreemdelingschap en het verblijf van Jakob bij Laban en van de daar verworven kudde van kleinvee; hier wordt nu gehandeld over de voortgang van de verbinding, dus over de omkering van de staat, in die orde waarop dit plaatsvindt, wanneer het ware aan het goede ondergeschikt wordt gemaakt; het ware is schijnbaar in de eerste plaats, wanneer de mens het ware vanuit aandoening leert, maar nog niet zozeer overeenkomstig daarmee leeft; maar het goede is in de eerste plaats, wanneer hij leeft overeenkomstig het ware dat hij vanuit aandoening heeft geleerd, dan immers wordt het ware het goede, want dan gelooft de mens dat overeenkomstig het ware handelen het goede is; degenen die wederverwekt zijn, zijn in dit goede; ook zij die een geweten, dat wil zeggen, die niet meer daarover redeneren of het wel waar is, maar het doen omdat het waar is, dus zij die zich daarvan hebben doordrenkt met het geloof en met het leven.

4244. En ik had os en ezel, kudde van kleinvee en dienstknecht en dienstmaagd; dat dit de verwervingen in volgorde daar betekent, staat vast uit de betekenis van os en ezel, kudde van kleinvee en dienstknecht en dienstmaagd, namelijk de dienstige uiterlijke en de innerlijk goede en ware dingen, dus de verwervingen in hun volgorde; dat de os het uiterlijk natuurlijk goede is en de ezel het uiterlijk natuurlijk ware, zie nr. 2781; en dat de kudde van kleinvee het innerlijk natuurlijk goede is en de dienstknecht het ware ervan en de dienstmaagd de aandoening van dat ware, staat vast uit de betekenis van elk afzonderlijk, waarover enige malen eerder; die goede en ware dingen zijn de verwervingen waarover hier gehandeld wordt en dat deze in hun volgorde worden genoemd, is duidelijk; de uiterlijke dingen immers zijn de os en de ezel, de innerlijke echter de kudde van kleinvee, de dienstknecht en de dienstmaagd.

4245. En ik zend om mijn heer aan te zeggen, om genade te vinden in uw ogen; dat dit het onderricht ten aanzien van Zijn staat betekent en ook de inschikkelijkheid en de vernedering van het ware voor het goede, staat vast uit de betekenis van ‘zenden om aan te zeggen’, namelijk onderrichten over zijn staat; dat er daarna inschikkelijkheid is en vernedering van het ware voor het goede, blijkt duidelijk, want hij noemt hem zijn heer en zegt ‘om genade te vinden in uw ogen’, wat woorden van inschikkelijkheid zijn en vernedering. Hier wordt beschreven hoedanig de staat is wanneer de omkering plaatsvindt, namelijk wanneer het ware aan het goede ondergeschikt wordt, dat wil zeggen, wanneer zij die in de aandoening van het ware zijn geweest, aanvangen in de aandoening van het goede te zijn. Maar dat er zo’n omkering en onderschikking is, verschijnt niet aan anderen dan aan hen die zijn wederverwekt en niet aan andere wederverwekten dan aan hen die daarover nadenken. Het zijn er heden weinigen die worden wederverwekt en nog veel minder die daarover nadenken; en daarom kunnen deze dingen die over het ware en het goede gezegd worden, wel niet anders dan duister zijn en misschien zelfs wel van dien aard dat men ze niet hoeft te erkennen; voornamelijk bij degenen die de ware dingen die van het geloof zijn, op de eerste plaats stellen en het goede dat van de naastenliefde is, op de tweede plaats en die vandaar veel over de leerstellige dingen denken, maar niet over de goede dingen van de naastenliefde en die vanuit eerstgenoemde dingen en niet vanuit deze over het eeuwig heil denken. Zij die zo denken, kunnen nooit weten en te minder doorvatten, dat het ware dat van het geloof is, ondergeschikt wordt gemaakt aan het goede dat van de naastenliefde is. De dingen die de mens denkt en waar vanuit hij denkt, doen hem aan; indien hij dacht vanuit de goede dingen van de naastenliefde, dan zou hij duidelijk zien dat de ware dingen die van het geloof zijn, in de tweede plaats zijn; en dan zou hij ook de ware dingen zelf als in het licht zien; want het goede dat van de naastenliefde is, is zoals een vlam die licht geeft en zo alle en de afzonderlijke dingen verlicht die men tevoren voor ware dingen hield; en men zou ook bemerken hoe zich valse dingen daaronder hadden gemengd en de schijn hadden aangenomen alsof het ware dingen waren.

4246. vers 6-8. *En de boden keerden terug tot Jakob, zeggende: Wij zijn gekomen tot uw broeder, tot Ezau; en ook trekt hij u tegemoet en vierhonderd mannen met hem. En Jakob vreesde zeer en hem was bange; en hij halveerde het volk dat met hem was en de kudde van kleinvee en de kudde van grootvee en de kamelen, in twee kampen. En hij zei: Indien Ezau tot het ene kamp komt en slaat het, en het overgeblevene kamp zal tot ontkoming zijn.*

De boden keerden terug tot Jakob, zeggende: Wij zijn gekomen tot uw broeder, tot Ezau en ook trekt hij u tegemoet, betekent dat het goede aanhoudend invloeit, opdat het zich zal toe-eigenen; en vierhonderd mannen met hem, betekent zijn staat nu, opdat het de eerste plaats zal nemen; en Jakob vreesde zeer en hem was bange, betekent de staat wanneer deze veranderd wordt; en hij halveerde het volk dat met hem was en de kudde van kleinvee en de kudde van grootvee en de kamelen, in twee kampen, betekent de voorbereiding en de schikking van de ware en de goede dingen in het natuurlijke, om het door Ezau uitgebeelde goede op te nemen; en hij zei: Indien Ezau tot het ene kamp komt en slaat het, en het overgeblevene kamp zal tot ontkoming zijn, betekent naar elke gebeurtenis.

4247. En de boden keerden terug tot Jakob, zeggende: Wij zijn gekomen tot uw broeder, tot Ezau en ook trekt hij u tegemoet; dat dit betekent dat het goede aanhoudend invloeit, opdat het zich zal toe-eigenen, namelijk de ware dingen, staat vast uit de betekenis van de broeder, hier van Ezau, te weten het goede, namelijk van het Goddelijk Natuurlijke van de Heer, waarover eerder; en uit de betekenis van tegemoet komen, namelijk invloeien, waarover hierna; en omdat het de invloeiing is, is het de toe-eigening.

Uit wat eerder enige malen hierover is gezegd, kan vaststaan hoe het gesteld is met het goede en het ware en met de invloeiing van het goede in het ware en met de toe-eigening van het ware door het goede, namelijk dat het goede aanhoudend invloeit en dat het ware opneemt, want de ware dingen zijn de vaten van het goede; het Goddelijk Goede kan aan geen andere vaten dan aan de echte ware dingen worden aangeplooid, want zij stemmen wederzijds overeen met elkaar; wanneer de mens in de aandoening van het ware is, waarin hij in het begin is voordat hij wordt wederverwekt, dan vloeit het goede eveneens aanhoudend in, maar het heeft nog geen vaten, dat wil zeggen ware dingen, waaraan het zich kan aanvoegen, dat wil zeggen, waardoor het zal worden toegeëigend, want de mens is in het begin van de wederverwekking nog niet in erkentissen; maar dan brengt het goede, omdat het aanhoudend invloeit, de aandoening van het ware voort, want de aandoening van het ware komt nergens anders vandaan dan van het aanhoudend streven van het Goddelijk Goede om in te vloeien; daaruit kan vaststaan, dat ook dan het goede in de eerste plaats is en dat het in hoofdzaak werkzaam is, hoewel het schijnt alsof het ware dat was; wanneer de mens echter wordt wederverwekt, wat op volwassen leeftijd plaatsvindt, wanneer hij in erkentissen is, dan openbaart zich het goede, want dan is hij niet zozeer in de aandoening om het ware te weten, maar in de aandoening om het te doen; tevoren immers was het ware in het verstand, maar dan is het in de wil en wanneer het in de wil is, is het in de mens; want de wil maakt de mens zelf uit.

Zodanig is de voortdurende kringloop bij de mens, dat al het wetenschappelijke en al het kenbare, door het gezicht of door het gehoor aan het denken wordt ingeboezemd en daaruit aan de wil en uit de wil, door het denken in de daad; of ook uit het geheugen, dat als het ware een innerlijk oog of een innerlijk gezicht is; de kringloop is iets dergelijks; namelijk uit dat gezicht door het denken in de wil en uit de wil door het denken in de daad; en indien iets het streven tot handelen in de weg staat, zo gaat dit streven, zodra dat wat hinderde is verwijderd, in daad over.

Hieruit kan vaststaan hoe het gesteld is met de invloeiing en met de toe-eigening van het ware door het goede, namelijk dat het allereerst de ware dingen die van het geloof zijn, door het

gehoor of door het gezicht worden ingeboezemd en dan in het geheugen weggeborgen en dat zij van daar achtereenvolgens worden opgeheven in de erkentenis en tenslotte in de wil worden ingevloeid; en wanneer zij daarin zijn, gaan zij daaruit voort door het denken in de daad en indien zij niet in de daad kunnen komen, dan zijn zij in het streven; het streven zelf is de innerlijke daad, want zo vaak als zich maar de gelegenheid voordoet, wordt het de uiterlijke daad.

Maar men moet weten, dat hoewel dit de kringloop is, het toch het goede is dat die kringloop voortbrengt, want het leven dat uit de Heer is, vloeit niet dan alleen in het goede in, dus door het goede en wel vanuit de binnenste dingen.

Dat het leven dat door de binnenste dingen invloeit, die kringloop voortbrengt, kan eenieder duidelijk zijn, want zonder het leven wordt niets voortgebracht; en daar het leven dat uit de Heer is, niet dan in het goede en door het goede invloeit, zo volgt daaruit dat het goede is dat voortbrengt en dat in de ware dingen invloeit en zich deze toe-eigent, voor zoveel als de mens in de erkentnissen van het ware is en tevens voor zoveel als hij wil opnemen.

4248. En vierhonderd mannen met hem; dat dit zijn staat nu betekent, opdat het goede de eerste plaats zal nemen, staat vast uit de betekenis van vierhonderd, eigenlijk de verzoeken en de duur ervan, waarover de nrs. 2959, 2966; het is deze staat die bedoeld wordt; dat het die staat is, kan blijken uit wat volgt, namelijk dat hij zeer vreesde en hem bange was en dat hij daarom zijn kamp in tweeën verdeelde, vers 7,8; en verder dat hij uit vrees vurig tot Jehovah smeekte, vers 9-12; en tenslotte dat hij met de engel worstelde; en dat door deze worsteling de verzoeking wordt aangeduid, zal uit de ontvouwing van die worsteling in het vervolg van dit hoofdstuk blijken.

Wanneer de staat wordt omgekeerd bij de mens die wordt wederverwekt, dat wil zeggen, wanneer het goede de eerste plaats neemt, dan komen de verzoeken; tevoren kan de mens die niet ondergaan, omdat hij nog niet in de erkentnissen is waardoor hij zich kan verdedigen en waartoe hij zijn toevlucht kan nemen om troost te krijgen; daarom ondergaat ook niemand verzoeken voordat hij de volwassen leeftijd heeft bereikt; het zijn de verzoeken die de ware dingen met het goede verenigen, nrs. 2272, 3318, 3696, 3928.

Daaruit blijkt dat door 'vierhonderd mannen met hem' de staat wordt aangeduid, opdat het goede de eerste plaats zal nemen.

4249. En Jakob vreesde zeer en hem was bange; dat dit de staat betekent wanneer deze veranderd wordt, staat vast hieruit, dat de vrees en de angst het eerste van de verzoeken is en dat die voorafgaan wanneer de staat wordt omgekeerd of veranderd.

De verborgenheden die hierin nog verder verborgen liggen, namelijk dat Ezau Jakob tegemoet ging met vierhonderd mannen en dat Jakob vandaar vrees en angst had, kunnen niet licht begrijpelijk worden uiteengezet, want zij zijn te innerlijk; dit alleen mag worden vermeld: wanneer het goede de eerste plaats neemt en de ware dingen aan zich ondergeschikt maakt, wat gebeurt wanneer de mens geestelijke verzoeken ondergaat, dan heeft het goede dat vanuit het innerlijke invloeit, zeer vele ware dingen met zich die bij de mens verborgen zijn in zijn innerlijke mens; deze kunnen niet tot zijn blik en begrip komen voordat het goede de hoofdrol heeft, want dan begint het natuurlijke door het goede verlicht te worden; daardoor komt het uit welke dingen daar samenstemmen en welke niet; vandaar de vrees en de angst die aan de geestelijke verzoeking voorafgaan; want de geestelijke verzoeking werkt in het geweten, dat van de innerlijke mens is; en daarom weet de mens ook niet wanneer hij in die verzoeking binnengaat en daarvandaan komt de vrees en de angst over hem, maar de engelen die bij de mens zijn, weten dit heel goed; want de verzoeking komt daarvandaan dat de engelen de mens in de goede en ware dingen houden, terwijl boze geesten hem in de boze en valse dingen houden; want de dingen die bij de geesten en engelen die bij de mens zijn, bestaan, worden bij de mens niet anders waargenomen dan dat die in hemzelf zijn; want van

de dingen die innerlijk bestaan, meent de mens, zolang als hij in het lichaam leeft en niet gelooft dat alle dingen invloeden, dat er niet oorzaken buiten hem zijn die ze voortbrengen, maar dat alle oorzaken binnenin hem zijn en hem eigen, terwijl het toch niet zo is; want al wat de mens denkt en al wat hij wil, dat wil zeggen, elke gedachte van hem en elke aandoening, is of vanuit de hel of vanuit de hemel; wanneer hij boze dingen denkt en wil en zich in de valse dingen daaruit verlustigt, dan laat hij weten dat zijn denken en aandoeningen vanuit de hel zijn en als hij goede denkt en wil en zich in de ware dingen daaruit verlustigt, dat zij uit de hemel, dat wil zeggen, door de hemel uit de Heer zijn; maar de gedachten en de aandoeningen die bij de mens zijn, verschijnen merendeels onder een andere gedaante: zo bijvoorbeeld de strijd van de boze geesten met de engelen, vanuit de dingen die bij de mens zijn die moet worden wederverwekt, onder de gedaante van vrees en angst en van verzoeking.

Deze dingen kunnen de mens wel niet anders dan tegenstrijdig toeschijnen, omdat bijna ieder mens van de Kerk heden gelooft dat al het ware dat hij denkt en al het goede dat hij wil en doet, uit hemzelf is, hoewel hij anders zegt wanneer hij vanuit het leerstellige van het geloof spreekt; ja, hij is zelfs van dien aard dat hij, indien iemand tegen hem zou zeggen dat het de geesten uit de hel zijn die in zijn denken en wil invloeden wanneer hij boze dingen denkt en wil, en dat het de engelen vanuit de hemel zijn wanneer hij goede dingen denkt en wil, dan versted zou staan dat iemand zoiets beweert, want hij zou zeggen, dat hij het leven in zich voelt en dat hij denkt vanuit zich en wil vanuit zich; vanuit dat zo aanvoelen gelooft hij, maar niet vanuit het leerstellige, terwijl toch het leerstellige waar is en de aanvoeling bedrieglijk. Door een bijna aanhoudende ondervinding van nu reeds verscheidene jaren is dit te weten gegeven en wel zo dat er volstrekt geen twijfel meer over is.

4250. En hij halveerde het volk dat met hem was en de kudde van kleinvee en de kudde van grootvee en de kamelen, in twee kampen; dat dit de voorbereiding en de schikking betekent van de ware en de goede dingen in het natuurlijke, om het door Ezau uitgebeelde goede op te nemen, staat vast uit de betekenis van het volk, namelijk de ware dingen en verder de valse dingen, waarover de nrs. 1259, 1260, 3581; uit de betekenis van de kudde van kleinvee, namelijk de innerlijke goede dingen en eveneens de niet goede dingen; uit de betekenis van de kudde van grootvee, namelijk de uiterlijke goede dingen en eveneens de niet goede dingen, waarover de nrs. 2566, 4244; uit de betekenis van de kamelen, namelijk de uiterlijke of algemene ware dingen, dus eveneens de niet ware dingen, waarover de nrs. 3048, 3071, 3143, 3145; en uit de betekenis van het kamp, namelijk de orde: in de goede zin de echte orde en in de tegenovergestelde zin de niet echte orde, waarover nr. 4236; dat halveren is in tweeën verdelen en dus zo schikken om op te nemen, is duidelijk.

Hoe het hiermee gesteld is, kan vaststaan uit wat eerder is gezegd, namelijk dat wanneer het goede invloeit, zoals gebeurt wanneer de orde wordt omgekeerd en het goede de eerste plaats neemt, het natuurlijke dan wordt verlicht en in dat licht wordt gezien wat het echte goede en ware is en wat het niet echte en deze worden dan ook van elkaar gesplitst, zodat sommige worden behouden, andere echter verwijderd; vandaar ontstaat een geheel andere orde dan die welke er tevoren is geweest; het goede immers brengt dit met zich mee wanneer het heerst, want dan zijn de ware dingen niets anders dan dienaren en knechten; en zij worden overeenkomstig de hemelse orde al nader en nader gerangschikt, naar gelang van de opneming van het goede door de ware dingen en ook naar gelang van de hoedanigheid van het goede, want het goede ontvangt zijn hoedanige uit de ware dingen.

4251. En hij zei: Indien Ezau tot het ene kamp komt en slaat het, en het overgebleven kamp zal tot ontkoming zijn; dat dit betekent naar elke gebeurtenis, staat vast uit de betekenis van het kamp, namelijk de orde, zoals eerder; uit de betekenis van slaan, namelijk vernietigen; en uit de betekenis van ‘het overgebleven kamp zal tot ontkoming zijn’, namelijk: opdat de orde

in het natuurlijke niet zou vergaan, maar dat er iets over zou zijn; dus de voorbereiding, de rangschikking naar elke gebeurtenis.

Het natuurlijke toch kan, zolang daar het ware heerst, niet zien wat het echte en wat het niet echte ware is, noch wat het goede is; maar wanneer daar het goede heerst, dat van de liefde tot de Heer en van de naastenliefde jegens de naaste is, dan ziet het dat; vandaar komt het dat de mens, wanneer die tijd of die staat aanbreekt waarop het goede de heerschappij neemt, dan bijna in onwetendheid is wat het goede en het ware is, dus wat vernietigd en wat behouden zal worden, zoals duidelijk uitkomt in de verzoeken; wanneer de mens in zo'n onwetendheid is, dan vindt er een voorbereiding plaats en een schikking, niet door de mens, maar door de Heer, hier door de Heer in Zichzelf, omdat de Heer alle dingen in Zichzelf vanuit eigen macht in de Goddelijke Orde heeft gesteld en teruggebracht.

4252. vers 9-12. *En Jakob zei: God van mijn vader Abraham en God van mijn vader Izaäk, Jehovah die tot mij gezegd hebt: Keer weder tot uw land en tot uw geboorte en Ik zal wel met u doen.*

Ik ben kleiner dan alle barmhartigheden en dan alle waarheid, welke Gij met uw knecht gedaan hebt; omdat ik met mijn stok over deze Jordaan gegaan ben en nu ben ik tot twee kampen.

Ruk mij, ik bid u, uit mijn broeders hand, uit Ezaus hand, omdat ik hem vrees, dat hij niet misschien kome en mij sla, de moeder over de zonen.

En Gij, Gij hebt gezegd: Weldoende zal Ik met u weldoen en Ik zal uw zaad stellen als het zand der zee, hetwelk vanwege de menigte niet geteld wordt.

Jakob zei: God van mijn vader Abraham en God van mijn vader Izaäk, Jehovah, betekent het heilige van de voorbereiding en van de schikking; die tot mij gezegd hebt: Keer weder tot uw land en tot uw geboorte en Ik zal wel met u doen, betekent tot de verbinding met het Goddelijk Goede en Ware; ik ben kleiner dan alle barmhartigheden en dan alle waarheid, welke Gij met uw knecht gedaan hebt, betekent de vernedering in die staat ten aanzien van het goede en ten aanzien van het ware; omdat ik met mijn stok over deze Jordaan gegaan ben en nu ben ik tot twee kampen, betekent van heel weinig veel geworden; ruk mij, ik bid U, uit mijn broeders hand, uit Ezaus hand, omdat ik hem vrees, betekent de staat ten opzichte ervan, omdat het zich tot eerste had gemaakt; dat hij niet misschien kome en mij sla, de moeder over de zonen, betekent dat hij zal vergaan; en Gij, Gij hebt gezegd: Weldoende zal Ik met u weldoen, betekent dat het dan toch het leven zal verkrijgen; en Ik zal uw zaad stellen als het zand der zee, hetwelk vanwege de menigte niet geteld wordt, betekent de bevruchting en de vermenigvuldiging dan.

4252 [a] Hij zei: God van mijn vader Abraham en God van mijn vader Izaäk, Jehovah, dat dit het heilige van de voorbereiding en van de schikking betekent, staat vast uit de betekenis van de God van de vader Abraham, namelijk het Goddelijke Zelf van de Heer, waarover nr. 3439; en uit de betekenis van de God van de vader Izaäk, namelijk Zijn Goddelijk Menselijke, nrs. 3704, 4180; en omdat de een en de ander Jehovah is, wordt gezegd 'God van mijn vader Abraham, God van mijn vader Izaäk, Jehovah'; hier wordt echter het heilige aangeduid dat uit het Goddelijke voortgaat, want al het heilige is daaruit.

Dat het heilige wordt aangeduid, komt omdat het in het natuurlijke, dat door Jakob wordt uitgebeeld, waarin nog niet het goede is dat door Ezaus wordt uitgebeeld, verbonden was met het ware; want nu wordt gehandeld over de staat van de opneming van het goede, hier over de staat van de voorbereiding en de schikking opdat het zou worden opgenomen; de smeekbede van Jakob sluit niets anders in; daarom wordt door die woorden het heilige van de voorbereiding en van de schikking aangeduid.

4253. Die tot mij gezegd hebt: Keer weder tot uw land en tot uw geboorte en Ik zal wel met u doen; dat dit de verbinding met het Goddelijk Goede en Ware betekent, staat vast uit wat eerder in de nrs. 4069, 4070 is gezegd, waar bijna dezelfde woorden staan.

4254. Ik ben kleiner dan alle barmhartigheden en dan alle waarheid, welke Gij met Uw knecht gedaan hebt; dat dit de vernedering in die staat betekent ten aanzien van het goede en het ware, staat vast uit ‘de barmhartigheid’, namelijk dat daarvan wordt gesproken met betrekking tot het goede dat van de liefde is en uit ‘de waarheid’, waarvan gesproken wordt met betrekking tot het ware dat van het geloof is, zin r. 3122.

Dat het woorden van vernedering zijn, is duidelijk; daaruit kan vaststaan dat daarmee de vernedering in die staat ten aanzien van het goede en ten aanzien van het ware wordt aangeduid.

4255. Omdat ik met mijn stok over deze Jordaan gegaan ben en nu ben ik tot twee kampen; dat dit betekent van heel weinig veel geworden, staat vast uit de betekenis van de stok, namelijk de macht en dat daarvan wordt gesproken met betrekking tot het ware, nrs. 4013, 4015; en uit de betekenis van de Jordaan, namelijk de inwijding in de erkenningen van het goede en ware, waarover hierna; en uit de betekenis van de twee kampen, namelijk de goede en de ware dingen, zoals eerder in nr. 4250; want de twee kampen zijn hier het volk, de kudde van kleinvee, de kudde van grootvee en de kamelen, die hij halveerde; daaruit blijkt wat door die woorden in de naaste zin wordt aangeduid, namelijk dat hijzelf weinig van het ware had toen hij in de erkenningen werd ingewijd en dat hij daarna veel goede en ware dingen had, of wat hetzelfde is, dat van heel weinig veel geworden is.

Uit wat tot nu toe is verklaard, blijkt dat er in de innerlijke zin is gehandeld over de Heer, hoe Hij het Menselijke in Zich Goddelijk maakte en wel geleidelijk, overeenkomstig de orde; dus over de voortgang tot het inzicht en de wijsheid, tenslotte in het Goddelijk Inzicht en de Goddelijke Wijsheid; daaruit blijkt wat onder ‘van heel weinig tot veel’ wordt verstaan.

Dat de Jordaan de inwijding in de erkenningen van het goede en ware is, komt omdat zij de grens was van het land Kanaän; dat alle grenzen van dat land die dingen betekenden die de eerste en de laatste zijn van de Kerk van de Heer, dus die welke de eerste en de laatste zijn van de hemelse en geestelijke dingen die van het rijk van de Heer zijn en tevens de eerste en de laatste dingen van de Kerk zijn, dus die welke de eerste en de laatste zijn van de hemelse en de geestelijke dingen die het rijk van de Heer en Zijn Kerk uitmaken, zie de nrs. 1585, 1866, 4116, 4240; vandaar betekende de Jordaan, omdat die de grens was, de inwijding in de erkenningen van het goede en ware, want deze zijn de eerste dingen; en tenslotte, wanneer de mens een Kerk of een rijk van de Heer wordt, worden zij de laatste dingen.

Dat de Jordaan die dingen betekent, kan ook uit andere plaatsen in het Woord vaststaan, als bij David: *‘Mijn God, over mij buigt zich mijn ziel, daarom zal ik Uwer gedenken vanuit het land der Jordaan en de Hermonsbergen vanuit de berg der geringheid’*, (Psalm 42:7); gedenken vanuit het land der Jordaan staat voor ‘vanuit het laatste’, dus vanuit het nederige. Bij dezelfde: *‘Jehudah is tot Zijn heiligdom geworden, Israël Zijn heerschappijen; de zee zag en vlood, de Jordaan keerde zich achterwaarts’*, (Psalm 114:2,3,5); Jehudah voor het goede van de hemelse liefde en Israël voor het goede van de geestelijke liefde, nr. 3654; de zee voor de erkenningen van het ware, nr. 28; de Jordaan voor de erkenningen van het goede en van deze wordt gezegd dat zij zich achterwaarts keren, wanneer het goede van de liefde de heerschappij verkrijgt, want dan worden de erkenningen gezien vanuit het goede, maar niet het goede vanuit de erkenningen, overeenkomstig wat eerder meermalen is getoond.

In het Boek Richteren: *‘Gilead die woont aan de overgang van de Jordaan en Dan, waarom zal hij de schepen vrezes’*, (Richteren 5:17); Gilead voor het zinlijk goede of het genoegen waardoor de mens eerst wordt ingewijd wanneer hij wordt wederverwekt, nrs. 4117, 4124;

‘aan de overgang van de Jordaan wonen’, voor in die dingen zijn die de aanvangsdingen zijn, dus die de eerste en de laatste dingen zijn van de Kerk en van het rijk van de Heer.

Deze dingen werden ook uitgebeeld door de Jordaan, toen de zonen Israëls het land Kanaän binnengingen, (Jozua 3:14; 4:1); want door het land Kanaän werd het rijk van de Heer uitgebeeld, nrs. 1413, 1437, 1607, 3038, 3481, 3705, 3686; en daarmee dat de Jordaan werd gedeeld en dat zij in het droge overstaken, werd de verwijdering van de boze en valse dingen aangeduid en de toelating van hen die in de goede en ware dingen waren; evenzo daarmee dat de wateren van de Jordaan gedeeld werden door Elia, toen hij tot de hemel werd opgeheven, (2 Koningen 2:8); en door Elisa, toen hij in de plaats van Elia het profetenambt intrad, zie vers 14 daar.

Dat Naäman van zijn melaatsheid werd genezen doordat hij zich zevenmaal in de Jordaan waste, naar het bevel van Elisa, (2 Koningen 5:1-14), beeldde de doop uit, want de doop betekent de inwijding in de Kerk en in die dingen die van de Kerk zijn, dus de wederverwekking en de dingen die van de wederverwekking zijn; niet dat iemand door de doop wordt wederverwekt, maar het is een teken daarvan, dat men indachtig moet zijn. En omdat die dingen die van de Kerk zijn door de doop en eveneens door de Jordaan worden aangeduid, zoals eerder werd gezegd, werden zij daarom door Johannes in de Jordaan gedoopt, (Mattheüs 3:6; Markus 1:5); en eveneens wilde de Heer daar door Johannes gedoopt worden, (Mattheüs 3:13-17; Markus 1:9).

Omdat de Jordaan die dingen betekent die de eerste en de laatste van het rijk van de Heer en van de Kerk zijn, zodanig als de erkenningen van het goede en ware zijn, want door deze wordt de mens binnengeleid, wordt daarom de Jordaan ook vermeld als de grens van de nieuwe aarde of het heilige land, bij, (Ezechiël 47:18); dat de nieuwe aarde of het heilige land het rijk van de Heer is en tevens de Nieuwe Kerk, die het rijk van de Heer op aarde is, zie de nrs. 1733, 1850, 2117, 2118, 3355.

4256. Ruk mij, ik bid u, uit mijns broeders hand, uit Ezaus hand, omdat ik hem vrees; dat dit de staat betekent ten opzichte daarvan, omdat hij zich tot eerste had gemaakt, kan vaststaan uit wat eerder hier en daar is gezegd, vooral uit die dingen waar wordt gehandeld over de eerstgeboorte die Jakob zich door de linzensoep verwierf en over de zegen die hij door de list van Ezaus afnam; wat door die dingen werd uitgebeeld en aangeduid, zie daar, namelijk dat het ware schijnbaar in de eerste plaats is wanneer de mens wordt wederverwekt en het goede in de tweede, maar dat het goede daadwerkelijk in de eerste plaats is en het ware in de tweede en wel klaarblijkelijk, wanneer hij is wederverwekt, waarover de nrs. 3539, 3548, 3556, 3563, 3570, 3576, 3603, 3701, 4243, 4244, 4247; wanneer dus de orde wordt omgekeerd en het goede klaarblijkelijk zijn eerdere plaats inneemt, dat wil zeggen wanneer het begint over het ware te heersen, dan is de natuurlijke mens in vrees en angst, nr. 4249 en gaat hij ook de verzoeken binnen; de oorzaak is deze, dat zich toen het ware in de eerste plaats was, dat wil zeggen, toen het aan het ware toescheen alsof het zelf heerste, zich er valse dingen tussen mengden, want het ware kan uit zichzelf niet zien of het het ware is, maar zal dat zien vanuit het goede; en waar valse dingen zijn, daar is vrees wanneer het goede aankomt; allen die in het goede zijn, beginnen ook te vrezen wanneer de valse dingen in het licht vanuit het goede verschijnen, want zij vrezen de valse dingen en willen dat die worden uitgeroeid; maar als zij vastkleven kunnen zij niet uitgeroeid worden dan door de Goddelijke middelen uit de Heer; vandaar komt het dat zij die moeten worden wederverwekt, na de vrees en de angst ook in verzoeken komen, want de verzoeken zijn de Goddelijke middelen om de valse dingen te verwijderen; dit is de diepst verborgen oorzaak waarom de mens wanneer hij wordt wederverwekt, geestelijke verzoeken ondergaat.

Maar die oorzaak verschijnt geenszins aan de mens, omdat zij boven de sfeer van zijn waarneming is, zoals al datgene is wat zijn geweten beweegt, plaagt en kwelt.

4257. Dat hij niet misschien kome en mij sla, de moeder over de zonen; dat dit betekent dat hij zal vergaan, kan zonder verklaring duidelijk zijn.

‘De moeder slaan over de zonen’ was een formule bij de Ouden, die in uitbeeldende en aanduidende dingen waren en deze betekende de vernietiging van de Kerk en van alle dingen die van de Kerk zijn, hetzij in het algemeen of in het bijzonder bij de mens die een Kerk is; onder de moeder immers verstonden zij de Kerk, nrs. 289, 2691, 2717; en onder de zonen de ware dingen die van de Kerk zijn, nrs. 489, 491, 533, 1147, 2623, 3373; vandaar is ‘de moeder over de zonen slaan’ geheel en al vergaan; de mens vergaat ook dan geheel en al, wanneer de Kerk en dat wat van de Kerk bij hem is, vergaat, dat wil zeggen, wanneer de aandoening van het ware, die eigenlijk door de moeder wordt aangeduid en die de Kerk bij de mens maakt, vernietigd wordt.

4258. En Gij, Gij hebt gezegd: Weldoende zal Ik met u weldoen; dat dit betekent dat het dan toch het leven zal verkrijgen, staat vast uit de betekenis van weldoen, namelijk het leven verkrijgen; want door Jakob wordt het ware uitgebeeld en het ware heeft niet uit zich het leven, maar uit het goede dat in het ware invloeit, zoals eerder vele malen is getoond; vandaar komt het dat weldoen hier betekent het leven verkrijgen; hier wordt ook gehandeld over het leven van het ware uit het goede.

4259. En Ik zal uw zaad stellen als het zaad der zee, dat vanwege de menigte niet geteld wordt; dat dit de bevruchting en de vermenigvuldiging dan betekent, staat vast uit de betekenis van het zaad, namelijk het geloof van de naastenliefde en eveneens de naastenliefde zelf, waarover de nrs. 1025, 1447, 1610, 2848, 3373; dat ‘dit stellen als het zand der zee, dat vanwege de menigte niet geteld wordt’ de vermenigvuldiging is, blijkt duidelijk; van bevruchting wordt gesproken met betrekking tot het goede dat van de naastenliefde is en van vermenigvuldiging met betrekking tot het ware dat van het geloof is, nrs. 913, 983, 2846, 2847.

4260. vers 13-15. *En hij vernachtte aldaar in die nacht en hij nam van hetgeen in zijn hand gekomen was, een gave voor Ezau, zijn broeder.
Tweehonderd geiten en twintig geitenbokken, tweehonderd schapen en twintig rammen.
Dertig zogende vrouwelijke kamelen en haar zonen; veertig vaarzen en tien varren en twintig ezinnen en tien ezelsveulens.*

Hij vernachtte in die nacht, betekent in die duistere staat; en hij nam van hetgeen in zijn hand gekomen was, een gave voor Ezau, zijn broeder, betekent de Goddelijke dingen die moeten worden ingewijd in het natuurlijk hemels goede; tweehonderd geiten en twintig geitenbokken, tweehonderd schapen en twintig rammen, betekent de Goddelijke goede dingen en de Goddelijke ware dingen daaruit; dertig zogende vrouwelijke kamelen en haar zonen, veertig vaarzen en tien varren, twintig ezinnen en tien ezelsveulens, betekent de dienstbaarheden: de algemene en de speciale.

4261. Hij vernachtte in die nacht; dat dit betekent in die duistere staat, staat vast uit de betekenis van vernachten en ook van de nacht, namelijk de duistere staat, waarover de nrs. 1712, 3693.

4262. En hij nam van hetgeen in zijn hand gekomen was, een gave voor Ezau, zijn broeder; dat dit de Goddelijke dingen betekent die moeten worden ingewijd in het natuurlijk hemels goede, staat vast uit de betekenis van ‘nemen van hetgeen in de hand gekomen was’, namelijk vanuit die dingen die voorzienig ten deel waren gevallen, dus vanuit de Goddelijke Voorzienigheid; en omdat de dingen die van de Goddelijke Voorzienigheid zijn, Goddelijk

zijn, worden daarom hier door ‘nemen van hetgeen in de hand gekomen was’ de Goddelijke dingen aangeduid; uit de betekenis van de gave, te weten de inwijding, waarover hierna; en uit de uitbeelding van Ezau, namelijk het Goddelijk Natuurlijke ten aanzien van het goede, nrs. 3302, 3322, 3504, 3599, hier ten aanzien van het hemels goede, omdat het natuurlijke nog niet Goddelijk was gemaakt.

Dat de gave de inwijding betekent, komt omdat het een gave was om welwillendheid en genade te verwerven; want de gaven die gegeven en aangeboden werden betekenden oudtijds verschillende dingen, iets anders die welke men aan de koningen en de priesters gaf wanneer men naar hen toe ging en iets anders die welke men op het altaar offerde; eerstgenoemde betekenden de inwijding, deze echter de eredienst, nr. 349; want alle offers in het algemeen, onverschillig van welke soort, werden gaven genoemd, maar de spijsoffers, die brood en wijn waren, of koeken met een plenging, in het bijzonder, want ‘spijsoffer’ betekent in de oorspronkelijke taal ‘gave’.

Dat men gaven aan koningen en priesters gaf wanneer men naar hen toeging blijkt uit tal van plaatsen in het Woord, zoals toen Saul Samuël raadpleegde, (1 Samuël 9:7,8); dat zij die Saul verachtten, hem geen gave aanboden, (1 Samuël 10:27); toen de koningin van Sheba tot Salomo kwam, (1 Koningen 10:2) en ook de overigen, waarover het volgende: *‘De ganse aarde zocht de aangezichten van Salomo om zijn wijsheid te horen en zij brachten eenieder zijn geschenk, vaten van zilver en vaten van goud en klederen en wapenen en specerijen, paarden en muilezels’*, (1 Koningen 10:24,25); en omdat dit een heilig ritueel was, dat de inwijding betekende, brachten ook de wijzen uit het oosten, die tot Jezus kwamen toen Hij pas geboren was, gaven: goud, wierook en mirre, (Mattheüs 2:11); het goud betekende de hemelse liefde, de wierook de geestelijke liefde, de mirre deze liefden in het natuurlijke.

Dat dit ritueel geboden was, blijkt bij Mozes: *‘De aangezichten van Jehovah zullen niet ledig gezien worden’*, (Exodus 23:15; Deuteronomium 16:16,17); en dat de gaven die aan de koningen en de priesters werden gegeven, waren alsof zij aan Jehovah werden gegeven, kan uit andere plaatsen in het Woord blijken.

Dat de gaven die gezonden werden, de inwijding betekenden, blijkt uit de gaven die de twaalf vorsten van Israël zonden om het altaar in te wijden nadat het gezalfd was, (Numeri 7:1); daar worden hun gaven ‘de inwijding’ genoemd, zie vers 88.

4263. Tweehonderd geiten en twintig geitenbokken, tweehonderd schapen en twintig rammen; dat dit de Goddelijke goede dingen en de Goddelijke ware dingen daaruit betekent, staat vast uit de betekenis van de geiten en de schapen, namelijk de goede dingen, waarover de nrs. 3995, 4006, 4169; uit de betekenis van de geitenbokken en de rammen, namelijk de ware dingen, waarover de nrs. 4005, 4170; hier de Goddelijke goede en ware dingen. Dat de goede en de ware dingen zo vaak worden genoemd en door zo vele verschillende dingen worden aangeduid, komt omdat alle dingen die van de hemel en van de Kerk zijn, daarop betrekking hebben, die van de liefde en van de naastenliefde zijn op de goede dingen, en die welke van het geloof zijn op de ware dingen; toch zijn de verschillen ervan ten aanzien van de geslachten en ten aanzien van de soorten ontelbaar, ja zelfs eindeloos, zoals hieruit kan vaststaan dat allen die in het goede zijn in het rijk van de Heer zijn, niettemin is er daar geen gezelschap in een eender goede als de ander; want een en hetzelfde goede is nooit bestaanbaar bij twee, te minder bij meerderen, want dan zouden zij een en dezelfde zijn, niet twee, te minder meerderen; elk ene bestaat vanuit verscheidene dingen en wel door de hemelse harmonie en samenstemming.

4264. Dertig zogende vrouwelijke kamelen en haar zonen, veertig vaarzen en tien varren, twintig ezinnen en toen ezelsveulens; dat dit de dienstbaarheden betekenen, de algemene en de speciale, staat vast uit de betekenis van de vrouwelijke kamelen en haar zonen en verder van de vaarzen en de varren en ook van de ezinnen en haar jongen, namelijk die dingen die

van de natuurlijke mens zijn, waarover enige malen eerder; over de kamelen, nrs. 3048, 3071, 3143, 3145; over de varren, nrs. 1824, 1825, 2180, 2781, 2830; over de ezelinnen, nr. 2781; dat die dingen die van de natuurlijke mens zijn, naar verhouding dienstbaarheden zijn, zie de nrs. 1486, 3019, 3020, 3167; vandaar komt het dat door die dieren de algemene en de bijzondere dienstbaarheden worden aangeduid.

Wat de getallen betreft, van de geiten 200, van de geitenbokken 20, van de schapen 200, van de rammen 20, van de kamelen en haar zonen 30, van de vaarzen 40, van de varren 10, van de ezelinnen 20 en van haar jongen 10; dit zijn verborgenheden die niet geopend kunnen worden zonder een uitvoerige ontvouwing en zonder in de breedte alle afleidingen na te gaan; want alle getallen in het Woord betekenen dingen, nrs. 482, 487, 575, 647, 648, 755, 813, 1988, 2075, 2252, 3252; en wat zij betekenen, werd waar zij in het voorafgaande voorkwamen, aangetoond; en ik heb mij ook soms daarover verwonderd dat de spraak van de engelen, wanneer die in de geestenwereld neer gleeed, eveneens in verschillende getallen viel, en ook daarover, dat daar waar in het Woord getallen worden gelezen, door de engelen dingen werden verstaan; het getal toch dringt nooit in de hemel binnen, want getallen behoren tot de maat en de ruimte en tevens tot de tijd en deze zijn van de wereld en van de natuur en daarmee stemmen in de hemelen de staten en de veranderingen van de staten overeen. De Oudsten, die hemelse mensen waren en vergemeenschapping met de engelen hadden, wisten wat door de enkelvoudige getallen en ook door de samengestelde, werd aangeduid; van daar is de betekenis ervan overgegaan op de nakomelingen en op de zonen van de Oude Kerken.

Dit zijn dingen waaraan de mens van de Kerk heden, die niet gelooft dat er in het Woord iets heiligers verborgen ligt dan wat in de letter verschijnt, nauwelijks geloof schenkt.

4265. vers 16-23. *En hij gaf in de hand van zijn knechten kudde bij kudde bijzonder; en hij zei tot zijn knechten: Gaat voor mij door en stelt ruimte tussen kudde en tussen kudde.*

En hij gebod de eerste, zeggende: Wanneer u Ezau, mijn broeder, zal ontmoet hebben en hij u zal gevraagd hebben, zeggende: Wiens zijt gij en waarheen gaat gij en wiens zijn deze dingen voor u.

En gij zult zeggen: Van uw knecht Jakob; dit is een gave, gezonden tot mijn heer Ezau; en zie, hij is ook achter ons.

En hij gebod ook de tweede, ook de derde, ook allen die achter de kudden gingen, zeggende: Naar dit woord zult gij tot Ezau spreken, als gij hem vinden zult.

En gij zult ook zeggen: Zie uw knecht Jakob is achter ons; omdat hij zei: Ik zal zijn aangezichten verzoenen in de gave die voor mij gaat en daarna zal ik zijn aangezichten zien; misschien zal hij mijn aangezichten aannemen.

En de gave ging door voor hem en hij vernachtte in die nacht in het kamp.

En hij stond op in die nacht en hij nam zijn beide vrouwen en zijn beide dienstmaagden en zijn elf kinderen en hij ging over de overgang Jabbok.

En hij nam hen en deed hen over de rivier gaan en hij deed overgaan hetgeen hij had.

Hij gaf in de hand van zijn knechten kudde bij kudde bijzonder en hij zei tot zijn knechten: Gaat voor mij door en stelt ruimte tussen kudde en tussen kudde, betekent de ordening hoe zij ingewijd zouden worden; en hij gebod de eerste, zeggende: Wanneer u Ezau, mijn broeder, zal ontmoet hebben en hij u zal gevraagd hebben, zeggende: Wiens zijt gij en waarheen gaat gij en wiens zijn deze dingen voor u; en gij zult zeggen: Van uw knecht Jakob; dit is een gave, gezonden tot mijn heer Ezau; en zie, hij is ook achter ons, betekent de onderwerping; en hij gebod ook de tweede, ook de derde, ook allen die achter de kudden gingen, zeggende: Naar dit woord zult gij tot Ezau spreken, als gij hem vinden zult, betekent het continue; en gij zult ook zeggen: Zie uw knecht Jakob is achter ons; omdat hij zei: Ik zal zijn aangezichten verzoenen in de gave die voor mij gaat en daarna zal ik zijn aangezichten zien; misschien zal

hij mijn aangezichten aannemen, betekent de voorbereiding tot de volgende dingen; en de gave ging door voor hem, betekent de uitwerking; en hij vernachtte in die nacht in het kamp, betekent de dingen die volgen; en hij stond op in die nacht en hij nam zijn beide vrouwen en zijn beide dienstmaagden en zijn elf kinderen en hij ging over de overgang Jabbok, betekent de eerste inboezeming; en hij nam hen en deed hen over de rivier gaan en hij deed overgaan hetgeen hij had, betekent de verdere inboezeming.

4266. En hij gaf in de hand van zijn knechten kudde bij kudde bijzonder en hij zei tot zijn knechten: Gaat voor mij door en stelt ruimte tussen kudde en tussen kudde; dat dit de ordening betekent hoe zij ingewijd zouden worden, staat vast uit de betekenis van in de hand geven, namelijk met macht toerusten; dat de hand de macht is, zie de nrs. 878, 3091, 3387, 3563; uit de betekenis van de knechten, namelijk die dingen die van de natuurlijke mens zijn, nrs. 3019, 3020; want alle dingen die van de natuurlijke of de uiterlijke mens zijn, zijn ondergeschikt aan de geestelijke of de innerlijke mens; vandaar zijn alle dingen die daar zijn, relatief dienstbaarheden en worden daarom knechten genoemd; uit de betekenis van de kudde, namelijk de wetenschappelijke dingen en verder ook de erkentissen, dus de leerstellige dingen, nrs. 3767, 3768; zolang deze in de natuurlijke of uiterlijke mens, dat wil zeggen, in zijn geheugen zijn en nog niet in de geestelijke of de innerlijke mens zijn ingeplant, worden zij aangeduid door ‘kudden, gegeven in de hand van de knechten’; uit de betekenis van bijzonder, namelijk aan eenieder overeenkomstig de klassen of overeenkomstig de geslachten en de soorten; uit de betekenis van ‘voor mij doorgaan en ruimte stellen tussen kudde en tussen kudde’, namelijk de weg voorbereiden tot het goede dat moest worden opgenomen, want hier wordt gehandeld over de opneming van het goede door het ware en over hun verbinding in de natuurlijke mens.

Uit de afzonderlijke dingen hier blijkt dat door al die dingen in het algemeen de ordening wordt aangeduid, hoe zij zouden worden ingewijd.

Wat de inwijding van het ware in het goede in de natuurlijke mens aangaat, deze kan geenszins begrijpelijk uiteengezet worden, want de mens van de Kerk heden, weet zelfs niet eens wat de innerlijke of geestelijke mens is, hoewel hij meermalen daarover spreekt; en evenmin weet hij dat het ware in het goede in de uiterlijke of de natuurlijke mens moet worden ingewijd opdat hij een mens van de Kerk zal zijn; te minder dat er uit de Heer een zekere ordening in die mens plaatsvindt opdat er verbinding van hem met de innerlijke mens tot stand zal komen; deze dingen, die de meest algemene zijn, zijn heden zozeer verborgen, dat men niet weet dat zij er zijn; indien dan ook de dingen die hier in de innerlijke zin ten aanzien van de ordening en de inwijding liggen opgesloten, afzonderlijk uiteengezet zouden worden, dan zou dat gelijk staan met louter verborgenheden spreken, dus louter ongelooflijke dingen en dus met een spreken in het ledige, of alsof men zaaisel strooide in het water of op zand; dit is de oorzaak dat aan de afzonderlijke dingen stilzwijgend voorbijgegaan wordt en dat hier, evenals ook in het volgende van deze periode, alleen de algemene dingen uiteengezet worden.

4267. En hij gebod de eerste, zeggende: Wanneer u Ezau, mijn broeder, zal ontmoet hebben en u zal gevraagd hebben: Wiens zijt gij en waarheen gaat gij en wiens zijn deze dingen voor u; en gij zult zeggen: Van uw knecht Jakob; dit is een gave, gezonden tot mijn heer Ezau; en zie, hij is ook achter ons; dat dit de onderwerping betekent, staat eveneens vast uit de innerlijke zin van de afzonderlijke woorden, waaruit deze algemene zin voortvloeit; dat het de onderwerping is en dat die dingen die van de onderwerping zijn worden aangeduid, blijkt duidelijk; want hij gebod de knechten dat zij zijn broeder ‘heer’ zouden noemen en hem ‘knecht’ en dat de gave wordt gezonden zoals aan een heer door een knecht.

Dat het goede naar verhouding de heer is en het ware naar verhouding de knecht en ook dat zij niettemin broeders worden genoemd, is vele malen getoond; zij heten ‘broeders’ omdat

wanneer het goede en het ware verbonden zijn, het goede zich dan vertoont in het ware als in een beeld en omdat zij dan in verbinding handelen om de uitwerking voort te brengen. Het goede wordt echter ‘heer’ en het ware ‘knecht’ genoemd, voordat zij verbonden zijn en nog meer wanneer er over de voorrang wordt getwist.

4268. En hij gebood ook de tweede, ook de derde, ook allen die achter de kudden gingen, zeggende: Naar dit woord zult gij tot Ezau spreken, als gij hem vinden zult; dat dit het continue betekent, namelijk van de ordening en van de onderwerping, blijkt zonder nadere verklaring uit wat eerder in de nrs. 4266, 4267 is gezegd.

4269. En gij zult ook zeggen: Zie, uw knecht Jakob is achter ons; omdat hij zei: Ik zal zijn aangezichten verzoenen in de gave die voor mij gaat en daarna zal ik zijn aangezichten zien; misschien zal hij mijn aangezichten aannemen; dat dit de voorbereiding tot de volgende dingen betekent; en de gave ging door voor hem; dat dit de uitwerking betekent; voorts dat hij vernachtte in die nacht in het kamp, de dingen betekent die volgen, kan vaststaan uit de afzonderlijke woorden in de innerlijke zin en het is duidelijk dat die de voorbereidingen betreffen om goedgunstig te worden opgenomen.

Maar hoe het met de afzonderlijke dingen is gesteld, kan niet begrijpelijk ontvouwd worden, want zolang als de algemene dingen van een zaak niet bekend zijn, kunnen de afzonderlijke dingen van dezelfde zaak niet in enig licht verschijnen, maar slechts in louter schaduw vallen; de algemene begrippen moeten voorafgaan en als deze er niet zijn, hebben de afzonderlijke dingen geen herberg om binnen te gaan; in een herberg waar louter schaduw is, verschijnen ze niet; en in een herberg waar valse dingen zijn, worden zij of verworpen of verstikt of verdraaid; en waar boze dingen zijn, daar worden zij uitgelachen; het is voldoende dat deze algemene dingen worden aangenomen, namelijk dat de mens moet worden wederverwekt voordat hij het rijk van de Heer kan binnengaan, (Johannes 3:5); dat het ware, voordat hij wordt wederverwekt, schijnbaar op de eerste plaats is en het goede op de tweede, maar dat die orde, wanneer hij wordt wederverwekt, omgekeerd wordt en het goede in de eerste plaats is en het ware in de tweede; en verder dat de Heer, wanneer de orde wordt omgekeerd, het zodanig beschikt en ordent in de natuurlijke of de uiterlijke mens, dat het ware daar door het goede wordt opgenomen en dat het ware zich onderwerpt, zodat de mens niet langer vanuit het ware handelt maar vanuit het goede, dat wil zeggen, vanuit de naastenliefde; en verder wanneer hij vanuit de naastenliefde handelt wanneer hij volgens de ware dingen van het geloof leeft en de leer ervan liefheeft ter wille van het leven.

De voortgang van die dingen die hier over de ordening, de inwijding en de onderwerping van het ware voor het goede in de uiterlijke zin zijn bevat, verschijnt voor de engelen in het heldere licht, want zulke dingen zijn van de wijsheid van de engelen, hoewel de mens niets van die dingen ziet; niettemin zijn diegenen die in het eenvoudig goede vanuit een eenvoudig geloof zijn, in het vermogen om deze dingen te weten; indien zij ze niet in het leven van het lichaam vatten vanwege de wereldse zorgen en de daaruit voortvloeiende grove ideeën, dan toch in het andere leven, waar de wereldse en de lichamelijke dingen verwijderd zijn; want dan worden zij verlicht en komen zij in het inzicht en de wijsheid van de engelen.

4270. En hij stond op in die nacht en hij nam zijn beide vrouwen en zijn beide dienstmaagden en zijn elf kinderen en hij ging over de overgang Jabbok; dat dit de eerste inboezeming van de aandoeningen van het ware met de verworven ware dingen betekent, staat vast uit de betekenis van de beide vrouwen, hier van Rachel en Lea, namelijk de aandoeningen van het ware, nrs. 3758, 3782, 3793, 3819; uit de betekenis van de beide dienstmaagden, hier van Bilha en Zilpa, namelijk de tot middelen dienende uiterlijke aandoeningen van het ware, waarover de nrs. 3849, 3931; uit de betekenis van de kinderen of de zonen, namelijk de ware

dingen, waarover de nrs. 489, 491, 533, 1147, 2623, 3373; en uit de betekenis van de overgang Jabbok, te weten de eerste inboezeming.

Dat Jabbok de eerste inboezeming is, komt omdat het de grens van het land Kanaän was; dat alle grenzen van dat land aanduidende dingen van de hemelse en de geestelijke dingen van het rijk van de Heer waren overeenkomstig de afstand en de ligging, zie de nrs. 1585, 1866, 4116, 4240; dus ook de plek of de overgang Jabbok, die ten opzichte van het land Kanaän aan de andere zijde van de Jordaan lag en de grens was van de erfenis van de zonen van Ruben en van Gad, zoals blijken kan uit, (Numeri 21:24; Deuteronomium 2:36,37; 3:16,17; Jozua 12:2; Richteren 11:13,22); dat het aan hen als erfenis ten deel viel, kwam omdat door Ruben het geloof met het verstand of de leer werd uitgebeeld, en dit is het eerste van de wederverwekking, of in één samenvatting: het ware van de leer waardoor men het goede van het leven bereikt, zie de nrs. 3861, 3866; en door Gad werden de werken van het geloof uitgebeeld, nr. 3934; deze, namelijk de ware dingen van het geloof of de leerstellige dingen en de werken van het geloof die eerst moeten worden betracht, zijn het, waardoor de mens die wordt wederverwekt in het goede wordt ingeleid; vandaar komt het dat door de overgang Jabbok de eerste inboezeming wordt aangeduid.

4271. En hij nam hen en deed hen over de rivier gaan en hij deed overgaan hetgeen hij had; dat dit de verdere inboezeming betekent, staat vast uit wat eerder is gezegd, want hij deed niet alleen de vrouwen, de dienstmaagden en de kinderen overgaan, maar ook de kudde van grootvee en de kudde van kleinvee, dus alles wat hij had, in het land Kanaän, waarin hij Ezau tegemoet ging; en omdat in de innerlijke zin wordt gehandeld over de verbinding van het ware met het goede in het natuurlijke, wordt door ‘over die rivier gaan’ niets anders aangeduid dan de eerste inboezeming; en waar hier hetzelfde nog eens wordt gezegd en tevens daaraan wordt toegevoegd ‘dat hij deed overgaan al wat hij had’, wordt de verdere inboezeming aangeduid.

* * * *

4272. vers 24,25. *En Jakob bleef achter, hij alleen, en een man worstelde met hem, totdat de dageraad opging.*

En hij zag dat hij hem niet overmocht en hij raakte de holte van zijn dij aan en de holte van Jakobs dij werd verwrongen als hij met hem worstelde.

Jakob bleef alleen achter, betekent het verworven goede van het ware, dat dan het laatste is; en een man worstelde met hem, betekent de verzoeking ten aanzien van het ware; totdat de dageraad opging, betekent vóór de verbinding van het door Jakob aangeduide natuurlijk goede met het hemels geestelijke of met het Goddelijk Goede van het Ware; en hij zag dat hij hem niet overmocht, betekent dat het in de verzoeken overwon; en hij raakte de holte van zijn dij, betekent waar het hemels geestelijk goede verbonden wordt met het door Jakob aangeduide natuurlijk goede’ en de holte van Jakobs dij werd verwrongen als hij met hem worstelde, betekent dat het goede van het ware nog niet de macht had om zich geheel en al te verbinden.

Deze zelfde dingen betreffen ook Jakob zelf en zijn nakomelingen en dan wordt het hoedanige van hen aangeduid; in die zin wordt door ‘hij raakte de holte van zijn dij aan’ aangeduid waar de echtelijke liefde verbonden wordt met het natuurlijk goede; en daarmee dat de holte van Jakobs dij werd verwrongen als hij met hem worstelde, wordt aangeduid dat die verbinding in de nakomelingen van Jakob geheel en al beschadigd en verschoven werd.

4273. Jakob bleef alleen achter; dat dit het verworven goede van het ware betekent, dat dan het laatste is, staat vast uit de uitbeelding van Jakob hier, namelijk het goede van het ware; wat Jakob had uitgebeeld, werd in het voorafgaande getoond; en ook dat hij verschillende

dingen in het natuurlijke uitbeeldde, omdat de staat van het ware en van het goede een andere is in de aanvang, een andere in de voortgang en een andere aan het einde, nrs. 3775, 4234; hier het goede van het ware.

De oorzaak van deze uitbeelding is deze: dat hierna wordt gehandeld over zijn worsteling, waardoor in de innerlijke zin de verzoeking wordt aangeduid; en dat hij Israël werd genoemd, waardoor de hemels geestelijke mens wordt uitgebeeld; en ook in wat daarna volgt wordt gehandeld over de verbinding van hem met Ezau, door welke verbinding de inwijding van het ware in het goede wordt aangeduid; dit zijn de oorzaken waarin Jakob nu het laatste goede van het ware in het natuurlijke uitbeeldt.

4274. Een man worstelde met hem; dat dit de verzoeking ten aanzien van het ware betekent, staat vast uit de betekenis van worstelen, te weten de verzoeking; de verzoeking zelf is niets anders dan een worsteling of strijd, want het ware wordt aangevallen door boze geesten en het wordt verdedigd door de engelen die bij de mens zijn; de gewaarwording van die strijd in de mens is de verzoeking, nrs. 741, 757, 761, 1661, 3927, 4249, 4256.

Maar er kan niet enige verzoeking plaatsvinden, tenzij de mens in het goede van het ware is, dat wil zeggen, in de liefde of de aandoening daarvan; want wie zijn ware niet liefheeft of niet daardoor wordt aangedaan, bekommert zich niet in het minst daarom; maar wie het liefheeft, verkeert in angst dat het beschadigd zou kunnen worden; niets anders maakt het verstandelijk leven van de mens uit dan datgene waarvan hij gelooft dat het waar is en niets anders het leven van zijn wil dan datgene waarvan hij zich heeft ingeprent dat het goed is.

Wanneer dan datgene waarvan hij gelooft dat het waar is, wordt aangevallen, dan wordt het leven van zijn verstand aangevallen; en wanneer datgene wordt aangevallen waarvan hij zich heeft ingeprent dat het goed is, dan wordt het leven van zijn wil aangevallen; daarom gaat het, wanneer de mens wordt verzocht, om zijn leven.

Dat het eerste van de strijd is ten aanzien van het ware of over het ware, komt omdat hij dat voornamelijk liefheeft; dat wat van iemands liefde is, wordt door de boze geesten aangevallen; maar nadat hij het goede meer dan het ware liefheeft, wat plaatsvindt wanneer de orde wordt omgekeerd, wordt hij verzocht ten aanzien van het goede.

Wat echter verzoeking is, weten weinigen omdat heden weinigen een verzoeking ondergaan; want geen anderen kunnen verzocht worden dan alleen zij die in het goede van het geloof zijn, dat wil zeggen, die in de naastenliefde jegens de naaste zijn; degenen die niet in de naastenliefde zijn, zouden, indien zij verzocht werden, terstond bezwijken; en zij die bezwijken, komen in de bevestiging van het boze en in de overreding van het valse, want dan zegevieren bij hen de boze geesten bij wie zij op deze wijze worden aangesloten.

Dit is de oorzaak waarom weinigen heden in enige geestelijke verzoeken worden toegelaten, maar men alleen in enkele natuurlijke benauwenissen wordt gebracht, opdat men daardoor van de liefden van zich en van de wereld wordt afgetrokken, waarin men zich anders ongebreideld zou storten.

4275. Totdat de dageraad opging; dat dit betekent vóór de verbinding van het door Jakob aangeduide natuurlijk goede met het hemels geestelijke of met het Goddelijk Goede van het Ware, staat vast uit de betekenis van de dageraad, namelijk in de hoogste zin de Heer, in de uitbeeldende zin Zijn rijk en in de universele zin het hemelse van de liefde, nr. 2405; hier het hemels geestelijke; want toen de dageraad opging, werd Jakob Israël genoemd, door wie de hemels geestelijke mens wordt aangeduid; daarom wil ‘voor het opgaan van de dageraad’ zeggen: voor de verbinding van het nu door Jakob aangeduide natuurlijk goede met het hemels geestelijke; wat het hemels geestelijke is, zal gezegd worden bij het volgende 28ste vers, waar over Israël wordt gehandeld.

4276. En hij zag dat hij hem niet overmocht; dat dit betekent dat het in de verzoeken overwon, is zonder verklaring duidelijk.

4277. En hij raakte de holte van zijn dij aan; dat dit betekent waar het hemels geestelijk goede verbonden wordt met het door Jakob aangeduide natuurlijk goede, staat vast uit de betekenis van de dij, namelijk de echtelijke liefde en vandaar alle hemelse en geestelijke liefde, omdat deze uit de echtelijke liefde als kroost uit hun ouder afstammen, waarover nr. 3021; en uit de betekenis van de holte of de kom of de kuil ervan, namelijk van de dij, waar de verbinding is van het hemels geestelijk goede met het door Jakob aangeduide natuurlijk goede; maar over die verbinding kan niets gezegd worden, tenzij men eerst weet wat het hemels geestelijk goede is, dat Israël is en wat het natuurlijk goede, dat Jakob is.

Hierover zal gesproken worden in wat volgt in vers 28, waar gehandeld wordt over Jakob, dan Israël genoemd en ook daarna wanneer er sprake is van Jakobs nakomelingen.

4278. En de holte van Jakobs dij werd verwrongen als hij met hem worstelde; dat dit betekent dat het goede van het ware nog niet de macht had om zich geheel en al te verbinden, staat vast uit de betekenis van verwringen, namelijk dat de ware dingen nog niet in die orde zijn gesteld dat zij alle tezamen met het goede kunnen binnentreden in het hemels geestelijk goede, zie de ontvouwing van het volgende 31ste vers; dus dat het goede van het ware nog niet de macht had om zich geheel en al te verbinden; want de holte van de dij is waar de goede dingen verbonden worden, zoals eerder in nr. 4277 werd gezegd.

4279. Met de dingen die tot dusver zijn ontvouwd, is het als volgt gesteld in de hoogste zin en in de innerlijke zin, maar in de lagere zin is het anders; in die zin wordt over Jakob gehandeld, van welke aard hij was en over zijn nakomelingen, van welke aard zij zullen zijn.

Omdat het Woord vanuit de Heer is en het uit Hem door de hemel tot de mens neerdaalt, is het daarom zodanig dat het ten aanzien van de afzonderlijke dingen Goddelijk is en zoals het uit de Heer was neergedaald, evenzo opklimt, dat wil zeggen, tot Hem wordt opgeheven en wel door de hemelen.

Dat er drie hemelen zijn, is bekend en dat de binnenste hemel de derde wordt genoemd en dat de middelste de tweede wordt genoemd en dat de laagste de eerste hemel heet; en daarom is het Woord wanneer het opklimt gelijk als het neerdaalt, in de Heer Goddelijk; in de derde hemel is het hemels, want die hemel is de hemelse hemel, in de tweede hemel is het geestelijk, want die hemel is de geestelijke hemel, in de eerste hemel echter is het hemels en geestelijk natuurlijk en die hemel wordt ook zo genoemd; in de Kerk echter bij de mens is het Woord ten aanzien van de zin van de letter natuurlijk, dat wil zeggen, werelds en aards; daaruit blijkt hoedanig het Woord is en hoe het met het Woord is gesteld, wanneer het wordt gelezen door de mens die in het heilige is, dat wil zeggen, in het goede en ware is, want dan verschijnt het bij hem als werelds of als historisch, waarin evenwel het heilige is; maar in de eerste hemel verschijnt het als hemels en geestelijk natuurlijk, waarin evenwel het Goddelijke is; in de tweede hemel echter is het geestelijk; en in de derde hemel is het hemels en in de Heer is het Goddelijk.

De zin van het Woord gedraagt zich overeenkomstig de hemelen; de hoogste zin van het Woord, waarin over de Heer wordt gehandeld, is voor de binnenste of derde hemel; de innerlijke zin ervan, waarin over het rijk van de Heer wordt gehandeld, is voor de middelste of tweede hemel; de lagere zin van het Woord echter, waarin de innerlijke zin wordt bepaald tot die natie die daar wordt genoemd, is voor de laagste of eerste hemel; maar de laagste of letterlijke zin is voor de mens terwijl hij nog in de wereld leeft, maar is toch van dien aard dat de innerlijke zin aan hem kan worden meegedeeld en verder ook de innerlijke en de hoogste zin, want de mens heeft gemeenschap met de drie hemelen, want de mens werd tot het beeld van de drie hemelen geschapen en wel dermate, dat hij, als hij in de liefde tot de Heer en in de

naastenliefde jegens de naaste leeft, een hemel in zeer kleine vorm is; vandaar komt het dat binnen die mens het rijk van de Heer is, zoals de Heer zelf leert bij Lukas: *'Ziet, het koninkrijk Gods is binnen ulieden'*, (Lukas 17:21).

Dit is gezegd, opdat men zal weten dat in het Woord niet alleen de hoogste zin en de innerlijke zin is, maar ook een lagere zin en dat hierin, namelijk in de lagere zin, de innerlijke zin wordt bepaald tot die natie die daar wordt genoemd; wanneer dit het geval is, komt het duidelijk in de samenhang uit; dat hier de worsteling van de man met Jakob en de verwringing en de verschuiving van zijn dij ook betrekking hebben op Jakob en zijn nakomelingen, is duidelijk; daarom mogen deze zelfde woorden ook volgens die zin worden ontvouwd. Deze zin zal in hetgeen volgt, de 'historische innerlijke zin' worden genoemd en wel vanwege de volgende oorzaak, dat die zin soms op levende wijze en in vorm pleegt te worden uitgebeeld in de eerste hemel, wat mij ook enige malen te zien werd gegeven. Men zie de vooraf gegeven uiteenzetting in nr. 4272, nieuwe alinea.

4280. Dat in die zin daarmee, dat hij de holte van Jakobs dij raakte, wordt aangeduid: waar de echtelijke liefde wordt verbonden met het natuurlijk goede, staat vast uit de betekenis van de holte van de dij, namelijk waar de verbinding van de echtelijke liefde is, nr. 4277; dat de verbinding daar met het natuurlijk goede wordt aangeduid, komt omdat daar de dij met de voeten wordt verbonden; de voeten betekenen in de innerlijke zin het natuurlijk goede, dat de voeten dit betekenen, zie de nrs. 2162, 3147, 3761, 3986.

Dat de dij de echtelijke liefde is en de voeten het natuurlijk goede zijn, behoort tot de dingen van oudsher die in vergetelheid zijn geraakt en verloren zijn gegaan.

De Oude Kerk, die in uitbeeldende en aanduidende dingen was, wist deze dingen zeer wel; de kennis van zulke dingen was hun inzicht en wijsheid, ja zelfs niet alleen van hen die van de Kerk waren, maar ook van diegenen die buiten de Kerk waren, zoals kan vaststaan uit de oudste boeken van de heidenen en uit die dingen die heden fabelachtig worden genoemd; want de aanduidende en uitbeeldende dingen gingen vanuit de Oude Kerk door afleiding op hen over; bij hen betekenden de dij en de lendenen ook het echtelijke en de voeten de natuurlijke dingen.

Dat de dij en de voeten die dingen betekenen, is vanuit de overeenstemmingen van alle leden, organen en ingewanden van de mens met de Grootste Mens, waarover, namelijk over de overeenstemmingen, nu aan het einde van de hoofdstukken wordt gehandeld; over de overeenstemmingen met de dij en met de voeten, zal ook hierna worden gesproken en het zal daar door levende ondervinding bevestigd worden dat dit de betekenis ervan is.

Deze dingen kunnen heden niet anders dan tegenstrijdig schijnen, omdat deze wetenschap, zoals eerder gezegd, geheel en al in vergetelheid geraakt is en verloren is gegaan; niettemin hoezeer deze wetenschap de andere wetenschappen ook overtreft, kan hieruit vaststaan, dat men zonder die, het Woord ten aanzien van de innerlijke zin nooit kan weten en omdat de engelen die bij de mens zijn, het Woord overeenkomstig die zin doorvatten en verder dat de mens door die wetenschap gemeenschap met de hemel wordt gegeven; en wat ongelooflijk is, de innerlijke mens zelf denkt niet anders; want wanneer de uiterlijke mens het Woord vat volgens de letter, vat de innerlijke mens dit volgens de innerlijke zin, hoewel de mens, wanneer hij in het lichaam leeft, dit niet weet; dit kan voornamelijk hieruit vaststaan, dat de mens, wanneer hij in het andere leven komt en een engel wordt, dit zonder onderricht, als het ware vanuit zichzelf weet.

Wat de echtelijke liefde is, die door de dij en door de lendenen wordt aangeduid, zie de nrs. 995, 1123, 2727-2759; en dat de echtelijke liefde de fundamentele liefde van alle liefden is, nrs. 686, 3021; vandaar komt het dat degenen die in de echtelijke liefde zijn, ook in de hemelse liefde zijn, dat wil zeggen, in de liefde tot de Heer en in de geestelijke liefde, dat wil zeggen, in de naastenliefde jegens de naaste; daarom wordt onder de echtelijke liefde niet alleen die liefde zelf verstaan, maar ook alle hemelse en geestelijke liefde; deze liefden

worden met het natuurlijk goede verbonden genoemd, wanneer de innerlijke mens verbonden is met de uiterlijke, of de geestelijke mens met de natuurlijke; die verbinding is het die door de holte van de dij wordt aangeduid.

Dat er bij Jakob en zijn nakomelingen in het algemeen geen verbinding was, zal uit wat volgt blijken, want daarover wordt hier in de historisch innerlijke zin gehandeld.

4281. Dat door ‘de holte van Jakobs dij werd verwrongen als hij met hem worstelde’ wordt aangeduid dat die verbinding in de nakomelingen van Jakob geheel en al beschadigd en verschoven werd, kan vaststaan uit de betekenis van verwrongen in die zin, namelijk verschoven worden en dus beschadigd worden; dat de holte van de dij de verbinding is, is duidelijk uit wat eerder in nr. 4280 is gezegd; en dat Jakob in het Woord niet alleen Jakob is, maar ook al zijn nakomelingen, staat uit zeer veel plaatsen vast, zoals in, (Numeri 23:7,10,21,23; 24:5,17,19; Deuteronomium 33:10; Jesaja 40:27; 43:1,22;; 44:1,2,21; 48:12; 59:20; Jeremia 10:16,25; 30:7,10,18; 31:7,11; 46:27,28; Hosea 10:11; Amos 7:2; Micha 2:12; 3:8’ Psalm 14:7; 24:6; 59:14; 78:5; 99:4) en elders.

Dat Jakob en zijn nakomelingen zodanig waren dat bij hen de hemelse en de geestelijke liefde niet verbonden kon worden met het natuurlijk goede, dat wil zeggen, de innerlijke of geestelijke mens met de uiterlijke of natuurlijke, blijkt uit elk van de dingen die over die natie in het Woord zijn meegedeeld; want zij wisten niet en wilden ook niet weten wat de innerlijke of de geestelijke mens is en daarom werd het aan hen ook niet onthuld; want zij geloofden dat er bij de mens niets dan het uiterlijke en het natuurlijke was; in hun hele eredienst hadden zij ook niets anders op het oog en wel dermate dat de Goddelijke eredienst voor hen niets anders dan een afgodische was, want wanneer de innerlijke eredienst van de uiterlijke wordt gescheiden, is de eredienst alleen maar een afgodische.

De Kerk die bij hen was ingesteld, was niet een Kerk, maar slechts het uitbeeldende van een Kerk en daarom wordt die Kerk een uitbeeldende Kerk genoemd; dat het uitbeeldende van een Kerk bij zulke mensen bestaanbaar is, zie de nrs. 1361, 3670, 4208; in de uitbeeldingen immers wordt niet gedacht aan de persoon, maar aan de zaak die wordt uitgebeeld; daarom beeldden niet alleen personen de Goddelijke, de hemelse en de geestelijke dingen uit, maar ook onbezielde dingen, zoals de klederen van Aharon, de ark, het altaar, de ossen en de schapen die geofferd werden, de kandelaar met de lampen, het brood der schikking op de gouden tafel, de olie waarmee zij gezalfd werden, de wierook en andere dergelijke dingen meer; vandaar kwam het dat de koningen, de boze evenzeer als de goede, het Koningschap van de Heer uitbeeldden en de hogepriesters, de boze evenzeer als de goede, die dingen die van het Goddelijk Priesterschap van de Heer zijn, wanneer zij hun ambt uitoefenden in de uiterlijke vorm overeenkomstig de voorschriften en de geboden.

Opdat dus bij hen een uitbeeldende Kerk kon bestaan, waren hun, door een klaarblijkelijke onthulling zulke voorschriften en wetten gegeven die geheel en al uitbeeldend moesten zijn en daarom konden zij dan ook zodanig uitbeelden als zij in die voorschriften en wetten waren en ze strikt in acht namen; maar toen zij daarvan afweken, zoals tot de voorschriften en wetten van andere natiën en voornamelijk tot de eredienst van een andere god, beroofden zij zich van het vermogen om uit te beelden en daarom werden zij door uiterlijke middelen, die: gevangenschappen, nederlagen, bedreigingen en wonderen waren, teruggedreven tot de waarlijk uitbeeldende wetten en voorschriften, niet echter door innerlijke middelen zoals diegenen die een innerlijke eredienst in de uiterlijke hebben.

Dit wordt daarmee aangeduid, dat ‘de holte van Jakobs dij werd verwrongen’, in de historische innerlijke zin, die Jakob en zijn nakomelingen betreft.

4282. vers 26-28. *En hij zei: Laat mij, omdat de dageraad is opgegaan; en hij zei: Ik zal u niet laten tenzij dat gij mij gezegend hebt.*

En hij zei tot hem: Wat is uw naam; en hij zei: Jakob.

En hij zei: Uw naam zal voortaan niet Jakob heten, maar Israël, omdat gij als een vorst gekampt hebt met God en met de mensen en hebt overmocht.

En hij zei: Laat mij, omdat de dageraad is opgegaan, betekent dat de verzoeking ophield toen de verbinding nabij was; en hij zei: Ik zal u niet laten tenzij dat gij mij gezegend hebt, betekent dat het verbonden moet worden; en hij zei tot hem: Wat is uw naam; en hij zei: Jakob, betekent het hoedanige van het goede uit het ware; en hij zei: Uw naam zal voortaan niet Jakob heten, maar Israël, betekent het Goddelijk hemels geestelijke nu; Israël is de hemels geestelijke mens die in het natuurlijke is, dus natuurlijk is; de hemels geestelijke mens zelf, die redelijk is, is Jozef; omdat gij als een vorst gekampt hebt met God en met de mensen en hebt overmocht, betekent de aanhoudende overwinningen in de worstelingen ten aanzien van de ware en de goede dingen.

In de historische innerlijke zin, waarin over Jakob en zijn nakomelingen wordt gehandeld, wordt door hetzelfde het volgende aangeduid: door ‘Laat mij, omdat de dageraad is opgegaan’ wordt aangeduid dat het uitbeeldende zich van Jakobs nakomelingen verwijderde, voordat zij in de uitbeeldende dingen van het land Kanaän kwamen; door ‘en hij zei: Ik zal u niet laten tenzij dat gij mij gezegend hebt’ wordt aangeduid, dat zij daarop aandrongen uitbeeldend te zijn; door ‘en hij zei tot hem: Wat is uw naam: en hij zei: Jakob’, wordt aangeduid dat zij Jakobs nakomelingen waren met het hoedanige van dezen; door ‘en hij zei: Uw naam zal voortaan niet Jakob heten, maar Israël’, wordt aangeduid, dat zij zich niet zouden kunnen uitbeelden als Jakob, maar als een nieuw gegeven hoedanige; door ‘omdat gij als een vorst gekampt hebt met God en met de mensen en hebt overmocht’, wordt aangeduid vanwege de hardnekkigheid die in hun begeerten en fantasieën was.

En hij zei: Laat mij, omdat de dageraad is opgegaan; dat dit betekent dat de verzoeking ophield toen de verbinding nabij was, staat vast uit de betekenis van ‘laat mij’, namelijk van met mij te worstelen, te weten dat de verzoeking ophield; dat de worsteling de verzoeking is, zie eerder in nr. 4274; en dat zij ophield, blijkt uit wat volgt; en uit de betekenis van de dageraad, namelijk de verbinding van het door Jakob aangeduide natuurlijk goede met het hemels geestelijke of met het Goddelijk Goede van het Ware, waarover nr. 4275.

Dat de worsteling begonnen was voordat de dageraad was opgegaan en dat zij beëindigd werd nadat de dageraad was opgegaan en dat daarna vermeld wordt wat er gebeurde toen de zon opging, komt omdat de tijden van de dag evenals de tijden van het jaar, staten betekenen, zie de nrs. 487, 488, 493, 893, 2788, 3785; hier de staten van de verbinding door de verzoeken; want wanneer de verbinding van de innerlijke mens met de uiterlijke plaatsvindt, dan is voor hem de dageraad daar, want dan treedt hij de geestelijke of de hemelse staat binnen; ook verschijnt er dan voor hem een licht gelijk aan dat van de dageraad, indien hij zich in zo’n staat bevindt dat hij het kan bemerken; overigens wordt zijn verstandelijke verlicht en het wordt hem te moede zoals wanneer men in de morgenstond uit de slaap ontwaakt wanneer de dageraad voor het eerst de dag verlicht en inzet.

4284. En hij zei: Ik zal u niet laten tenzij dat gij mij gezegend hebt; dat dit betekent dat het verbonden moet worden, staat vast uit de betekenis van ‘u niet laten’ namelijk dat het niet zou ophouden, waarover nr. 4283; en uit de betekenis van zegenen, namelijk de verbinding, waarover de nrs. 3504, 3514, 3530, 3584; daaruit blijkt dat door ‘ik zal u niet laten tenzij dat gij mij gezegend hebt’ wordt aangeduid dat het niet zou ophouden, vooraleer de verbinding had plaatsgevonden, dat wil zeggen, dat het verbonden moet worden.

4285. En hij zei tot hem: Wat is uw naam; en hij zei: Jakob; dat dit het hoedanige van het goede uit het ware betekent, staat vast uit de betekenis van de naam, te weten het hoedanige, waarover de nrs. 144, 145, 1754, 1896, 2009, 2724, 3006; en uit de uitbeelding van Jakob, namelijk het goede van het ware, waarover eerder in nr. 4273.

4286. En hij zei: Uw naam zal voortaan niet Jakob heten, maar Israël; dat dit het Goddelijk hemels geestelijke nu betekent en dat Israël de hemels geestelijke mens is die in het natuurlijke is, dus natuurlijk is en dat de hemelse mens zelf, Jozef is, kan vaststaan uit wat over Jakob en over Israël en ook over Jozef volgt; want eerst moet gezegd worden wat hier het hemels geestelijke is.

Weliswaar is het heden in de Kerk bekend dat er een geestelijk mens en dat er een natuurlijk mens is of dat er een innerlijk en een uiterlijk mens is, maar wat de geestelijke of de innerlijke mens is, weet men nog niet zozeer, te minder wat de hemelse mens is en dat deze is onderscheiden van de geestelijke mens; en omdat men dit niet weet, kan men niet weten wat de hemels geestelijke mens is, die hier Israël is; en daarom moet het in het kort worden gezegd: dat er drie hemelen zijn is bekend, namelijk: de binnenste, de middelste en de laatste hemel, of wat hetzelfde is: de derde, de tweede en de eerste; de binnenste of de derde hemel is de hemelse, want de engelen daar worden hemelsen genoemd, want zij zijn in de liefde tot de Heer en vandaar het allermeest met de Heer verbonden en omdat dit zo is, zijn zij meer dan alle overigen in de wijsheid,

en zijn zij onschuldig en vandaar worden zij Onschulden en Wijsheden genoemd; deze engelen worden onderscheiden in innerlijke en uiterlijke; de innerlijke zijn meer hemels dan de uiterlijke.

De middelste of de tweede hemel is de geestelijke, want de engelen daar worden geestelijken genoemd, omdat zij in de naastenliefde jegens de naaste zijn, dat wil zeggen, in de wederzijdse liefde en deze is zodanig dat de een de ander meer liefheeft dan zichzelf; en omdat zij zodanig zijn, zijn zij in het inzicht en zij worden vandaar Inzichten genoemd; ook deze engelen worden onderscheiden in innerlijke en uiterlijke; de innerlijke zijn meer geestelijk dan de uiterlijke.

De laatste hemel echter, of de eerste, is ook hemels en geestelijk, maar niet in die graad als de vorige, want hun kleeft het natuurlijke aan en daarom worden zij hemels en geestelijk natuurlijke genoemd; ook zij zijn in de wederzijdse liefde, maar hebben de anderen niet meer lief dan zichzelf, maar zoals zichzelf lief; zij zijn in de aandoening van het goede en in de erkenning van het ware; ook dezen worden onderscheiden in innerlijke en uiterlijke.

Wat echter het hemels geestelijke is, zal ook in het kort worden gezegd: hemels geestelijk worden diegenen genoemd die kort ervoor geestelijk werden genoemd en in de middelste of tweede hemel zijn; hemels worden zij genoemd vanwege de wederzijdse liefde en geestelijk vanwege het inzicht daaruit; de innerlijken daar, zij die door Jozef worden uitgebeeld en ook in het Woord Jozef worden genoemd, de uiterlijken daar, zijn echter zij die door Israël worden uitgebeeld en ook in het Woord Israël worden genoemd.

Deze innerlijken die Jozef worden genoemd, hebben deel aan het redelijke en het natuurlijke, de uiterlijken echter, die Israël worden genoemd, hebben deel aan het natuurlijke, want zij houden het midden tussen het redelijke en het natuurlijke.

Vandaar komt het, dat gezegd werd dat Israël de hemels geestelijke mens is die in het natuurlijke is, dus natuurlijk is en dat Jozef de hemels geestelijke mens zelf is, die redelijk is; want in de universele zin wordt al het goede dat van de liefde en van de naastenliefde is, hemels genoemd en al het ware, dat daaruit is en van het inzicht is, geestelijk genoemd.

Dit werd gezegd, opdat men zal weten wat Israël is; maar in de hoogste zin betekent Israël de Heer ten aanzien van het Goddelijk hemels geestelijke; in de innerlijke zin betekent het echter het geestelijk rijk van de Heer in de hemel en op aarde; het geestelijk rijk van de Heer op aarde is de Kerk, die de geestelijke Kerk wordt genoemd en omdat Israël het geestelijk rijk van de Heer is, is Israël ook de geestelijke mens, want in elk zodanig mens is het rijk van de Heer, de mens immers is een hemel en ook een Kerk in kleinste vorm, nr. 4279.

Wat betreft Jakob, in de hoogste zin wordt door hem de Heer aangeduid ten aanzien van het natuurlijke, zowel het hemelse als het geestelijke en in de innerlijke zin het rijk van de Heer hoedanig het is in de laatste of eerste hemel, en dus ook dat van de Kerk; het is het goede in

het natuurlijke, dat hier hemels wordt genoemd en het ware daar, dat geestelijk wordt genoemd.

Hieruit kan vaststaan wat door Israël en door Jakob in het Woord wordt aangeduid en ook waarom Jakob Israël werd genoemd.

Maar deze dingen die gezegd werden, kunnen wel niet anders dan duister verschijnen; de oorzaak hiervan is vooral dat het aan weinigen bekend is wat de geestelijke mens is en nauwelijks aan iemand wat de hemelse mens is en dus dat er tussen de geestelijke en de hemelse mens enig onderscheid is; de oorzaak waarom het niet bekend is, is deze, dat men niet onderscheiden doorvat, het goede dat van de liefde is en van de naastenliefde en het ware dat van het geloof is; dat deze dingen niet worden begrepen, is omdat er geen echte naastenliefde meer is; waar iets niet is, daar bestaat ook geen begrip ervan; verder omdat de mens zich te weinig bekommert om de dingen die van het leven na de dood zijn, dus om die dingen die van de hemel zijn, maar grotendeels wel om de dingen die van het leven in het lichaam zijn, dus om die dingen die van de wereld zijn; indien de mens zich bekommerde om de dingen die van het leven na de dood zijn, dus om die welke van de hemel zijn, dan zou hij al die dingen die eerder zijn gezegd, gemakkelijk begrijpen, want wat de mens liefheeft, dat neemt hij gemakkelijk in zich op en begrijpt het licht, maar bezwaarlijk datgene wat hij niet liefheeft.

Dat Jakob iets anders betekent en Israël iets anders, blijkt duidelijk uit het Woord, want in de historische dingen ervan, maar ook in de profetische, wordt nu eens Jakob dan weer Israël gezegd en soms de een en de ander in hetzelfde vers; hieruit kan vaststaan dat er een innerlijke zin van het Woord is en dat men het zonder die zin geenszins kan weten.

Dat Jakob nu eens Jakob wordt genoemd en dan weer Israël blijkt uit de volgende plaatsen: *‘Jakob woonde in het land der vreemdelingschappen van zijn vader; dit zijn de geboorten van Jakob; Jozef, een zoon van zeventien jaren; en Israël had Jozef lief boven al zijn zonen’*, (Genesis 37:1-3); waar Jakob eerst Jakob wordt genoemd en gelijk daarop Israël en wel dan Israël wanneer van Jozef sprake is.

Elders: *‘Jakob, zag dat er koren was in Egypte en Jakob zei tot zijn zonen.*

En de zonen van Israël kwamen om te kopen in het midden van degenen die kwamen’,

(Genesis 42:1,5); en daarna: *‘Zij klommen op uit Egypte en zij kwamen in het land Kanaän tot Jakob hun vader; toen zij tot hem gezegd hadden alle woorden van Jozef, welke hij tot hen gesproken had, zo herleefde de geest van Jakob hun vader; en Israël zei: Het is veel, nog is Jozef mijn zoon levend’*, (Genesis 45:25,27,28).

Verder: *‘En Israël verreisde en al wat hij had; God zei tot Israël in gezichten des nachts en zei: Jakob, Jakob; en hij zei: Zie mij.*

Jakob stond op uit Beerscheba, en de zonen van Israël voerden Jakob hun vader heen’,

(Genesis 46:1,2,5); en in hetzelfde hoofdstuk: *‘Deze zijn de namen van de zonen van Israël, die in Egypte kwamen, van Jakob en zijn zonen’*, (Genesis 46:8).

Verder: *‘Jozef bracht Jakob zijn vader binnen en stelde hem voor farao; Farao zei tot Jakob en Jakob zei tot Farao’*, (Genesis 47:7-10); en in hetzelfde hoofdstuk: *‘En Israël woonde in het land Goschen; en Jakob leefde in het land van Egypte zeventien jaren; en de dagen van Israël naderden om te sterven; hij riep zijn zoon Jozef’*, (vers 27-29).

Verder: *‘En het werd Jakob geboodschapt: Zie uw zoon Jozef komt tot u; en Israël versterkte zich en zat op het bed; en Jakob zei tot Jozef: God Schaddai is mij verschenen in Luz’*,

(Genesis 48:2,3); en Israël wordt in hetzelfde hoofdstuk genoemd in de verzen

8,10,11,13,14,20,21; en tenslotte: *‘Jakob riep zijn zonen en hij zei: Vergadert u en hoort, gij zonen van Jakob en hoort naar Israël uw vader.*

En toen Jakob voleind had zijn zonen te gebieden’, (Genesis 49:1,2,33).

Hieruit kan duidelijk vaststaan dat Jakob nu eens Jakob wordt genoemd en dan weer Israël, en dat Jakob dus iets anders is dan Israël of dat iets anders wordt aangeduid, wanneer gezegd

wordt Jakob en iets anders wanneer gezegd wordt Israël; verder dat men deze verborgenheid niet kan weten tenzij vanuit de innerlijke zin.

Wat echter Jakob betekent en wat Israël, werd eerder gezegd: in het algemeen wordt door Jakob in het Woord het uiterlijke van de Kerk aangeduid en door Israël het innerlijke ervan, want elke Kerk heeft een uiterlijke en een innerlijke, of is innerlijk en is uiterlijk; en omdat dat wat van de Kerk is door Jakob en door Israël wordt aangeduid en omdat het al van de Kerk uit de Heer is, is vandaar in de hoogste zin zowel Jakob als Israël de Heer; Jakob ten aanzien van het Goddelijk natuurlijke, Israël ten aanzien van het Goddelijk geestelijke; vandaar is het uiterlijke dat van het rijk van de Heer en van Zijn Kerk is, Jakob en is het innerlijke Israël, zoals ook kan vaststaan uit de volgende plaatsen waar de een en de ander in zijn eigen zin wordt genoemd; in de profetie van Jakob, toen Israël: *‘Door de handen van de sterke Jakobs, vandaar de herder, de steen Israëls’*, (Genesis 49:24).

Bij **Jesaja**: *‘Hoor, Jakob mijn knecht en Israël die Ik verkoren heb; Ik zal Mijn geest uitgieten op uw zaad en Mijn zegen op uw kinderen; deze zal zeggen: Tot Jehovah behoort ik; en deze zal zich noemen met de naam van Jehovah en gene zal met zijn hand schrijven: Van Jehovah; en zich toenoemen met de naam van Israël’*, (**Genesis** 44:1,2,3,5); hier staan Jakob en Israël duidelijk voor de Heer en daar het zaad en de kinderen van Jakob en Israël voor hen die in het geloof in Hem zijn.

In de profetie van Bileam, bij Mozes: *‘Wie zal het stof van Jakob tellen en het getal met het vierde deel van Israël’*, (Numeri 23:10); en opnieuw: *‘Geen waarzegging tegen Jakob, noch toverij tegen Israël; te dezer tijd zal tot Jakob en Israël gezegd worden wat God gedaan heeft’*, (vers 23); en verder: *‘Hoe goed zijn uw tabernakelen, Jakob, uw habitakels Israël’*, (Numeri 24:5); en verder: *‘Een ster zal opgaan vanuit Jakob en een scepter vanuit Israël’*, (vers 17).

Bij Jesaja: *‘Ik zal Mijn heerlijkheid aan geen anderen geven; let op Mij, Jakob en Israël, door Mij geroepen; Ik ben dezelfde, Ik ben de eerste, ook ben Ik de nieuwste’*, (Jesaja 48:11,12).

Bij dezelfde: *‘De toekomstigen zal Jakob wortel doen schieten, Israël zal ontluiken en bloeien en de aangezichten des aardrijks zullen met inkomst vervuld worden’*, (Jesaja 72:6).

Bij Jeremia: *‘Vrees niet, mijn knecht Jakob en ontzet u niet Israël, omdat zie, Ik heb u uit de verte gered’*, (Jeremia 30:9,10).

Bij Micha: *‘Verzamelande zal Ik u, Jakob, gans verzamelen, vergaderende zal Ik de overblijfselen van Israël vergaderen.*

Ik zal hen tezamen stellen als de schapen van Bozra’, (Micha 2:12).

Vanwaar Jakob Israël werd genoemd, staat vast uit de woorden zelf, toen hem die naam gegeven werd, namelijk uit deze: *‘Uw naam zal voortaan niet Jakob heten, maar Israël, omdat gij als een vorst gekampt hebt met God en met de mensen en hebt overmocht’*; want Israël betekent in de oorspronkelijke taal, *‘hij die als een vorst met God kampt’*, met welke woorden in de innerlijke zin wordt aangeduid dat Hij in de worstelingen van de verzoeken en de worstelingen in de verzoeken, waardoor de Heer Zijn Menselijke Goddelijk maakte, nrs. 1737, 1813 en elders; en het zijn de verzoeken en de overwinningen in de verzoeken, die de mens geestelijk maken; en daarom werd Jakob pas Israël genoemd nadat hij geworsteld had; dat worstelen is verzocht worden, zie nr. 4274; het is bekend dat de Kerk of de mens van de christelijke Kerk, zich Israël noemt, maar toch is niemand in de Kerk Israël dan alleen degene die door verzoeken een geestelijk mens is geworden; de naam zelf sluit ook hetzelfde in.

Dat het naderhand werd bevestigd dat Jakob Israël genoemd zou worden, staat vast uit wat volgt, waar gezegd wordt: *‘God verscheen aan Jakob wederom, als hij uit Paddan Aram gekomen was; en Hij zegende hem en God zei tot hem: Uw naam is Jakob; uw naam zal voortaan niet Jakob genoemd worden, maar Israël zal uw naam zijn; en Hij noemde zijn naam Israël’*, (Genesis 35:9,10); de oorzaak van deze bevestiging zal verderop worden gegeven.

4287. Omdat gij als een vorst gekampt hebt met God en met de mensen en hebt overmocht; dat dit de aanhoudende overwinningen betekent in de worstelingen ten aanzien van de ware en de goede dingen, staat vast uit de betekenis van kampen als een vorst, namelijk overwinnen en in de worstelingen, hier in de worstelingen van de verzoeken, want daarover wordt gehandeld; en uit de betekenis van ‘met God en met de mensen’, namelijk ten aanzien van de ware en de goede dingen, waarover hierna.

Omdat in de hoogste zin over de Heer wordt gehandeld is Hij het, die in die zin wordt verstaan onder ‘hem die als een vorst kampt met God en met de mensen’; Hij doorstond immers uit eigen macht alle verzoeken en overwon daardoor de hellen, want Hij liet alle hellen in hun volgorde in zich toe, ja zelfs tot de engelen toe, waarover hierna en zo bracht Hij alle dingen die in de hemelen en in de hellen zijn, tot de orde terug en verheerlijkte Hij zich tenslotte, dat wil zeggen, maakte Hij het Menselijke in Zich Goddelijk.

Hieruit blijkt dat de Heer in de hoogste zin Jakob en Israël is, zoals eerder in nr. 4286 is getoond; niet alleen dat Hijzelf als een vorst gekampt heeft, dat wil zeggen, alle worstelingen van de verzoeken heeft doorstaan en daarin overwonnen, maar ook dat Hij ze bij ieder mens doorstaat; maar men zie wat hierover eerder vele malen is gezegd, namelijk dat de Heer meer dan allen de zwaarste verzoeken heeft doorstaan, nrs. 1663, 1668, 1787, 2776, 2786, 2795, 2816; dat de Heer vanuit de Goddelijke Liefde heeft gestreden, anders dan alle mensen, nrs. 1690, 1691, 1789, 1812, 1813, 1820; dat de Heer tegen het erfboze uit de moeder heeft gestreden, zodat Hij tenslotte niet haar zoon was, hoewel Hij geen daadwerkelijk boze had, nrs. 1444, 1573, 2025, 2574, 2649, 3318; dat de Heer door de worstelingen van de verzoeken en aanhoudende overwinningen alle dingen in de hemelse vorm heeft geschikt, nr. 1928 en dat Hij door de aanhoudende overwinningen in de worstelingen van de verzoeken het Goddelijk Wezen met het Menselijk Wezen heeft verenigd, nrs. 1616, 1737, 1813, 1921, 2025, 2026, 2500, 2523, 2632, 2776; en dat de Heer bij de mens de verzoeken doorstaat en het boze en de hellen onderjukt, nrs. 987, 1661, 1692.

Dat kampen met God en met de mensen wil zeggen, verzocht worden ten aanzien van de ware dingen en ten aanzien van de goede dingen, is een verborgenheid die niet vanuit de letter verschijnt; dat het niet God is geweest met wie Jakob kampte, kan voor eenieder duidelijk zijn en het zal ook blijken uit de ontvouwing hierna, want het kan van niet enig mens worden gezegd dat hij met God kampt en overmag; maar de innerlijke zin leert wat hier door God en door de mensen wordt aangeduid, namelijk dat door God het ware wordt aangeduid en door de mensen het goede en wel daarom, omdat God in de innerlijke zin het ware betekent en vandaar wanneer over het ware wordt gehandeld, gezegd wordt ‘God’, nrs. 2586, 2769, 2807, 2822; en dat wanneer mens wordt gezegd, het goede wordt verstaan.

Dat de mens het goede is, komt omdat de Heer alleen, Mens is en omdat uit Hem de mens een mens wordt genoemd, nrs. 49, 288, 565, 1894; en verder omdat uit Hem de hemel een mens is en de Grootste Mens wordt genoemd, nrs. 684, 1276, 3624-3649, 3741-3751; vandaar ook werd de Oudste Kerk, die in het hemels goede was, mens genoemd, nr. 478; en daarom wordt ook door de mens in het Woord waar over het goede wordt gehandeld het goede aangeduid, zoals bij Jesaja: *Ik zal de mens man zeldzamer maken dan goud en de mens dan goud van Ofir*, (Jesaja 13:12).

Bij dezelfde: *‘De bewoners des lands zullen verbrand worden en de mens man zal weinig overig zijn’*, (Jesaja 24:6); de mens man voor het geestelijk goede of het goede van het ware; de mens voor het goede.

Bij dezelfde: *‘De paden zijn verwoest, die over de weg gaat heeft opgehouden; hij heeft het verbond ijdel gemaakt, hij heeft van de steden gewalgd, hij acht de mens man niet’*, (Jesaja 33:8).

Bij Jeremia: *‘Ik zag het land en ziet, het was woest en ledig; en naar de hemelen en hun licht was geen; ik zag, en ziet, niet mens en alle vogelen des hemels waren weggevlogen’*, (Jeremia 4:23,25).

Bij dezelfde: *'Ziet, de dagen komen, gezegde van Jehovah, waarop Ik het huis van Israël en het huis van Jehudah bezaaien zal met het zaad van de mens en met het zaad van het beest'*, (Jeremia 31:27).

Bij Ezechiël: *'Uw kooplieden, met de ziel des mensen en met koperen vaten hebben zij uw handel gedreven'*, (Ezechiël 27:13).

Bij dezelfde: *'Gij, Mijn kudde, kudde Mijner weide, mens gijlieden, Ik uw God'*, (Ezechiël 34:31).

Bij dezelfde: *'De steden zullen verwoest zijn, vol van de kudde des mensen'*, (Ezechiël 36:38). In deze plaatsen staat de mens voor hen die in het goede zijn, dus voor het goede, want krachtens het goede is de mens een mens; het ware echter dat vanuit het goede is, wordt in het Woord mens man genoemd en verder ook zoon des mensen.

4288. Deze zelfde dingen die tot hiertoe werden ontvouwd, betreffen ook de Joodse en de Israëlitische natie, die in het Woord Jakob wordt genoemd, zoals eerder in nr. 4279 werd gezegd en getoond; in die zin, die de historisch innerlijke wordt genoemd, wordt door deze woorden, namelijk *'laat mij, omdat de dageraad is opgegaan'*, aangeduid dat het uitbeeldende zich van Jakobs nakomelingen verwijderde, voordat zij in de uitbeeldende dingen van het land Kanaän kwamen.

Eerder werd getoond hoedanig die natie was, namelijk dat er bij haar geen innerlijke eredienst was, maar alleen een uiterlijke, dus dat het hemels echtelijke van haar gescheiden was en dat er bij haar dus geen Kerk ingesteld heeft kunnen worden, maar slechts het uitbeeldende van een Kerk, zie nr. 4281.

Maar men moet weten wat een uitbeeldende Kerk is en wat het uitbeeldende van een Kerk; een uitbeeldende Kerk is er, wanneer de innerlijke eredienst in de uiterlijke is; er is echter het uitbeeldende van een Kerk, wanneer er geen innerlijke eredienst is, maar wel een uiterlijke; in de ene en de andere zijn bijna eendere rituelen, namelijk eendere voorschriften, eendere wetten en eendere geboden; maar in de uitbeeldende Kerk stemmen de uiterlijke dingen overeen met de innerlijke, zodat zij één maken, maar in het uitbeeldende van een Kerk is er geen overeenstemming, omdat de uiterlijke dingen òf zonder innerlijke dingen zijn, òf daarmee in strijd; in de uitbeeldende Kerk is de hemelse en geestelijke liefde het voornaamste, maar in het uitbeeldende van een Kerk is de lichamelijke en wereldse liefde het voornaamste; de hemelse en geestelijke liefde is het innerlijke zelf, maar waar geen hemelse en geestelijke liefde is, maar alleen lichamelijke en wereldse liefde, is er een uiterlijke zonder het innerlijke. De Oude Kerk die na de vloed was, was een uitbeeldende Kerk, maar de Kerk die bij de nakomelingen van Jakob werd ingesteld, was slechts het uitbeeldende van een Kerk.

Maar het onderscheid mag, om duidelijk uit te komen, door voorbeelden worden toegelicht: in de uitbeeldende Kerk was de Goddelijke eredienst op de bergen, omdat de bergen de hemelse liefde betekenden en in de hoogste zin de Heer, nrs. 795, 1430, 2722, 4210; en wanneer zij de eredienst op de bergen hielden, waren zij in hun heilige, omdat zij dan tevens in de hemelse liefde waren.

In de uitbeeldende Kerk keerden zij, wanneer zij de Goddelijke eredienst hielden, hun aangezichten naar de opgang van de zon, omdat door de opgaande zon ook de hemelse liefde werd aangeduid, nrs. 101, 1529, 1530, 2441, 2495, 3636, 3643; ook wanneer zij tot de maan opzagen, werden zij evenzo van een zekere heilige verering doordrongen, omdat de maan de geestelijke liefde betekende, nrs. 1529-1531, 2495, 4060; eveneens wanneer zij tot de sterrenhemel opzagen, omdat deze de engelenhemel of het rijk van de Heer betekende.

In de uitbeeldende Kerk hadden zij tenten of tabernakels en daarin hielden zij de Goddelijke eredienst en zij hielden die heilig, omdat de tenten of de tabernakels het heilige van de liefde en van de eredienst betekenden, nrs. 414, 1102, 2145, 2152, 3312; dus zo in ontelbare andere dingen.

In het uitbeeldende van een Kerk was er weliswaar in de aanvang eveneens een Goddelijke eredienst op de bergen en eveneens in de bossen, en verder was er ook een opzien naar de opgang van de zon en ook een opzien tot de maan en naar de sterren, evenzo een eredienst in tenten en tabernakels, maar omdat zij in een uiterlijke eredienst zonder de innerlijke waren, of in de lichamelijke en wereldse liefde, maar niet in de hemelse en geestelijke liefde en op die wijze de bergen en de bossen zelf vereerden en ook de zon, de maan en de sterren, maar ook hun tenten of tabernakels en zij vandaar die rituele dingen die in de Oude Kerk heilig waren geweest, afgodisch maakten, werden daarom de rituele dingen ingekort tot een algemene, namelijk tot de berg waar Jeruzalem lag en tenslotte waar Zion was en tot de opgang van de zon van daar af en vanuit de tempel en ook tot een gemeenschappelijke tent, die de tent der samenkomst werd genoemd en tenslotte tot de ark in de tempel en wel daarom opdat er het uitbeeldende van een Kerk zou bestaan, wanneer zij in een uiterlijk heilige waren; anders zouden zij de heilige dingen ontwijfd hebben.

Hieruit kan vaststaan welk onderscheid er is tussen een uitbeeldende Kerk en het uitbeeldende van een Kerk; in het algemeen, dat degenen die van de uitbeeldende Kerk waren, gemeenschap hadden met de drie hemelen ten aanzien van de innerlijke dingen, waaraan de uiterlijke dingen tot vlak dienden; maar zij die in het uitbeeldende van een Kerk waren, hadden geen gemeenschap met de hemelen ten aanzien van de innerlijke dingen, niettemin konden de uiterlijke dingen waarin zij werden gehouden tot vlak dienen en wel op wonderbaarlijke wijze vanuit de voorzienigheid van de Heer en wel daarom opdat er een vergemeenschapping zou bestaan tussen de hemel en de mens door iets wat op een Kerk leek, want zonder de vergemeenschapping van de hemel met de mens door iets van een Kerk zou het menselijk geslacht te gronde gaan; wat de overeenstemming van de innerlijke dingen is, kan niet in het kort worden gezegd; het moet in wat volgt, vanuit de Goddelijke barmhartigheid van de Heer, worden gezegd.

4289. Dat door ‘laat mij, omdat de dageraad is opgegaan’ wordt aangeduid dat het uitbeeldende zich van Jakobs nakomelingen verwijderde, voordat zij in de uitbeeldende dingen van het land Kanaän kwamen, kan vaststaan uit de samenhang in de historische innerlijke zin, waarin over Jakobs nakomelingen wordt gehandeld; hun staat ten aanzien van die dingen die van de Kerk zijn, wordt in het Woord ook beschreven door de avond, door de nacht en door de morgen of de dageraad en ook hierdoor toen zij in het land Kanaän kwamen, dus in het uitbeeldende van een Kerk daar.

Hiermee is het als volgt gesteld: het uitbeeldende van een Kerk kon bij hen niet eerder worden ingesteld dan toen zij geheel en al verwoest waren, dat wil zeggen, toen zij geen erkenning van de innerlijke dingen hadden, want indien zij een erkenning van de innerlijke dingen hadden gehad, zouden zij daardoor aangedaan hebben kunnen worden en dan zouden zij ze hebben ontwijfd; want de heilige dingen, dat wil zeggen, de innerlijk ware en goede dingen, kunnen ontwijfd worden door diegenen die ze weten en erkennen en te meer door hen die er door worden aangedaan, maar niet door hen die niet erkennen, maar men zie wat over de ontwijding eerder is gezegd en getoond, namelijk dat diegenen de heilige dingen kunnen ontwijden die ze weten en erkennen, niet echter zij die ze niet weten en erkennen, nrs. 593, 1008, 1010, 1059, 3398, 3898.

Dat zij die binnen de Kerk zijn, de heilige dingen kunnen ontwijden, niet echter zij die er buiten zijn, zie nr. 2051.

Dat daarom diegenen zoveel mogelijk van de erkenning en van het geloof van het goede en ware worden afgehouden, die daarin niet kunnen blijven, nrs. 3398, 3402.

En dat zij in onwetendheid worden gehouden, opdat zij niet zullen ontwijden, nrs. 301-303. Welk gevaar er is door de ontwijding van de heilige dingen, nrs. 571, 582.

Dat de eredienst uiterlijk wordt, opdat het innerlijke niet ontwijfd wordt, nrs. 1327, 1328.

Dat daarom aan de Joden de innerlijk ware dingen niet werden onthuld, nr. 3398.

Daarom werd er door de Heer in voorzien, dat het echte uitbeeldende van de Kerk, dat wil zeggen het innerlijke, zich van Jakobs nakomelingen verwijderde voordat zij in de uitbeeldende dingen van het land Kanaän kwamen en wel dermate dat zij volstrekt niets wisten over de Heer; zij wisten weliswaar dat de Messias in de wereld zou komen, maar te dien einde om hen tot heerlijkheid en tot de voorrang boven alle natiën van de gehele aarde te verheffen, maar niet om hun zielen voor eeuwig te zaligen; ja, zij wisten niet wat dan ook over het hemelse rijk, noch over het leven na de dood, zelfs niet over de naastenliefde en het geloof.

Opdat zij tot die onwetendheid zouden worden teruggebracht, werden zij ettelijke honderden jaren in Egypte gehouden en toen zij van daar werden opgeroepen, wisten zij de naam van Jehovah zelfs niet, (Exodus 3:12-14); en bovendien hadden zij de gehele eredienst van de uitbeeldende Kerk verloren en wel zodanig, dat zij, nadat de geboden van de Decaloog voor hen verkondigd waren vanuit de berg Sinai, ‘na een maand der dagen’ terugkeerden tot de Egyptische eredienst, die van het gouden kalf was, (Exodus 32).

En omdat die natie, die uit Egypte was uitgeleid, van dien aard was, vergingen zij dan ook allen in de woestijn; want er werd niet meer van hen geëist dan dat zij de voorschriften en de geboden in de uiterlijke vorm zouden bewaren, want dat was het uitbeeldende van een Kerk betrachten; maar daartoe konden niet diegenen worden gebracht die in Egypte waren opgegroeid, maar hun kinderen konden het, hoewel met moeite, in het begin door wonderen en daarna door het aanjagen van vrees en door gevangenschappen, zoals blijkt uit de boeken van Jozua en van Richteren.

Hieruit kan vaststaan dat al het echte of innerlijk uitbeeldende van de Kerk zich van hen had verwijderd voordat zij kwamen in het land Kanaän, waar het uiterlijk uitbeeldende van de Kerk in de volle vorm bij hen werd aangevangen; want het land Kanaän was het eigenlijke land zelf waar de uitbeeldende dingen van de Kerk zich konden vertonen, want alle plaatsen en alle grenzen hadden daar vanaf de oude tijden al uitgebeeld, zie nr. 3686.

4290. In de historische innerlijke zin wordt door ‘hij zei: Ik zal u niet laten tenzij dat gij mij gezegend hebt’ aangeduid, dat zij daarop aandrongen uitbeeldend te zijn; want het aandringen wordt aangeduid door ‘ik zal u niet laten’ en het uitbeeldende van een Kerk, door ‘gezegend worden’.

Wat deze zaak betreft, namelijk dat de nakomelingen van Jakob daarop hebben aangedrongen, uitbeeldend voor de Kerk te zijn en dat zij niet boven de overige natiën waren uitverkoren, kan weliswaar niet zozeer uit de historische dingen van het Woord in de zin van de letter blijken, met als oorzaak dat de historische dingen van het Woord in de zin van de letter, verborgenheden behelzen en daarom op deze wijze in een reeks op elkaar volgen en omdat de namen zelf, dingen betekenen, ja, tal van namen zelfs in de hoogste zin de Heer Zelf, zoals: Abraham, Izaäk en Jakob; en dat deze in de hoogste zin de Heer betekenen, werd in wat voorafgaat, met vele dingen getoond, zie de nrs. 1965, 1989, 2011, 3245, 3305, 3439.

Dat Jakobs nakomelingen niet uitverkoren waren, maar daarop stonden dat de Kerk bij hen zou zijn, kan in tal van plaatsen van het Woord blijken uit de historisch innerlijke zin en openlijk in het volgende bij Mozes: *‘Jehovah sprak tot Mozes: Klim op van hier, gij en het volk, dat gij uit het land van Egypte deed opklimmen, tot het land dat Ik Abraham, Izaäk en Jakob gezworen heb, zeggende: Aan uw zaad zal Ik het geven; Ik zal in het midden van u niet opklimmen, want gij zijt een volk hard van nek, opdat Ik u op de weg niet vertere.’*

‘Toen zij, het volk, dit boze woord hoorden, zo rouwden zij; en zij legden eenieder zijn versiersel van over zich af; en Mozes nam de tent en hij spande ze voor zich buiten het kamp, ver van het kamp zich verwijderende; Mozes zei tot Jehovah: Zie, Gij zegt tot mij: Doe dit volk opklimmen, terwijl Gij mij niet bekend hebt gemaakt wie Gij met mij zult zenden; nu dan, ik bid u, indien ik genade gevonden heb in Uw ogen, zo maak mij, ik bid u, Uw weg bekend,

opdat ik aangaande U zal kennen, dat ik genade gevonden heb in Uw ogen; zie ook, dat deze natie Uw volk is.

Hij dan zei: Mijn aangezichten zullen gaan, totdat Ik u rust gegeven heb', (Exodus 33).

Hier wordt gezegd dat Mozes het volk had doen opklimmen uit het land van Egypte; dan verder dat zij hun versiersel aflegden en rouwden; en dat Mozes zijn tent spande buiten het kamp en dat zo Jehovah toestemde; zo is het dus duidelijk dat zijzelf daarop aandrongen.

Bij dezelfde: 'Jehovah zei tot Mozes: Hoelang zullen zij Mij tergen, dit volk en hoelang zullen zij in Mij niet geloven, vanwege alle tekenen die Ik in het midden van hetzelfde gedaan heb; Ik zal het met pestilentie slaan en Ik zal het uitblussen en Ik zal u tot een grotere en sterkere natie maken dan dit.

Maar Mozes smeekte, en Jehovah, verbeden zijnde, zei: Ik zal genadig wezen naar uw woord; doch, levend ben Ik, en de ganse aarde zal met de heerlijkheid van Jehovah vervuld worden; want, wat al de mannen betreft die Mijn heerlijkheid gezien hebben en Mijn tekenen die Ik gedaan heb in Egypte en in de woestijn en Mij nochtans deze tien malen verzocht hebben en ook aan Mijn stem niet zijn gehoorzaam geweest, zo zij het land zien zullen hetwelk Ik aan hun vaders gezworen heb; allen die Mij getergd hebben, zullen het niet zien; in deze woestijn zullen uw lichamen vallen; maar uw kleine kinderen zal Ik daarin brengen', (Numeri 14).

Hieruit blijkt eveneens dat Jehovah hen heeft willen uitblussen, bijgevolg bij hen niet de Kerk heeft willen instaureren, maar dat zij daarop aandrongen en het daarom gebeurde; behalve ook meermalen elders, toen Jehovah die zo vaak die opstandige natie geheel en al wilde verdelgen, maar Zich even vaak door de smeekbeden liet verbidden.

Iets eenders ligt ook daarin opgesloten, dat het Bileam niet werd toegestaan, dit volk te vervloeken, (Numeri 22, 23, 24) en ook elders, waar gezegd wordt dat het Jehovah berouwde dat Hij dat volk had binnengeleid; en verder dat Jehovah Zich had laten verbidden en ook dat Hij zo vaak een nieuw verbond met het volk sloot.

Zulke dingen worden in de historisch innerlijke zin aangeduid met deze woorden *'Ik zal u niet laten tenzij dat gij mij gezegend hebt'*; iets eenders ook daarmee dat Jakob met bedrog aan Ezau de eerstgeboorte en tevens de zegen ontnam, (Genesis 25 en 27).

4291. In de historisch innerlijke zin wordt door 'hij zei tot hem: Wat is uw naam; en hij zei: Jakob', aangeduid dat zij Jakobs nakomelingen waren met hun hoedanige; dit kan vaststaan uit de betekenis van de naam, namelijk het hoedanige, nrs. 144,145,1754, 1896, 2009, 2724, 3006; en uit de betekenis van Jakob, namelijk zijn nakomelingen, nr. 4281.

4292. Dat in de historische innerlijke zin door 'hij zei: Uw naam zal voortaan niet Jakob heten, maar Israël' wordt aangeduid, dat zij niet zouden kunnen uitbeelden als Jakob, maar als vanuit een nieuw gegeven hoedanige, kan vaststaan vanuit de betekenis van Jakob in het Woord, namelijk zijn nakomelingen, nr. 4281; en uit de betekenis van de naam, te weten het hoedanige, waarover eerder in nr. 4291; het nieuwe hoedanige zelf is Israël in de innerlijke zin; want Israël is de hemels geestelijke mens, dus de innerlijke mens, nr. 4286; en omdat Israël de hemels geestelijke mens, dus de innerlijke mens is, is Israël ook de innerlijke geestelijke Kerk, want het komt op hetzelfde neer of men zegt, de geestelijke mens dan wel de geestelijke Kerk; want de geestelijke mens is in het bijzonder een Kerk en verscheidenen zijn het in het algemeen; indien de mens niet in het bijzonder een Kerk was, dan zou er niet enige Kerk in het algemeen zijn; het is de vergadering in het algemeen die in het gewone spraakgebruik een kerk wordt genoemd, maar eenieder in die vergadering zal zodanig zijn opdat er enige Kerk is; elk algemene sluit in zich de delen die daaraan eender zijn.

Wat de zaak zelf betreft, namelijk dat zij niet als Jakob konden uitbeelden, maar als vanuit een nieuw gegeven hoedanige, dat Israël is, daarmee is het als volgt gesteld: het waren Jakobs nakomelingen in het bijzonder, die de Kerk zouden uitbeelden, niet echter de nakomelingen

van Izaäk in het bijzonder; want Izaäks nakomelingen waren niet alleen uit Jakob, maar ook uit Ezau; nog minder waren het de nakomelingen van Abraham in het bijzonder, want Abrahams nakomelingen waren niet alleen uit Jakob, maar ook uit Ezau en eveneens uit Ismaël en ook uit zijn zonen van de tweede echtgenote Ketoera, zoals uit Simran, Joksjan, Medan, Midian, Jisjbak, Sjoeach en uit de zonen van dezen, zie (Genesis 25:1-4).

Omdat nu Jakobs nakomelingen daarop stonden dat zij uitbeeldend zouden zijn, zoals eerder in nr. 4290 werd getoond, zo konden zij niet uitbeelden als Jakob, noch als Izaäk, noch als Abraham; dat zij het niet konden als Jakob, was omdat Jakob het uiterlijke van de Kerk uitbeeldde, maar niet het innerlijke; en dat zij het niet konden als Izaäk, noch als Abraham, was om de nu hiervoor aangegeven oorzaak; opdat zij daarom de Kerk zouden kunnen uitbeelden, kon het niet anders dan dat aan Jakob een nieuwe naam gegeven werd en daardoor een nieuw hoedanige, dat de innerlijke geestelijke mens, of wat hetzelfde is, de innerlijke geestelijke Kerk zou uitbeelden; dit nieuw hoedanige is Israël; elke Kerk van de Heer is innerlijk en uiterlijk, zoals enige malen eerder is getoond; het is de innerlijke Kerk die uitgebeeld wordt en de uiterlijke Kerk die uitbeeldt; ook is de innerlijke Kerk òf hemels òf geestelijk; de geestelijke innerlijke Kerk werd uitgebeeld door Israël, maar de hemelse innerlijke Kerk werd daarna uitgebeeld door Jehudah; daarom vond er ook een verdeling plaats en waren de Israëlieten op zichzelf een rijk en de Joden op zichzelf een rijk; maar hierover zal door de Goddelijke barmhartigheid van de Heer, in hetgeen volgt gesproken worden.

Hieruit blijkt dat Jakob, dat wil zeggen, zijn nakomelingen, niet de Kerk konden uitbeelden als Jakob, want dit zou gelijk hebben gestaan met alleen het uiterlijke van de Kerk uitbeelden, maar ook als Israël, omdat Israël het innerlijke is.

Dat het het innerlijke is dat wordt uitgebeeld en het uiterlijke dat uitbeeldt, is eerder hier en daar getoond en het kan ook blijken uit de mens zelf; de spraak van de mens beeldt zijn denken uit en de handeling van de mens beeldt zijn wil uit; de spraak en de handeling zijn de uiterlijke dingen, maar het denken en de wil zijn de innerlijke dingen van de mens; verder: het aangezicht zelf van de mens beeldt door zijn wisselende gelaatstrekken het ene en het andere uit, namelijk zowel zijn denken als zijn wil; dat het aangezicht door de gelaatstrekken uitbeeldt is eenieder bekend, want uit de gelaatstrekken bij de oprechte mensen kunnen hun innerlijke staten worden gezien; in één woord, die van het lichaam zijn, beelden de dingen uit die van de ziel en van het gemoed zijn.

Evenzo is het gesteld met de uiterlijke dingen van de Kerk; deze zijn zoals een lichaam, maar de innerlijke dingen zijn zoals de ziel; zoals de altaren en de slachtoffers daarop; dat deze uiterlijk waren is bekend; evenzo de toonbroden en de kandelaar met de lampen en ook het voortdurende vuur; dat zij innerlijke dingen uitbeelden kan ook aan eenieder bekend zijn; evenzo de overige riten.

Uit hetgeen werd aangevoerd kan vaststaan dat deze uiterlijke dingen niet uiterlijke dingen konden uitbeelden, maar innerlijke; dus dat Jakob niet als Jakob kon uitbeelden, omdat Jakob het uiterlijke van de Kerk is, maar Jakob als Israël wel, omdat Israël haar innerlijke is. Dit is het wat wordt verstaan onder het gegeven ‘nieuw hoedanige’ dat Jakobs nakomelingen zouden uitbeelden.

4293. Dat in de historisch innerlijke zin door ‘omdat gij als een vorst gekampt hebt met god en met de mensen en hebt overmocht’, wordt aangeduid vanwege de hardnekkigheid die in hun fantasieën en begeerten was, kan vaststaan uit de betekenis van god en uit de betekenis van de mensen, namelijk de ware en de goede dingen, waarover in nr. 4287; deze zelfde woorden hebben hier een tegenovergestelde zin, omdat ze in deze zin worden gezegd van Jakobs nakomelingen, bij wie, zoals eerder werd getoond, innerlijk geen ware en goede dingen waren, maar valse en boze; de valse dingen zijn fantasieën omdat zij tot de fantasieën behoren en de boze dingen zijn begeerten, omdat zij tot de begeerten behoren.

Dat die natie daarop aandrang om uitbeeldend te zijn, dat wil zeggen, om zelf boven alle natiën in het gehele aardrijk de Kerk te zijn, zie nr. 4290; dat het hun ook werd toegestaan vanwege de hardnekkigheid die in hun fantasieën en begeerten was, wordt hier bedoeld Van welke aard hun fantasieën en begeerten zijn, kan niemand weten dan alleen degene die in het andere leven iets van omgang met hen gehad heeft; en opdat ik het zou weten, werd dit aan mij toegestaan; want ik heb daar enige malen met hen gesproken; meer dan alle anderen hebben zij zichzelf lief en hebben zij de rijkdommen van de wereld lief; en bovendien vrezen zij meer dan alle anderen het verlies van hun eer en ook het verlies van gewin; daarom verachten zij ook heden evenals oudtijds, alle anderen bij zichzelf vergeleken en zoeken zij ook met de felste ijver schatten voor zich te verwerven en bovendien zijn zij vreesachtig. Omdat die natie vanaf de oude tijden zodanig is geweest, konden zij meer dan anderen in een heilig uiterlijke, zonder enig heilig innerlijke, gehouden worden en op deze wijze in de uiterlijke vorm die dingen uitbeelden die van de Kerk zijn; het zijn deze fantasieën en begeerten die een zodanige hardnekkigheid hebben bewerkt; dit komt ook duidelijk uit in tal van dingen die in de historische dingen van het Woord over hen zijn vermeld; zij konden, nadat zij waren gestraft, in zo'n uiterlijke vernedering zijn als geen andere natie, want zij konden hele dagen lang voorover op de grond uitgestrekt liggen en zich in het stof wentelen en zich niet eerder dan op de derde dag oprichten; zij konden ook tal van dagen achtereen weklagen, in zakken gaan, in verscheurde klederen, met as of stof over het hoofd gestrooid; zij konden verscheidene dagen achtereen aan een stuk vasten en daarbij in bitter gewezen uitbarsten; maar deze dingen alleen vanuit de lichamelijke en aardse liefde en vanuit de vrees voor het verlies van de voorrang boven allen en van de wereldse schatten; want er was niet enig innerlijke dat hen aandeed, omdat zij in het geheel niet wisten wat het innerlijke was en het zelfs niet eens wilden weten, zoals dat er een leven na de dood is en dat er een eeuwig heil is.

Daaruit kan vaststaan dat het, omdat zij zodanig waren, wel niet anders kon dan dat zij beroofd werden van elk innerlijk heilige, want dit stemt geenszins samen met een zodanig uiterlijk heilige, want deze zijn geheel en al met elkaar in strijd; verder dat zij meer dan anderen het uitbeeldende van een Kerk konden voorstellen, namelijk de heilige dingen in de uiterlijke vorm uitbeelden, zonder enig heilig innerlijke; en dat er dus zo door die natie iets van vergemeenschapping met de hemelen mogelijk was, nr. 4288.

4294. vers 29-32. *En Jakob vroeg en zei: Geef, ik bid u, uw naam te kennen; en hij zei: Waarom is dit, dat gij naar mijn naam vraagt; en hij zegende hem aldaar. En Jakob noemde de naam van de plaats Peniël, omdat ik God van aangezichten tot aangezichten heb gezien en mijn ziel bevrijd is geweest. En de zon rees hem op, als hij door Penuël ging; en hij was hinkende op zijn dij. Daarom eten de zonen Israëls niet de zenuw van het verschovene welke op de holte der dij is, tot op deze dag, omdat hij raakte aan de holte van Jakobs dij de zenuw van het verschovene.*

Jakob vroeg en zei: Geef, ik bid u, uw naam te kennen, betekent de engelenhemel en het hoedanige ervan; en hij zei: Waarom is dit, dat gij naar mijn naam vraagt, betekent dat de hemel zich niet wilde onthullen; en hij zegende hem aldaar, betekent de verbinding met het Goddelijk hemels geestelijke; en Jakob noemde de naam van de plaats Peniël, betekent de staat van de verzoeking; omdat ik God van aangezichten tot aangezichten heb gezien en mijn ziel bevrijd is geweest, betekent dat Hij de zwaarste verzoeking doorstond, alsof zij uit het Goddelijke waren; en de zon rees hem op, betekent de verbinding van de goede dingen; als hij door Penuël ging, betekent de staat van het ware in het goede; en hij was hinkende op zijn dij, betekent dat de ware dingen nog niet in die orde waren gerangschikt, dat zij alle tegelijk met het goede konden binnengaan in het hemels geestelijk goede; daarom eten de zonen Israëls niet de zenuw van het verschovene die op de holte van de dij is, betekent dat

niet die ware dingen werden toegeëigend waarin valse dingen waren; tot op deze dag betekent dat, zelfs voor eeuwig, dat de valse dingen niet zouden worden toegevoegd; omdat hij raakte aan de holte van Jakobs dij de zenuw van het verschovene, betekent de oorzaak, omdat het valse dingen zijn.

In de historische innerlijke zin, waarin over de nakomelingen van Jakob wordt gehandeld, worden door 'Jakob vroeg en zei: Geef, ik bid u, uw naam te kennen' de boze geesten aangeduid; door 'hij zei: Waarom is dit, dat gij naar mijn naam vraagt' wordt aangeduid dat zij niet erkenden dat het uit de boze geesten was; door 'hij zegende hem aldaar' wordt aangeduid dat het dus zo plaatsvond; door 'Jakob noemde de naam van de plaats Peniël' wordt de staat aangeduid, dat zij de uitbeeldingen aantrokken; door 'omdat ik God van aangezichten tot aangezichten heb gezien en mijn ziel bevrijd is geweest' wordt aangeduid dat Hij op uitbeeldende wijze tegenwoordig was; door 'de zon rees hem op' wordt aangeduid toen zij in de uitbeeldingen kwamen; door 'als hij door Penuël ging' wordt aangeduid toen zij in het land Kanaän kwamen; door 'hij was hinkende op zijn dij' wordt aangeduid dat de goede en de ware dingen geheel en al verloren waren gegaan bij dat nageslacht; door 'daarom eten de zonen Israëls niet de zenuw van het verschovene welke op de holte van de dij is', wordt aangeduid dat de nakomelingen dit moesten weten; door 'tot op deze dag' wordt aangeduid dat zij altijd zodanig zullen zijn; door 'omdat hij raakte aan de holte van Jakobs dij de zenuw van het verschovene' wordt aangeduid omdat zij een overgeërfde hadden dat niet door wederverwekking uitgeroeid kon worden, omdat zij die niet zouden toelaten.

4295. En Jakob vroeg en zei: Geef, ik bid u, uw naam te kennen; dat dit de engelenhemel betekent en het hoedanige ervan, kan vaststaan uit de uitbeelding van Jakob, namelijk, de Heer ten aanzien van het Goddelijk Natuurlijke, waarover eerder; en uit de betekenis van God, wiens naam hij vroeg en eveneens van 'mensen' met wie hij als een vorst had gekampt en die hij had overmocht, namelijk de ware en de goede dingen, dus degenen die in de ware en de goede dingen zijn, nr. 4287; en omdat de engelenhemel een hemel is krachtens de ware en de goede dingen, is het deze in het bijzonder die wordt aangeduid door God en de mensen die de Heer overmocht.

De engelen worden ook hier en daar in het Woord goden genoemd en wel krachtens de ware en de goede dingen; zoals bij David: *'God stond in de vergadering Gods, in het midden der goden heeft Hij gericht.*

Ik heb gezegd: Gij zijt goden en zonen des Allerhoogste gij allen', (Psalm 82:1,6); waar duidelijk blijkt dat de vergadering Gods en de goden de engelenhemel zijn.

Bij dezelfde: *'Wie zal in de ether met Jehovah vergeleken worden, wie zal met Jehovah vereenzelvigd worden onder de zonen der goden'*, (Psalm 89:7).

Bij dezelfde: *'Belijdt de God der goden, belijdt de Heer der heren'*, (Psalm 136:2,3); hieruit en ook uit het feit dat niemand met God als een vorst kan kampen en Hem overwinnen en eveneens uit het feit dat hij die 'god' wordt genoemd, zijn naam niet wilde onthullen, blijkt duidelijk dat het de hemel van de engelen is waarmee de Heer gestreden heeft.

Dat in deze dingen een verborgenheid schuilt, komt duidelijk uit in deze woorden: 'Waarom is dit, dat gij naar mijn naam vraagt'; immers als het Jehovah God geweest was, dan zou Hij Zijn naam niet verhuld hebben, noch zou Hem door Jakob gevraagd zijn: 'Wat is Uw naam' want de naam vragen sluit een ander of andere dan God Zelf in.

Dat de Heer in de verzoeken tenslotte met de engelen zelf heeft gestreden, ja zelfs met de gehele engelenhemel, is een verborgenheid die nog niet is onthuld; maar hiermee is het als volgt gesteld: de engelen zijn weliswaar in de hoogste wijsheid en in het hoogste inzicht, maar alle wijsheid en inzicht hebben zij vanuit het Goddelijke van de Heer; vanuit henzelf of vanuit het eigene hebben zij niets van wijsheid of van inzicht; voor zoveel als zij daarom in de ware en de goede dingen vanuit het Goddelijke van de Heer zijn, voor zoveel zijn zij wijs en verstaan zij.

Dat de engelen vanuit zichzelf niets van wijsheid en inzicht hebben, belijden zijzelf openlijk, ja zelfs worden zij ook verontwaardigd indien iemand hun iets van wijsheid en inzicht toeschrijft, want zij weten en doorvatten dat dit gelijk zou staan met aan het Goddelijke dat wat Goddelijk is, te onttrekken en voor zich datgene op te eisen wat niet van hen is en dus beschuldigd te kunnen worden van geestelijke diefstal.

De engelen zeggen ook dat al het eigene van hen boos en vals is, zowel vanuit het overgeërfde als vanuit het daadwerkelijke leven in de wereld toen zij mensen waren, nr. 1880; en dat het boze en valse niet van hen gescheiden of afgewist is en zij dus gerechtvaardigd zijn, maar dat het geheel bij hen aanblijft, maar dat zij door de Heer van het boze en valse worden afgehouden en in het goede en ware worden gehouden, nr. 1581; deze dingen belijden alle engelen; en ook wordt niemand in de hemel toegelaten tenzij hij dit weet en gelooft, want anders kunnen zij niet zijn in het licht van de wijsheid en van het inzicht die uit de Heer zijn en dus niet in het goede en ware; vandaar kan men ook weten hoe het verstaan moet worden dat de hemel niet zuiver is in de ogen van God, zoals bij Job 15:15.

Omdat dit zo is, liet de Heer, om de gehele hemel in de hemelse orde terug te brengen, ook in zich toe de verzoeken van de zijde van de engelen, die voor zoveel als zij in het eigene waren, niet in het goede en ware waren; die verzoeken zijn de allerbinnenste, want zij werken alleen op de einddoelen en wel met zo'n fijnheid dat het geenszins opgemerkt kan worden; maar voor zoveel als zij niet in het eigene zijn, voor zoveel zijn zij in het goede en ware en voor zoveel kunnen zij niet verzoeken.

Bovendien worden de engelen aanhoudend door de Heer vervolmaakt maar toch kunnen zij tot in eeuwigheid nooit dermate volmaakt worden dat hun wijsheid en inzicht vergeleken kan worden met de Goddelijke Wijsheid en het Goddelijke Inzicht van de Heer; want zij zijn eindig en de Heer is oneindig; er bestaat geen vergelijking van het eindige met het oneindige. Hieruit kan nu vaststaan wat er verstaan wordt onder de god met wie Jakob als een vorst heeft gekampt en tevens waarom hij zijn naam niet wilde onthullen.

4296. Waarom is dit, dat gij naar mijn naam vraagt; dat dit betekent dat de hemel zich niet wilde onthullen, staat vast uit wat eerder in nr. 4295 is gezegd en getoond.

4297. En hij zegende hem aldaar; dat dit de verbinding met het Goddelijk hemels geestelijke betekent, staat vast uit de betekenis van zegenen, namelijk de verbinding, nrs. 3504, 3514, 3565, 3584; dat het de verbinding met het Goddelijk hemels geestelijke is, staat vast uit wat eerder over Jakob voorafgaat, namelijk dat hij Israël werd genoemd, want door Israël wordt de Heer uitgebeeld ten aanzien van het Goddelijk hemels geestelijke, nr. 4286; wat het hemels geestelijke is, zie ook daar.

4298. En Jakob noemde de naam van de plaats Peniël; dat dit de staat van de verzoeken betekent, staat vast uit de samenhang; oudtijds werden aan plaatsen waar iets bijzonders voorviel, namen gegeven en deze namen waren tekenend voor de zaak die daar voorviel en voor de staat ervan, nrs. 340, 2643, 3422; aan deze plaats werd een naam gegeven die de staat van de verzoeken betekende, want de staat van de verzoeken wordt hier beschreven door de worsteling en het kampen van Jakob; Peniël betekent in de oorspronkelijke taal 'de aangezichten van God'; dat 'de aangezichten van God' zien, wil zeggen, de zwaarste verzoeken doorstaan, zal in wat volgt worden ontvouwd.

4299. Omdat ik God van aangezichten tot aangezichten heb gezien en mijn ziel bevrijd is geweest; dat dit betekent dat Hij de zwaarste verzoeken doorstond, alsof zij uit het Goddelijke waren, staat vast uit de betekenis van 'God zien', namelijk de toenadering tot Hem door de innerlijke dingen, namelijk door de goede en ware dingen, vandaar de tegenwoordigheid, zie nr. 4198 en uit de betekenis van de aangezichten, nrs. 1999, 2434,

3527, 3573, 4066; en dus het denken en de aandoeningen, want deze beide zijn de innerlijke dingen, omdat zij van de ziel en van het gemoed zijn en zich in het aangezicht openbaren; en uit de betekenis van ‘mijn ziel is bevrijd geweest’ namelijk doorstaan, namelijk de Goddelijke tegenwoordigheid.

Dat door al die dingen wordt aangeduid dat Hij de zwaarste verzoeken doorstond alsof zij uit het Goddelijke waren, kan nergens anders vandaan blijken dan uit de naastgelegen en de verderaf gelegen oorzaken van de verzoeken; de naastgelegen oorzaken zijn de boze en valse dingen bij de mens, die hem in verzoeken leiden, dus de boze geesten en genieën die ze ingieten, nr. 4249; toch kan niemand verzocht worden, dat wil zeggen, enige geestelijke verzoeking ondergaan, dan alleen degene die een geweten heeft, want de geestelijke verzoeking is niets anders dan een marteling van het geweten; dus kunnen geen anderen verzocht worden dan zij die in het hemels en geestelijk goede zijn, want dezen hebben een geweten; de overigen hebben het niet en weten zelfs niet eens wat een geweten is; het geweten is de nieuwe wil en het nieuwe verstand uit de Heer; en dus is het de tegenwoordigheid van de Heer bij de mens en deze tegenwoordigheid is des te dichter nabij, hoe meer de mens in de aandoening van het goede of van het ware is; indien de tegenwoordigheid van de Heer dichter nabij is dan de mens naar verhouding in de aandoening van het goede of het ware is, dan komt de mens in verzoeking; de oorzaak hiervan is dat de boze en valse dingen die bij de mens zijn, die getemperd zijn met de goede en ware dingen bij hem, de nadere tegenwoordigheid niet kunnen doorstaan; dit kan vaststaan uit wat in het andere leven bestaat, namelijk dat de boze geesten geenszins enig hemels gezelschap kunnen naderen of zij beginnen angstig en gemarteld te worden; verder dat de boze geesten het niet verdragen dat de engelen hen onderzoeken, want zij worden terstond gemarteld en vallen in onmacht; en eveneens hieruit dat de hel van de hemel is verwijderd, met als oorzaak dat de hel de hemel niet verdraagt, dat wil zeggen, de tegenwoordigheid van de Heer die in de hemel is; vandaar komt het, dat in het Woord van hen gezegd wordt: *‘Dan zullen zij aanvangen te zeggen tot de bergen: Valt op ons en tot de heuvelen; Verbergt ons’*, (Lukas 23:30); en elders: *‘Zij zullen tot de bergen en tot de steenrotsen zeggen: Stort over ons en verbergt ons van het aangezicht van Degene die op de troon zit’*, (Openbaring 6:16); ook verschijnt de nevelachtige en duistere sfeer die uitwasemt van de boze en valse dingen van degenen die in de hel zijn, in de gedaante van een berg of een steenrots, waaronder zij verborgen worden, zie de nrs. 1265, 1267, 1270.

Hieruit nu kan men weten dat ‘ik heb God van aangezichten tot aangezichten gezien en mijn ziel is bevrijd geweest’ de zwaarste verzoeken betekent, alsof die uit het Goddelijke waren. De verzoeken en de martelingen verschijnen alsof zij uit het Goddelijke waren, omdat ze, zoals gezegd, door de Goddelijke tegenwoordigheid van de Heer ontstaan, toch zijn ze niet vanuit het Goddelijke of uit de Heer, maar uit de boze en valse dingen die bij degene zijn die verzocht of gemarteld wordt; uit de Heer immers gaat niet dan het heilige, goede, ware en barmhartige voort; het is dit heilige, namelijk het goede, het ware en het barmhartige, dat diegenen die in de boze en valse dingen zijn, niet kunnen uithouden, omdat die dingen tegenovergesteld of strijdig zijn; de boze dingen, de valse dingen en de onbarmhartigheid streven aanhoudend daarnaar om die heilige dingen te schenden en voor zoveel als zij ze aanvallen voor zoveel worden zij gemarteld; en wanneer zij aanvallen en vandaar gemarteld worden, dan menen zij dat het het Goddelijke is dat hen martelt; dit is het wat wordt verstaan onder ‘alsof zij uit het Goddelijke waren’.

Dat niemand Jehovah van aangezicht tot aangezicht kan zien en leven, was aan de Ouden bekend en van daar ging de erkenning daarover over op de nakomelingen van Jakob; daarom waren zij zozeer verheugd wanneer zij enig engel hadden gezien en toch leefden; zoals in het Boek Richteren: *‘Gideon zag, dat het een engel van Jehovah was; daarom zei Gideon: Heer Jehovah, daarom omdat ik een engel van Jehovah gezien heb van aangezicht tot aangezicht;*

en Jehovah zei tot hem: *Vrede zij u, vrees niet, omdat gij niet sterven zult*, (Richteren 6:22,23).

In hetzelfde Boek: *Manoach zei tot zijn echtgenote: Stervende zullen wij sterven, omdat wij God gezien hebben*, (Richteren 13:22); en bij Mozes: *Jehovah zei tot Mozes: 'Gij zult Mijn aangezichten niet kunnen zien, omdat de mens Mij niet zal zien en leven'*, (Exodus 33:20).

Dat van Mozes wordt gezegd dat hij met Jehovah sprak van aangezicht tot aangezicht, (Exodus 33:11) en dat *Jehovah hem gekend heeft van aangezicht tot aangezicht*, (Deuteronomium 34:10), is omdat Hij hem verscheen in een menselijke vorm die aangepast was aan zijn opneming en die uiterlijk was, namelijk als een oude man met een baard, die bij hem gezeten was, zoals ik door de engelen hierover ben onderricht; vandaar hadden ook de Joden geen andere voorstelling dan zoals van een zeer oud mens met een lange en sneeuwwitte baard, die meer dan de andere goden wonderen kon doen; niet dat Hij de Allerheiligste was, omdat zij niet wisten wat het heilige was; te minder zouden zij ooit het heilige hebben kunnen zien dat uit Hem voortgaat, omdat zij in een lichamelijke en aardse liefde waren, zonder heilig innerlijke, nrs. 4289, 4293.

4300. En de zon rees hem op; dat dit de verbinding van de goede dingen betekent, staat vast uit de betekenis van het verrijzen van de zon, namelijk de verbinding van de goede dingen; dat door het opgaan van de dageraad wordt aangeduid dat de verbinding nabij is of aanvangt, zie nr. 4283; hieruit volgt dat het verrijzen van de zon de verbinding zelf is; want de zon betekent in de innerlijke zin de hemelse liefde, nrs. 1529, 1530, 2441, 2495, 3636, 3643, 4060; dus de goede dingen, want deze zijn van die liefde; wanneer de hemelse liefde zich bij de mens openbaart, dat wil zeggen, wanneer zij wordt bemerkt, dan wordt er gezegd dat de zon hem verrijst, want dan worden de goede dingen van die liefde met hem verbonden.

4301. Als hij door Penuël ging; dat dit de staat van het ware in het goede betekent, staat vast uit de betekenis van Penuël, namelijk de staat van het ware in het goede; want het was de Jabbok waarover Jakob eerst ging toen hij het land Kanaän binnentrok en dat daardoor de eerste inboezeming van de aandoeningen van het ware wordt aangeduid, zie de nrs. 4270, 4271.

Nu is het Penuël waar hij door gaat; vandaar is het dat daarmee de staat wordt aangeduid van het ware dat in het goede is ingeboezemd; er wordt ook gehandeld over de verbinding van het goede en het goede is het goede niet, tenzij daarin het ware is, want het goede heeft zijn hoedanige en ook zijn vorm uit het ware en wel in die mate dat het goede niet bij enig mens goed genoemd kan worden tenzij daarin het ware is; maar het ware neemt zijn wezen en als gevolg daarvan zijn leven aan uit het goede; en omdat dit zo is en over de verbinding van de goede dingen wordt gehandeld, zo wordt er ook over de staat van het ware in het goede gehandeld.

Wat de staat van het ware in het goede betreft, deze kan weliswaar beschreven worden, maar toch kan hij alleen begrepen worden door diegenen die een hemelse doorvatting hebben; de anderen kunnen zelfs niet eens een voorstelling hebben van de verbinding van het ware met het goede, want het ware is voor hen in het duister; want zij noemen datgene waar wat zij vanuit de leerstellige dingen hebben geleerd en datgene goed wat overeenkomstig dat ware wordt gedaan; maar zij die wel doorvatting hebben, zijn in het hemelse licht ten aanzien van het verstand of ten aanzien van het verstandelijk gezicht en zij worden aangedaan door de ware dingen die met het goede worden verbonden, zoals het oog of het lichamenlijk gezicht wordt aangedaan door de bloemen in tuinen en weiden in de lente; en zij die in de innerlijke doorvatting zijn, worden door die ware dingen ook aangedaan zoals door de heerlijke geuren die van die bloemen uitwasemen; zodanig is de staat van de engelen en daarom doorvatten die engelen alle onderscheiden en alle verscheidenheden van de inboezeming en van de verbinding van het ware in het goede, dus oneindig veel dingen meer dan de mens; want de

mens weet zelfs niet eens dat er een inboezeming en verbinding is en dat de mens daardoor geestelijk wordt.

Opdat men echter enig begrip daarover zal hebben, moet het in het kort gezegd worden: twee dingen zijn het die de innerlijke mens uitmaken, namelijk het verstand en de wil; tot het verstand behoren de ware dingen en tot de wil de goede dingen; want dat waarvan de mens weet en verstaat dat het zo is, noemt hij waar; en dat wat hij doet vanuit het willen, dus dat wat hij wil, noemt hij goed; deze twee vermogens moeten één uitmaken.

Dit kan worden toegelicht door een vergelijking met het gezicht van het oog en met het liefelijke en verkwikkelijke dat door dit gezichtsvermogen wordt ontwaard; wanneer het oog de objecten ziet, ontwaart het het liefelijke en het verkwikkelijke daarvan overeenkomstig de vormen, de kleuren en vandaar de schoonheden in het algemene en in de delen; kortom, overeenkomstig de orde of de rangschikkingen in reeksen; dat liefelijke en verkwikkelijke is niet van het oog, maar het is van de ziel en van zijn aandoening; en voor zoveel als de mens daardoor wordt aangedaan, voor zoveel ziet hij die dingen en voor zoveel houdt hij ze met het geheugen vast; de dingen echter die het oog vanuit geen aandoening ziet, glijden voorbij en worden ook niet in het geheugen ingevlochten, dus ook niet met hem verbonden; hieruit blijkt dat de objecten van het uiterlijke gezicht worden ingeplant overeenkomstig het liefelijke en verkwikkelijke van de aandoeningen en dat zij in dat liefelijke en verkwikkelijke zijn; want wanneer een eender liefelijke of verkwikkelijke terugkeert, keren zulke objecten ook terug en eveneens keert dan ook, wanneer eendere objecten terugkeren, zo'n liefelijke en verkwikkelijke terug, met een verscheidenheid overeenkomstig de staten.

Het is precies zo gesteld met het verstand, dat het innerlijk gezicht is; de objecten zijn geestelijk en worden de ware dingen genoemd; het veld van die objecten is het geheugen; het liefelijk en het verkwikkelijke van dat gezicht is het goede; en zo is het dus het goede waarin de ware dingen worden gezaaid en geplant.

Hieruit kan het enigermate duidelijk zijn wat de inboezeming van het ware in het goede is en de verbinding van het ware in het goede; en verder wat het goede is waarover hier wordt gehandeld; waarover de engelen zo ontelbaar vele dingen doorvatten, terwijl de mens nauwelijks iets doorvat.

4302. En hij was hinkende op zijn dij; dat dit betekent dat de ware dingen nog niet in die orde waren geschikt dat zij alle tegelijk met het goede konden binnengaan in het hemels geestelijk goede, staat vast uit de betekenis van hinken, namelijk in het goede zijn waarin nog niet de echte ware dingen zijn, maar in de algemene waarin de echte ware dingen kunnen worden ingeboezemd en zulke dingen die niet met de echte ware dingen in strijd zijn, waarover hierna; maar in de hoogste zin, waarin over de Heer wordt gehandeld, wordt door hinken op de dij aangeduid dat de ware dingen nog niet in die orde waren geschikt dat zij alle met het goede in het hemels geestelijk goede konden binnengaan; dat de dij het hemels geestelijk goede is, zie de nrs. 4277, 4278.

Wat de orde betreft waarin de ware dingen zullen zijn wanneer zij het goede binnengaan, hier het hemels geestelijk goede, deze orde kan evenmin begrijpelijk uiteengezet worden, want eerst moet men weten wat de orde is en daarna hoedanig de orde voor de ware dingen is en verder wat het hemels geestelijk goede is en daarna hoe die ware dingen door het goede in dat hemels geestelijk goede binnengaan; ook al werden deze dingen beschreven, dan zouden zij toch slechts voor diegenen duidelijk zijn die in de hemelse doorvatting zijn en geenszins voor hen die alleen in een natuurlijke doorvatting zijn; want degenen die in de hemelse doorvatting zijn, zijn in het licht van de hemel dat uit de Heer is, in welk licht het inzicht en de wijsheid is; diegenen echter die in het natuurlijk licht zijn, zijn in geen inzicht en geen wijsheid, dan alleen voor zoveel als het licht van de hemel in dit licht invloeit en dit zo schikt dat die dingen die van de hemel zijn, zoals in een spiegel of als in een zeker representatief beeld verschijnen in die dingen die van het natuurlijk licht zijn, want het natuurlijk licht laat zonder de invloeiing van het licht van de hemel niets van het geestelijk ware zien.

Over de orde waarin de ware dingen moeten zijn om het goede te kunnen binnengaan, kan alleen dit worden gezegd, dat alle ware dingen evenals de goede dingen, zowel ten aanzien van de algemene als ten aanzien van de bijzondere, ja zelfs ten aanzien van de meest afzonderlijke, in de hemel in die orde zijn gerangschikt dat het ene op het andere betrekking heeft in zo'n vorm als waarin de leden, organen en ingewanden van het menselijk lichaam of de nutten ervan zijn, in het algemeen en ook in het bijzonder en ook in de meest afzonderlijke dingen wederzijds op elkaar betrekking hebben en maken dat zij één zijn; vandaar, namelijk vanuit de orde waarin de ware en de goede dingen zijn, wordt de hemel zelf de Grootste Mens genoemd; het leven zelf ervan is uit de Heer, die vanuit Zich alle en de afzonderlijke dingen in zo'n orde schikt; vandaar is de hemel de gelijkenis en het beeld van de Heer; wanneer dus de ware dingen in zo'n orde zijn geschikt als waarin de hemel is, dan zijn zij in de hemelse orde en kunnen zij het goede binnengaan; de ware en de goede dingen zijn bij elke engel in zo'n orde en eveneens worden de ware en de goede dingen bij ieder mens die wordt wederverwekt, in zo'n orde geschikt; in één woord, de orde van de hemel is de rangschikking van de ware dingen die van het geloof zijn, in de goede dingen die van de naastenliefde jegens de naaste zijn, en de rangschikking hiervan in het goede dat van de liefde tot de Heer is. Dat hinken wil zeggen in een goede zijn waarin nog niet de echte ware dingen zijn, maar al wel de algemene waarin zij kunnen worden ingeboezemd en zulke dingen die niet met de echte ware dingen in strijd zijn, dus dat de kreupelen diegenen zijn die in het goede zijn, maar niet in het echte goede, met als oorzaak de onwetendheid van het ware, in dit goede zijn de heidenen die in de wederzijdse naastenliefde leven; dit kan vaststaan uit die plaatsen in het Woord waar de kreupelen en de hinkenden in de goede zin worden vermeld, zoals bij Jesaja: *'De ogen der blinden zullen geopend worden en de oren der doven zullen geopend worden; alsdan zal de kreupele springen als een hert en de tong van de stomme zal zingen'*, (Jesaja 35:5,6).

Bij Jeremia: *'Zie, Ik zal hen aanbrengen uit het land van het noorden en Ik zal hen vergaderen van de zijden der aarde; onder hen de blinde en de kreupele, de zwangere en de barende tezamen'*, (Jeremia 31:8).

Bij Micha: *'Te dien dage, gezegde van Jehova, zal Ik de hinkende verzamelen en de verstotene vergaderen; en Ik zal de hinkende tot overblijfselen stellen en de verstotene tot een talrijke natie en Jehovah zal over hen regeren in de berg Zions, van nu aan en in het eeuwige'*, (Micha 4:6,7).

Bij Zefanja: *'Te dien tijde zal Ik de hinkende zaligen en de verstotene vergaderen en Ik zal haar stellen tot een lof en tot een naam'*, (Zefanja 3:19).

Dat in deze plaatsen de kreupele en de hinkende niet een kreupele en een hinkende is, kan eenieder zien, want er wordt van hen gezegd dat zij springen zullen, dat zij vergaderd zullen worden en dat zij tot overblijfselen gesteld zullen worden en dat zij gezaligd zullen worden, maar het is duidelijk dat met hen diegenen worden aangeduid die in het goede zijn, maar niet zozeer in de ware dingen, dus zodanig als de rechtschape natiën zijn en eveneens dergelijke mensen binnen de Kerk.

Zulke mensen worden ook verstaan onder de kreupelen over wie de Heer spreekt bij Lukas: *'Jezus zei: Wanneer gij een gastmaal zult houden, zo roep de armen, de verminkten, de kreupelen en de blinden; dan zult gij gezegend zijn'*, (Lukas 14:13,14).

En bij dezelfde: *'De heer des huizes zei tot zijn dienstknecht: Ga haastelijk uit in de straten en wijken van de stad en breng de armen en de verminkten en de kreupelen en de blinden hierin'*, (Lukas 14:21).

De Oude Kerk onderscheidde de naaste of de naasten jegens wie zij de werken van de naastenliefde zouden betrachten, in klassen en sommigen noemden zij verminkten, anderen kreupelen en sommigen blinden en anderen doven, en zij verstonden daaronder diegenen die geestelijk zodanig waren; zoals ook sommigen: hongerenden, dorstenden, vreemdelingen, naakten, zieken, gevangenen, (Mattheüs 25:33-36); eveneens: weduwen, wezen, behoeftigen,

armen, ellendigen; onder hen verstond men geen anderen dan zij die ten aanzien van het ware en het goede zodanig waren en die op dienovereenkomstige wijze moesten worden onderricht, op de weg geleid en dus zo verzorgd worden wat hun zielen betreft.

Maar omdat heden niet de naastenliefde de Kerk maakt, maar het geloof, weet men daarom in het geheel niet wat er onder hen in het Woord verstaan wordt, terwijl het toch voor iedereen duidelijk is dat er niet wordt bedoeld dat de verminkten, de kreupelen en de blinden tot het gastmaal geroepen moeten worden en dat het niet door de heer des huizes bevolen werd om zulke mensen binnen te brengen, maar diegenen die geestelijk zodanig zijn; verder dat in elk van de dingen afzonderlijk die de Heer gesproken heeft, het Goddelijke is en dus een hemelse en geestelijke zin.

Evenzo onder de woorden van de Heer bij Markus: *'Indien uw voet u ergert, houw hem af; het is beter kreupel tot het leven in te gaan, dan twee voeten hebbende, geworpen te worden in de gehenna des vuurs, in het onuitblusselijke vuur'*, (Markus 9:45; Mattheüs 18:8); onder de voet die afgehouden moet worden indien die ergerde, wordt het natuurlijke verstaan, dat zich voortdurend tegen het geestelijke verzet, namelijk dat het vernietigd moet worden indien het tracht de ware dingen te beknotten; en dat het dus, vanwege de weerspanning en de tegenspraak van de natuurlijke mens, beter is om in het eenvoudig goede te zijn, hoewel in de ontkenning van het ware; dit wordt aangeduid door kreupel tot het leven ingaan; dat de voet het natuurlijk is, zie de nrs. 2162, 3147, 3761, 3986, 4280.

Door de kreupelen worden in het Woord ook diegenen verstaan die niet in het goede zijn en vandaar niet in het ware, zoals bij Jesaja: *'Dan zal de roef verdeeld worden, al vermenigvuldigende, de hinkenden zullen de roef roven'*, (Jesaja 33:23).

Bij David: *'Wanneer ik hink, verblijden zij zich en vergaderen zij zich; tegen mij vergaderen zich de kreupelen die ik niet ken'*, (Psalm 35:15).

En omdat door het kreupele zulke mensen werden aangeduid, was het ook verboden om enig kreupele te offeren, (Deuteronomium 14:21,22; Maleachi 1:8,13); en ook dat niet enig kreupele uit het zaad van Aharon het priesterambt bedienen zou, (Leviticus 21:18).

Met de kreupele is het evenzo gesteld als met de blinde, want de blinde betekent in de goede zin diegenen die in de onwetendheid van het ware zijn en in de tegenovergestelde zin zij die in de valse dingen zijn, nr. 2383.

In de oorspronkelijke taal wordt door een ander woord de kreupele en door een andere de hinkende uitgedrukt en door de kreupele worden in de eigenlijk zin diegenen aangeduid die in het natuurlijk goede zijn waarin de geestelijke ware dingen vanwege de natuurlijke schijnbaarheden en de begoochelingen van de zinnen niet kunnen invloeden; en in de tegenovergestelde zin diegenen die in geen natuurlijk goede zijn, maar in het boze, dat de invloeiing van het geestelijk ware geheel en al verhindert; door de hinkende worden echter in de eigenlijke zin diegenen aangeduid die in het natuurlijk goede zijn waarin de algemene ware dingen worden toegelaten, maar niet de bijzondere en de afzonderlijke; de oorzaak hiervan is de onwetendheid; in de tegenovergestelde zin echter degenen die in het boze zijn en dus zelfs niet eens de algemene ware dingen toelaten.

4303. Daarom eten de zonen Israëls niet de zenuw van het verschovene welke op de holte van de dij is; dat dit betekent dat niet die ware dingen werden toegeëigend waarin valse dingen waren, staat vast uit de betekenis van eten, namelijk verbonden en toegeëigend worden, nrs. 2187, 2343, 3168, 3513, 3596, 3832; en uit de betekenis van de zenuw, te weten het ware; want de ware dingen gedragen zich in het goede zoals de zenuwen in het vlees; en de ware dingen zijn ook in de geestelijke zin de zenuwen en het goede is het vlees, nrs. 3813, 3579; eendere dingen worden ook door de zenuwen en het vlees aangeduid bij Ezechiël: *'Alzo zei de Heer Jehovih tot deze beenderen: Ik zal zenuwen op u geven en vlees over u heentrekken en de geest in u geven.*

En ik zag en ziet, zenuwen op dezelve en er kwam vlees op, (Ezechiël 37:6,8); daar wordt gehandeld over de nieuwe schepping van de mens, dat wil zeggen, over zijn wederverwekking; wanneer echter de ware dingen verwrongen zijn, dan worden zij niet langer ware dingen, maar naarmate zij tot het tegenovergestelde worden verwrongen, naderen zij de valse dingen; vandaar komt het dat door de zenuw van het verschovene het valse wordt aangeduid.

Dat de holte van de dij wil zeggen: daar waar de verbinding van de echtelijke liefde met het natuurlijk goede is, dus waar de invloeiing van het geestelijk ware in het natuurlijk goede is, zie de nrs. 4277, 4280; hieruit blijkt dat door 'daarom eten de zonen Israëls de zenuw van het verschovene niet welke op de dij is' wordt aangeduid dat niet die ware dingen werden toegeëigend waarin valse dingen waren.

Dat deze dingen met betrekking tot de zonen Israëls worden gezegd heeft als oorzaak dat door Israël het Goddelijk hemels geestelijke wordt aangeduid, nr. 4286; en door de zonen de ware dingen, nrs. 489, 491, 2623; dus dat de ware dingen van het Goddelijk hemels geestelijke zich niet enige valse dingen hebben toegeëigend.

4304. Tot op deze dag; dat dit betekent dat altijd door de valse dingen niet zouden worden toegevoegd, staat vast uit de betekenis van tot op deze dag, namelijk waar het in het Woord wordt gezegd, het altijd durende en het eeuwige, nr. 2838.

4305. Omdat hij raakte aan de holte van Jakobs dij de zenuw van het verschovene; dat dit de oorzaak betekent, omdat het valse dingen zijn, staat vast uit de betekenis van raken aan de holte van Jakobs dij, te weten hier de oorzaak, omdat het valse dingen zijn; dat dit door 'raken aan de holte van Jakobs dij' wordt aangeduid, kan vaststaan uit wat eerder in de nrs. 4277, 4278, 4303 is gezegd.

4306. Dat diezelfde woorden die tot hiertoe werden ontvouwd, ook over de nakomelingen van Jakob handelen en dat die zin een lagere zin wordt genoemd, en ook de historisch innerlijke zin, zie de nrs. 4279, 4288; hoe het met deze dingen in deze zin is gesteld, zal hierna ontvouwd worden.

4307. Dat in de historische innerlijke zin door 'Jakob vroeg en zei: Geef, ik bid u, uw naam te kennen' de boze geesten worden aangeduid, kan vaststaan uit tal van dingen in deze zin, waarin deze woorden en die welke volgen worden gezegd met betrekking tot Jakobs nakomelingen, want de innerlijke zin past zich aan de zaak aan waarover gehandeld wordt. Dat niet de goede geesten maar de boze geesten worden aangeduid door hem die met Jakob had geworsteld, kan hieruit blijken dat door de worsteling de verzoeking wordt aangeduid, nrs. 3927, 3928, 4274; en nooit vindt er enige verzoeking plaats door de goede geesten, maar door de boze, want de verzoeking is de opwekking van het boze en valse welke bij de mens zijn, nrs. 741, 751, 761, 1820, 4249, 4299; de goede geesten en de engelen wekken nooit de boze en de valse dingen op, maar verdedigen de mens daartegen en buigen ze tot het goede; want de goede geesten worden door de Heer geleid en uit de Heer gaat nooit iets anders voort dan het heilig goede en het heilig ware; dat de Heer niemand verzoekt, is uit het aanvaarde leerstellige van de Kerk bekend, zie de nrs. 1875, 2768; hieruit en ook uit het feit dat Jakobs nakomelingen bezweken in elke verzoeking, zowel in de woestijn als daarna, blijkt duidelijk dat niet de goede geesten worden aangeduid door hem die met Jakob had geworsteld, maar de boze.

Bovendien is die natie die hier door Jakob wordt aangeduid, niet in enige geestelijke en hemelse liefde geweest, maar in een lichamelijke en wereldse, nrs. 4281, 4288, 4289, 4290, 4293; de tegenwoordigheid van de geesten bij de mens richt zich naar de liefde van de mensen; de goede geesten en de engelen zijn aanwezig bij degenen die in de geestelijke en

hemelse liefde zijn en de boze geesten zijn bij degenen die alleen in de lichamelijke en wereldse liefde zijn en wel in die mate dat eenieder kan weten wat de hoedanigheid is van de geesten die bij hem zijn, als hij slechts daarop acht slaat hoedanig zijn liefden zijn, of wat hetzelfde is, hoedanig zijn einddoelen zijn, want eenieder heeft dat wat hij liefheeft, als doel. Dat hij zich goed noemde, komt omdat Jakob dat geloofde, evenals zijn nakomelingen, die steeds geloofden dat Jehovah in hun heilig uiterlijke was, terwijl toch Jehovah slechts op uitbeeldende wijze tegenwoordig was, zoals zal blijken uit wat volgt; zij geloofden ook dat Jehovah in verzoeken leidde, dat al het boze uit Hem was en dat Hij in toorn en woede was wanneer zij werden bestraft: daarom werd in het Woord overeenkomstig hun geloof zo gesproken, terwijl toch Jehovah nooit in verzoeken leidt, nooit enig boze uit Hem is en Hij nooit in toorn, te minder in woede is; zie de nrs. 223, 245, 592, 696, 1093, 1683, 1874, 1875, 2395, 3605, 3607, 3614.

Vandaar komt het ook dat hij die met Jakob had geworsteld, zijn naam niet wilde openbaren. Dat in de geestelijke innerlijke zin onder hem die met Jakob worstelde, de engelenhemel wordt verstaan, nr. 4295, komt omdat de Heer, die daar in de hoogste zin door Jakob wordt uitgebeeld, ook de engelen aan de verzoeking toeliet en omdat de engelen toen aan hun eigene waren overgelaten, zoals daar op die plaats werd aangetoond.

4308. Dat in de historische innerlijke zin, ‘hij zei: Waarom is dit, dat gij naar mijn naam vraagt’ betekent, dat zij niet erkenden dat het uit de boze geesten was, staat vast uit wat eerder in nr. 4307 is gezegd.

4309. Dat in de historisch innerlijke zin door, ‘hij zegende hem aldaar’ wordt aangeduid dat het dus zo plaatsvond, staat vast uit de betekenis van zegenen hier, namelijk dat zij het uitbeeldende van de Kerk zouden vervullen, waarover nr. 4290; daarom wordt hier door ‘hij zegende hem aldaar’ aangeduid dat het dus zo plaatsvond.

4310. Dat in de historisch innerlijke zin door ‘Jakob noemde de naam van de plaats Peniël’ de staat wordt aangeduid, dat zij de uitbeeldingen aantrokken, staat vast uit de betekenis van de naam noemen, namelijk het hoedanige, waarover meermalen eerder; uit de betekenis van de plaats, te weten de staat, waarover de nrs. 2625, 2837, 3356, 3387 en uit de betekenis van Peniël, namelijk in deze zin de uitbeeldingen aantrekken, want hierover wordt gehandeld in wat voorafgaat en in wat volgt.

Wat Peniël betekent, wordt verklaard door deze woorden ‘omdat ik God van aangezichten tot aangezichten heb gezien en mijn ziel bevrijd is geweest’, waardoor wordt aangeduid dat de Heer op uitbeeldende wijze aanwezig was, waarover hierna; hier dus dat zij de uitbeeldingen aantrokken.

De namen van plaatsen evenals de namen van personen, maar ook de dingen zelf, betekenen niet hetzelfde in de ene zin als in de andere; zoals Jakob zelf: hij betekent in de letterlijke zin Jakob zelf; in de historische innerlijke zijn nageslacht, nr. 4281; in de geestelijke innerlijke zin de natuurlijke mens bij de wederverwekking; in de hoogste zin echter de Heer ten aanzien van het Goddelijk natuurlijke, zoals meermalen werd getoond; evenzo ook de overige namen; en evenzo Peniël.

4311. Dat in de historische innerlijke zin door ‘omdat ik God van aangezichten tot aangezichten heb gezien en mijn ziel bevrijd is geweest’, wordt aangeduid, dat Hij op uitbeeldende wijze tegenwoordig was, staat vast uit de betekenis van ‘God zien van aangezichten tot aangezichten’ wanneer dit wordt gezegd met betrekking tot de staat waarin Jakobs nakomelingen waren, namelijk dat de Heer op uitbeeldende wijze tegenwoordig was; want God zien van aangezichten tot aangezichten in de uitwendige vorm en met het lichamelijke gezicht, is niet Hemzelf tegenwoordig zien, nr. 4299; dat Hij niet tegenwoordig

was zoals bij hen die wederverwekt zijn en vandaar in de geestelijke liefde en in het geloof, blijkt uit wat over die natie is gezegd, nrs. 4281, 4288, 4290, 4293, namelijk dat zij in een uiterlijke eredienst waren en niet tevens in de innerlijke, of wat hetzelfde is, dat zij in de lichamelijke en wereldse liefde waren en niet in de geestelijke en hemelse; bij zulke mensen heeft de Heer nooit anders dan op uitbeeldende wijze tegenwoordig kunnen zijn. Wat het zeggen wil op uitbeeldende wijze tegenwoordig te zijn, moet in het kort worden gezegd.

De mens die in de lichamelijke en wereldse liefde is en niet tevens in de geestelijke of de hemelse liefde, heeft geen andere dan boze geesten bij zich, ook wanneer hij in een uiterlijk heilige is; de goede geesten immers kunnen bij zo iemand geenszins aanwezig zijn, want zij voelen terstond aan in hoedanige liefde zo'n mens is; het is de sfeer die vanuit zijn innerlijke dingen uitwasemt, die de geesten even duidelijk gewaarworden als de mens met zijn reukvermogen de walgelijke en afschuwelijke dingen die rondom hem in de lucht rond dwarrelen.

De natie waarover hier wordt gehandeld, was in zo'n staat ten aanzien van het goede en het ware of ten aanzien van de liefde en het geloof; opdat zij echter toch het uitbeeldende van de Kerk zouden vervullen, werd er door de Heer op wonderbaarlijke wijze in voorzien, dat wanneer zij in het uiterlijke heilige waren en ook dan door boze geesten omstuwd, toch het heilige waarin zij waren, tot de hemel werd verheven, maar dit vond plaats door goede geesten en engelen niet binnen hen maar buiten hen, want binnen hen was niets dan het ledige of het vuile; daarom was er geen vergemeenschapping met de mens zelf, maar met het heilige zelf waarin zij waren wanneer zij de voorschriften en de geboden vervulden die alle uitbeeldend waren voor de geestelijke en de hemelse dingen van het rijk van de Heer; dit wordt daarmee aangeduid dat de Heer op uitbeeldende wijze bij die natie tegenwoordig was. Op een andere wijze is de Heer echter tegenwoordig bij diegenen binnen de Kerk die in de geestelijke liefde en in het geloof daaruit zijn; bij deze mensen zijn de goede geesten en de engelen niet slechts in de uiterlijke eredienst, maar tevens in de innerlijke en daarom is er vergemeenschapping van de hemel met henzelf, want de Heer vloeit door de hemel door hun innerlijke dingen in de uiterlijke dingen; aan dezen komt in het andere leven het heilige van de eredienst ten goede, niet echter aan eerdergenoemden.

Evenzo is het gesteld met de priesters en de presbyters die de heilige dingen prediken, maar wel boos leven en boos geloven; bij hen zijn ook geen goede geesten, maar boze, ook wanneer zij in een eredienst zijn die heilig schijnt in de uiterlijke vorm, want het is de liefde van zich en van de wereld of de liefde van het najagen van eerbewijzen en tot het behalen van voordelen en van roem vanwege die dingen die hen doen gloeien en de aandoening van het heilige oproept, soms dermate dat men niets van geveinsdheid waarneemt en zij dan zelf ook niet geloven dat er enige geveinsdheid is, terwijl zij toch in het midden van de boze geesten zijn, die dan in een eendere staat zijn en aanblazen en inblazen.

Dat de boze geesten in zo'n staat kunnen zijn en dat zij het zijn wanneer zij in de uiterlijke dingen zijn en barstensvol van de liefde van zich en van de wereld, is mij door veelvuldige ondervinding te weten gegeven, waarover vanuit de Goddelijke barmhartigheid van de Heer, in wat volgt aan het einde van de hoofdstukken.

Die predikers hebben ook geen vergemeenschapping met de hemel bij zich, maar diegenen hebben dit wel die de woorden uit hun mond horen en begrijpen, indien zij in een vroom en heilig innerlijke zijn; want het doet er niets toe van wie het woord van het goede en ware invloeit, als hij slechts niet openlijk een misdadig leven leidt, omdat zoiets aanstoet geeft. Dat de natie uit Jakob van dien aard was, namelijk omstuwd door boze geesten en dat de Heer toch op uitbeeldende wijze bij hen tegenwoordig was, kan vaststaan uit tal van plaatsen in het Woord; zij vereerden immers allermintst Jehova met het hart, want zij keerden zich doorgaans, zodra de wonderen uitbleven, gelijk tot andere goden en werden afgodendienaren, wat een duidelijk teken was dat zij met het hart andere goden vereerden en Jehovah slechts met de

mond beleden en wel alleen ter wille hiervan dat zij de grootsten zouden zijn en ver uitsteken boven alle natiën rondom; dat dit volk met het hart de Egyptische afgod vereerde en slechts met de mond Jehovah beledde om de wonderen en onder hen Aharon zelf, blijkt overduidelijk uit het gouden kalf dat Aharon voor hen maakte en wel na ‘een maand der dagen’ nadat zij zulke grote wonderen in de berg Sinaï hadden gezien, behalve die welke zij in Egypte hadden gezien, waarover, (Exodus 32); dat Aharon ook van dien aard was, wordt duidelijk gezegd in hetzelfde hoofdstuk, (Exodus 32:2-5, 35) behalve vele andere plaatsen, waarover bij Mozes in het Boek Richteren, in de Boeken van Samuël en in de Boeken van de Koningen.

Dat zij alleen in een uiterlijke eredienst waren, maar niet in enig innerlijke, blijkt ook hieruit dat het hun verboden werd tot de berg Sinaï te naderen toen de Wet werd verkondigd en dat zij stervende sterven zouden indien zij de berg aanraakten, (Exodus 19:11-13; 20:19)

De oorzaak hiervan was deze, dat hun innerlijk onrein was; ook wordt bij dezelfde gezegd ‘dat Jehovah met hen woonde in het midden van hun onreinheden’, (Leviticus 16:16).

Hoedanig die natie was, staat ook uit het gezang van Mozes vast, (Deuteronomium 32:15-43) en uit tal van plaatsen bij de profeten..

Daaruit kan men weten dat bij die natie niet enige Kerk is geweest, maar slechts het uitbeeldende van een Kerk; en dat de Heer bij hen slechts op uitbeeldende wijze tegenwoordig was.

Men zie ook wat eerder over hen is meegedeeld, namelijk dat bij de nakomelingen van Jakob het uitbeeldende van een Kerk is geweest, maar niet een Kerk, nrs. 4281, 4288.

Dat het uitbeeldende van de Kerk niet eerder bij hen werd ingesteld dan nadat zij ten aanzien van het innerlijk heilige volslagen verwoest waren en dat zij anders de heilige dingen ontwijfd zouden hebben, nrs. 3398, 4289.

Dat zij, wanneer zij in de voorschriften bleven, konden uitbeelden, niet echter wanneer zij daarvan afweken, nr. 3881.

Dat zij daarom streng in de rituele dingen werden gehouden en dat zij daartoe werden aangedreven door uiterlijke middelen, nrs. 3147, 4281.

Dat hun eredienst, opdat zij het uitbeeldende van de Kerk zouden vervullen, een uiterlijke is geworden zonder een innerlijke, nr. 4281.

Dat daarom ook de innerlijke dingen van de Kerk niet aan hen werden onthuld, nrs. 301-303, 2520, 3398, 3479, 3769.

Dat zij zodanig waren dat zij meer dan de anderen in een heilig uiterlijke konden zijn, zonder het innerlijke, nr. 4293.

En dat zij daarom tot op de dag van vandaag in stand werden gehouden, nr. 3479.

Dat het heilig uiterlijke hen, wat hun zielen betreft, in het geheel niet aandoet, nr. 3479.

4312. Dat in de historische innerlijke zin door ‘de zon rees hem op’ wordt aangeduid toen zij in de uitbeeldingen kwamen, staat vast uit de betekenis van het opgaan van de zon in deze zin, waarin gehandeld wordt over de nakomelingen van Jakob toen die in de uitbeeldingen kwamen; door het opgaan van de dageraad werd de staat aangeduid voordat zij in de uitbeeldende dingen kwamen, nr. 4289.

Van de zon wordt ook gezegd dat zij verrijst bij eenieder die een Kerk wordt, dus ook bij hem die de uitbeeldende van de Kerk wordt.

4313. Dat in de historische innerlijke zin door ‘als hij door Penuël ging’ wordt aangeduid, toen zij in het land Kanaän kwamen, staat hieruit vast dat Penuël de eerste stopplaats was nadat Jakob over de rivier Jabbok was gegaan en dat alle grenzen aanduidend waren overeenkomstig de afstand en de ligging, nrs. 1585, 1866, 4116, 4240; dus betekent Penuël, omdat het de eerste grens was, toen hij in het land Kanaän kwam.

4314. Dat in de historische innerlijke zin door ‘hij was hinkende op zijn dij’ wordt aangeduid dat de goede en de ware dingen geheel en al verloren waren gegaan bij dat nageslacht, staat vast uit de uitbeelding van Jakob, die hier ‘hij’ is, namelijk zijn nageslacht, nr. 4281; en uit de betekenis van hinken op de dij, namelijk zij die in geen goede zijn en vandaar in geen ware, nr. 4302; daarom wordt hier door ‘hij was hinkende op zijn dij’ aangeduid dat de goede en de ware dingen geheel en al verloren waren gegaan bij dat nageslacht.

Van welke aard die natie is geweest blijkt duidelijk uit tal van dingen die de Heer Zelf in gelijkenissen heeft gesproken, die in de historische innerlijke zin met betrekking tot die natie werden gezegd, zoals uit die in de gelijkenis over de koning die afrekende met de knecht in wie niets van barmhartigheid jegens anderen was, (Mattheüs 18:23).

In de gelijkenis van de heer des huizes die *‘een wijngaard verhuurde aan de landlieden en heenging in den vreemde; en de landlieden grepen de dienstknechten die hij gezonden had en sloegen hen met roeden, doodden hen en stenigden hen; en tenslotte grepen zij zijn zoon, die zij uitwierpen buiten de wijngaard en doodden hem; als de schriftgeleerden en de farizeeën deze gelijkenis hoorden, verstonden zij dat Hij van henzelf gesproken had’*, (Mattheüs 21:33-45; Markus 12:1-9; Lukas 20:9 e.v.).

In de gelijkenis van *‘de mens die aan zijn dienstknechten talenten gaf; en hij die één talent ontvangen had, ging heen en verborg het in de aarde’*, (Mattheüs 25:14-30; Lukas 13-26).

In de gelijkenis van *‘hen die kwamen tot hem die verwond was door de rovers’*, (Lukas 10:30-37).

In de gelijkenis over hen die tot het grote avondmaal waren geroepen en die zich allen verontschuldigen en van wie de Heer zegt: *‘Ik zeg ulieden, dat niemand van de mannen die geroepen waren, Mijn avondmaal smaken zal’*, (Lukas 14:16-24).

In de gelijkenis van *‘de rijke en Lazarus’*, (Lukas 16:19 tot einde).

In de gelijkenis van hen *‘die anderen bij zichzelf vergeleken verachten’*, (Lukas 18:10-14).

In de gelijkenis van *‘de twee zonen van wie de een zei: Ik zal tot de wijngaard heengaan, maar hij ging niet heen.*

En Jezus zei: ‘Voorwaar, Ik zeg u, dat de tollenaars en de hoeren u zullen voorgaan in het koninkrijk der hemelen’, (Mattheüs 21:29-32).

Van welke aard die natie was, zegt de Heer openlijk bij, (Mattheüs 23:13 e.v.), waar Hij aan het einde zegt: *‘Gij getuigt tegen uzelf, dat gij de zonen zijt van degenen die de profeten gedood hebben en gij vervult de maat van uw vaders’*, (Mattheüs 23:13,31-33).

Bij Markus: *‘Jezus zei tot hen: Met recht heeft Jesaja van u geprofeteerd: Dit volk eert Mij met de lippen, maar hun hart houdt zich gans verre van Mij; tevergeefs vereren zij Mij, lerende leren, voorschriften der mensen, nalatende het gebod Gods’*, (Markus 7:6-13).

Bij Johannes: *‘De Joden antwoordden Jezus, dat zij Abrahams zaad waren; maar Jezus zei tot hen: Gij zijt uit de vader de duivel en wilt de verlangens van uw vader doen; die was een mensenmoorder van den beginne en stond niet in de waarheid, omdat de waarheid in hem niet is; wanneer hij de leugen spreekt, spreekt hij uit zijn eigen dingen, omdat hij een leugenaar is en de vader van de leugen’*, (Johannes 8:33,44).

Omdat zij zodanig waren, worden zij een ontaard en overspelig geslacht genoemd, (Mattheüs 12:39) en verder *‘adderengebroidsel’*, (Mattheüs 3:7); 23:38; Lukas 3:7).

En bij Mattheüs: *‘O, adderengebroidsel, hoe kunt gij goede dingen spreken, daar gij boos zijt’*, (Mattheüs 12:34).

Dat bij die natie zelfs niet enig natuurlijk goede over was, wordt aangeduid door ‘de vijgenboom’, waarover bij Mattheüs: *‘Jezus ziende een vijgenboom aan de weg, ging er naar toe, maar Hij vond niets er aan, dan alleen bladeren; daarom zei Hij tot de boom: Uit u worde na deze geen vrucht geboren tot in der eeuwigheid; vandaar verdorde de vijgenboom terstond’*, (Mattheüs 21:19); dat de vijgenboom het natuurlijk goede is, zie nr. 217.

Hieruit kan vaststaan dat de goede en de ware dingen geheel en al verloren waren gegaan bij die natie.

Van de goede en de ware dingen wordt gezegd dat zij verloren zijn gegaan, wanneer er innerlijk geen zijn; de goede en de ware dingen die aan de buitenkant verschijnen, ontlenen hun zijn en hun leven aan de innerlijke dingen; hoedanig dus de innerlijke dingen zijn, zodanig zijn de uiterlijke, hoe de laatstgenoemde ook voor de ogen van de mens verschijnen. Er zijn enigen die ik in het leven van het lichaam heb gekend en die toen verschenen alsof zij in de ijver waren voor de Heer, voor de Kerk, voor het vaderland en het algemeen welzijn en voor het gerechte en billijke en toch zijn deze zelfden in het andere leven tussen de helsen, en waarover ik mij verwonderde, onder de ergsten daar; de oorzaak hiervan was, dat hun innerlijke dingen schandelijk en profaan waren en dat zij die ijver hadden voorgelogen ter wille van de roem om eerbewijzen te oogsten en ook om schatten te verkrijgen, dus ter wille van zichzelf, maar niet ter wille van die dingen die zij met de mond hadden beleden. Wanneer dan ook die uiterlijke dingen worden afgelegd, wat plaatsvindt wanneer zij sterven, dan komen de innerlijke dingen uit en zij verschijnen dan zoals zij van binnen waren, welke dingen zij zolang zij leefden, voor de wereld hadden verborgen. Dit is het wat daaronder wordt verstaan dat de goede en de ware dingen geheel en al verloren waren gegaan.

4315. Dat in de historische innerlijke zin door ‘daarom eten de zonen Israëls niet de zenuw van het verschovene welke op de holte van de dij is’ wordt aangeduid, dat de nakomelingen dit moesten weten, kan hieruit vaststaan, dat het een gedachtenis was waardoor zij zouden gedenken dat zij van dien aard waren; dus dat zij het daardoor weten moesten.

4316. Dat in de historische innerlijke zin door ‘tot op deze dag’ wordt aangeduid dat zij altijd door zodanig zijn, staat vast uit de betekenis van ‘tot op deze dag’, namelijk waar dit in het Woord wordt vermeld, het altijdurende, nr. 2838.

Dat dit nageslacht vanaf de eerste tijden zodanig was, kan uit Jakobs zonen blijken; uit Ruben, dat *‘hij lag met Bilha, zijns vaders bijwif’*, (Genesis 35:22); uit Simeon en Levi, *‘dat zij Hemor en Sichem doodden en alle mannen van hun stad en dat de overige zonen kwamen over de doorboorden en de stad plunderden’*, (Genesis 34:1,27-29); daarom sprak Jakob, toen Israël, voordat hij stierf, het volgende over hen; over Ruben: *‘Gij zult de voortreffelijkste niet zijn, omdat gij uws vaders legerstede beklommen hebt; toen hebt gij u onwaardig gemaakt; hij heeft mijn bed beklommen’*, (Genesis 49:3,4); en over Simeon en Levi: *‘In hun verborgenheid kome mijn ziel niet; met hun vergadering worde mijn heerlijkheid niet verenigd, omdat zij in hun toorn de man gedood hebben en in hun moedwil de os ontzenuwd hebben; vervloekt zij hun toorn, omdat hij heftig is en hun woede, omdat zij waar is; ik zal hen verdelen onder Jakob en ik zal hen verstrooien onder Israël’*, (Genesis 49:5-7).

Van welke aard Jehudah was, kan ook hieruit blijken, dat hij een Kanaänitische tot echtgenote nam, (Genesis 38:1,2) en dit was toch tegen het gebod, zoals kan vaststaan uit Abrahams woorden tot de knecht die gezonden werd om Rebekka aan zijn zoon Izaäk uit te huwelijken, (Genesis 24:3,6) en uit tal van plaatsen in het Woord; dat het derde deel van die natie uit deze stam is, namelijk uit zijn zoon Schelah, die van de Kanaänitische moeder was, (Genesis 38:11; 46:12; Numeri 26:20; 1 Kronieken 4:21,22).

En verder uit de schandelijke misdaad van hen en van de overige zonen van Jakob tegen Jozef, (Genesis 37:18).

Van welke aard hun nakomelingen waren die in Egypte waren, blijkt uit wat daarvan wordt vermeld toen zij in de woestijn waren, waar zij zo vaak opstandig waren en daarna in het land Kanaän, waar zij zo vaak afgodendienaren werden; van welke aard zij tenslotte waren ten tijde van de Heer, werd eerder in nr. 4314 getoond.

Hoedanig zij heden zijn, namelijk tegen de Heer, tegen de dingen die van de Kerk zijn en tegen de naastenliefde jegens de naaste en tegen elkaar onderling, is bekend.

Hieruit kan vaststaan dat die natie altijd door zodanig is geweest; laat daarom niemand langer menen dat er bij hen enige Kerk is geweest, maar slechts het uitbeeldende van de Kerk; te minder dat zij boven de anderen uitverkoren zijn geweest.

4317. Dat in de historische innerlijke zin door ‘omdat hij raakte aan de holte van Jakobs dij de zenuw van het verschovene’ wordt aangeduid, omdat zij een overgeërfde hadden dat niet door wederverwekking uitgeroeid kon worden, omdat zij dit niet zouden toelaten, blijkt uit de betekenis van de dij, te weten de echtelijke liefde en vandaar elke hemelse en geestelijke liefde, waarover nr. 4280; en dat de holte van de dij daar is waar de verbinding is van de echtelijke liefde en verder met elke hemelse en geestelijke liefde, met het natuurlijk goede, nrs. 4277, 4280; vandaar wil zeggen ‘deze aanraken’ of kwetsen, zodat daaruit hinken voortkomt, het goede vernietigen dat van die liefden is; en omdat dit in Jakob plaatsvond, wordt erdoor aangeduid dat het uit hem in de nakomelingen plaatsvond, dus het overgeërfde. Dat de zenuw van het verschovene het valse is, zie nr. 4303; hier het valse dat uit het erfboze is; dat dit overgeërfde niet door wederverwekking bij hen kon worden uitgeroeid, omdat zij dit niet zouden toelaten, volgt hieruit en uit het verband.

Dat zij zo’n overgeërfde hadden en dat zij niet konden worden wederverwekt, staat vast uit alles wat van hen in het Woord wordt vermeld en ook nog uit het volgende bij Mozes:

‘Mozes riep gans Israël en hij zei tot hen: Gij hebt gezien al wat Jehovah in uw ogen gedaan heeft in het land van Egypte aan Farao en aan al zijn knechten en aan zijn ganse land; en Jehovah heeft ulieden niet gegeven een hart om te weten en ogen om te zien en oren om te horen, tot op deze dag’, (Deuteronomium 29:2,4).

Bij dezelfde: *‘Ik ken het gedichtsel des volks.*

Hetwelk het heden maakt, alear Ik het inbreng in het land hetwelk Ik gezworen heb’, (Deuteronomium 31:21); en verder:

‘Ik zal Mijn aangezichten van hen verbergen, Ik zal zien wat het nieuwste zal wezen, want zij zijn een geslacht der verkeerdheden, zonen in wie de waarheid niet is.

Ik zou hen verjagen, Ik zou hun gedachtenis uit de mens doen ophouden, ten ware dat Ik de verontwaardiging des vijands vreesde.

Omdat zij een natie zijn die door raadslagen verloren gaat en er is geen inzicht in hen, omdat uit de wijnstok van Sodom hun wijnstok is en uit de velden van Amora hun druiven zijn, druiven van dollekervel, zij hebben bittere trossen.

Drakenvenijn is hun wijn en wrede adderenkop.

Is dat niet bij Mij verborgen, verzegeld in Mijn schatten’, (Deuteronomium 20, 26-34) en elders zeer vele malen, vooral bij Jeremia.

Dat dit werd aangeduid door het aanraken van de holte van de dij van Jakob en het hinken wat hij dientengevolge deed, blijkt ook bij Hosea: *‘Een twist van Jehovah met Jehudah, om bezoeking te doen over Jakob, naar zijn wegen en naar zijn werken, zal Hij hem vergelden.*

In de baarmoeder heeft hij zijn broeder de voet gelicht; in zijn smart heeft hij met God gekampt en hij heeft tegen de engel gekampt en hij heeft overmocht; hij weende en smeekte hem’, (Hosea 12:3-5); waar ‘kampen met God’ in de historisch innerlijke zin wil zeggen:

daarop aandringen dat het uitbeeldende van de Kerk bij hen zou zijn, nrs. 4290, 4293.

Dat zij zo’n overgeërfde hadden uit Jakob zelf, blijkt hieruit en dit kan nog met tal van andere plaatsen getoond worden, maar dat zal voor dit ogenblik achterwege worden gelaten.

Wat het overgeërfde in het bijzonder betreft, men gelooft heden in de Kerk dat al het erfboze is, uit de eerste ouder en dat daarom alle mensen verdoemd zijn door dat boze; maar het is daarmee niet zo gesteld; het erfboze ontleent de oorsprong aan de ouders van eenieder en aan de ouders van de ouders of aan de grootouders en overgrootouders achtereenvolgens’, elk boze dat deze zich door het daadwerkelijke leven hebben verworven, dermate dat het door veelvuldig gebruik of gewoonte de gelijkenis van een natuur heeft aangetrokken, wordt overgeleid op de kinderen en wordt voor hen het overgeërfde, tezamen met dat wat de ouders

was ingeplant van de grootouders en overgrootouders; het erfboze uit de vader is innerlijk en het erfboze uit de moeder uiterlijk; het eerstgenoemde kan niet gemakkelijk uitgeroeid worden, het laatstgenoemde kan dat echter wel.

Wanneer de mens wordt wederverwekt, dan wordt het erfboze dat vanuit de naaste ouders is ingeworteld, uitgerukt, maar bij hen die niet worden wederverwekt of niet wederverwekt kunnen worden, blijft het.

Dit nu is het erfboze, zie ook de nrs. 313, 494, 2122, 2910, 3518, 3701.

Dit is ook voor eenieder duidelijk die daarover nadenkt en eveneens hieruit, dat elke familie een of ander boze of goede heeft waardoor het van andere families is onderscheiden; dat dit uit de ouders en grootouders is, is bekend.

Evenzo is het gesteld met de Joodse natie die heden ten dage nog over is; dat zij van de overige natiën onderscheiden is en onderkend wordt, niet alleen door hun bijzondere gemoedsaard, maar ook door de zeden, spraak en gewoonten, staat vast.

Wat echter het erfboze is weten weinigen; men gelooft dat het het doen van het boze is, maar het is het willen en daaruit het denken van het boze; in de wil zelf en in het denken daaruit is het erfboze; het is het streven zelf dat daarin is en aan zich, ook wanneer men het goede doet, toevoegt; het wordt onderkend aan de verkwikking die wordt gevoeld als een ander iets kwaads overkomt; die wortel schuilt diep, want de innerlijke vorm zelf die het goede en ware uit de hemel of door de hemel uit de Heer opneemt, is ontaard en om zo te zeggen verwrongen, zodat het goede en het ware, wanneer het uit de Heer invloeit, of teruggekaatst of verdraaid of verstikt wordt.

Vandaar komt het dat er heden geen doorvatting bestaat, maar in de plaats ervan een geweten bij de wederverwekten; dit geweten erkent voor goed en waar wat men van de ouders en de leermeesters heeft geleerd.

Het is vanuit het erfboze dat men zichzelf meer dan de ander liefheeft, dat men de ander het boze wil indien hij hem niet eert, dat men een verkwikking voelt in wraaknemingen en verder dat men de wereld meer liefheeft dan de hemel en alle begeerten en boze aandoeningen die daaruit zijn.

De mens weet niet dat zulke dingen in hem zijn en te minder dat zulke dingen tegenovergesteld zijn aan de hemelse aandoeningen, niettemin wordt het in het andere leven duidelijk getoond hoeveel hij van het boze uit het overgeërfde door zijn daadwerkelijke leven naar zich heeft toegehaald en tevens voor hoeveel hij door de boze aandoeningen daaruit zich van de hemel heeft verwijderd.

Dat het erfboze bij de nakomelingen van Jakob niet door de wederverwekking kon worden uitgeroeid, omdat zij deze niet zouden toelaten, blijkt ook uit de historische dingen van het Woord, want zij bezweken in alle verzoeken in de woestijn, waarover bij Mozes; en ook daarna in het land Kanaän, zo vaak zij geen wonderen zagen en toch waren die verzoeken uiterlijk en niet innerlijk of geestelijk; ten aanzien van de geestelijke dingen konden zij niet verzocht worden, omdat zij de innerlijke ware dingen niet wisten, noch innerlijke goede dingen hadden, zoals eerder werd getoond; en niemand kan verzocht worden dan alleen ten aanzien van die dingen die hij weet en die hij heeft; de verzoeken zijn de eigenlijke middelen van de wederverwekking.

Dit wordt daarmee aangeduid dat zij de wederverwekking niet toelieten.

Over hun staat en lot in het andere leven, zie de nrs. 939, 940, 941, 3481.

**Vervolg over de Grootste Mens en over de overeenstemming;
hier over de overeenstemming met de zinnen in het algemeen.**

4318. Het is het uitnemende van het inzicht dat de engelen hebben, te weten en te doorvatten dat al het leven uit de Heer is en verder dat de gehele hemel met Zijn Goddelijk Menselijke overeenstemt en dus dat alle engelen, geesten en mensen met de hemel overeenstemmen en verder te weten en te begrijpen hoe zij overeenstemmen.

Dit zijn de beginselen van het inzicht waarin de engelen meer dan de mensen zijn; vandaar weten en doorvatten zij de ontelbare dingen die in de hemelen zijn en vandaar ook die dingen die in de wereld zijn, want de dingen die in de wereld en in de natuur van de wereld bestaan, zijn de oorzaken en de uitwerkingen daaruit als uit de beginselen ervan; want de gehele natuur is het uitbeeldende theater van het rijk van de Heer.

4319. Door veel ondervinding werd het getoond dat zowel de mens als de geest, maar ook de engel, niets vanuit zichzelf denkt, spreekt en doet, maar uit anderen en ook deze anderen niet uit zich, maar opnieuw weer uit anderen enzovoort en dus allen en ieder afzonderlijk uit de Eerste van het leven; dat wil zeggen, de Heer, hoezeer het ook geheel en al verschijnt zoals uit henzelf.

Dit werd meermalen getoond aan geesten die in het leven van het lichaam hadden geloofd en zich daarin hadden bevestigd dat in henzelf alle dingen waren, of dat zij vanuit zich en vanuit hun ziel, waarin het leven schijnt geënt, denken, spreken en doen.

Het werd hun ook door levende ondervindingen getoond dat de bozen, denken, willen en handelen vanuit de hel en de goede vanuit de hemel, dat wil zeggen, door de hemel uit de Heer; maar dat niettemin de boze dingen en eveneens de goede dingen verschijnen als uit henzelf.

Dit weten de christenen vanuit de leerstellingen die vanuit het Woord zijn, namelijk dat de boze dingen vanuit de duivel zijn en de goede dingen vanuit de Heer, maar het zijn er weinigen die dit geloven; en omdat zij het niet geloven, eigenen zij zich de boze dingen toe die zij denken, willen en doen, maar de goede dingen worden hun niet toegeëigend, want degenen die geloven dat de goede dingen uit henzelf zijn, eisen deze voor zich op en schrijven die aan zichzelf toe en stellen op die wijze daarin verdienste; zij weten ook uit de leerstellingen van de Kerk, dat niemand enig goede kan doen uit zich en wel dermate dat al wat uit zich en uit zijn eigene is, het boze is, hoezeer het ook als het goede verschijnt; maar ook dit geloven weinigen, hoewel het waar is.

De bozen die zich in die mening hadden bevestigd dat zij vanuit zichzelf leven en dat dus al wat zij denken, willen en doen vanuit henzelf is, zeiden toen het hun werd getoond dat het hiermee geheel en al overeenkomstig het leerstellige is gesteld en dat zij het nu geloofden. Maar het werd hun gezegd dat weten niet is geloven en dat geloven innerlijk is en dat dit alleen bestaat in de aandoening van het goede en ware, dus bij geen anderen dan bij hen die in het goede van de naastenliefde jegens de naaste zijn.

Deze zelfde geesten hielden, omdat zij boos waren, vol dat zij nu geloofden omdat zij gezien hadden.

Maar het werd onderzocht door een proefneming die in het andere leven gebruikelijk is en die daarin bestaat dat engelen een blik in hen slaan; toen dit gebeurde, scheen het bovendeele van hun hoofd weggenomen en de hersenen borstelig van haar en duister.

Hieruit bleek hoedanig van binnen diegenen zijn die slechts een wetenschappelijk geloof en niet het ware geloof hebben en dat ‘weten’ niet is ‘geloven’; want bij hen die weten en geloven, verschijnt het hoofd als een menselijk hoofd en de hersenen geordend, sneeuwwit en lichtend, want het hemelse licht wordt door hen opgenomen; maar bij hen die slechts weten en menen dat zij vandaar geloven maar evenwel niet geloven, omdat zij leven in het boze, wordt

het hemelse licht niet opgenomen en dus niet het inzicht en de wijsheid die in dat licht gelegen zijn; daarom wordt, wanneer zij de gezelschappen van de engelen, dat wil zeggen het hemelse licht, naderen, dit licht voor hen verkeerd in duisternissen; vandaar komt het dat hun hersenen duister verschenen.

4320. Dat het leven dat uit de Heer alleen is, bij iedereen verschijnt alsof het in hemzelf was, is vanuit de Liefde of de Barmhartigheid van de Heer jegens het gehele menselijke geslacht, namelijk dat Hij aan eenieder dat wat het Zijne is, wil toe-eigenen en aan eenieder de eeuwige gelukzaligheid geven; dat de liefde wat van haar is, aan de ander toe-eigent, is bekend want zij vertoont zich in de ander en maakt zich in hem aanwezig; hoeveel te meer dan de Goddelijke Liefde.

Dat ook de bozen het leven opnemen dat uit de Heer is, daarmee is het zo gesteld als met de objecten van de wereld, die alle het licht uit de zon opnemen en vandaar kleuren, maar overeenkomstig de vormen; de objecten die het licht verstikken en verdraaien, verschijnen in een zwarte of afschuwelijke kleur uit het licht van de zon; evenzo het licht of het leven uit de Heer bij de bozen; maar dit leven is het leven niet, maar het is, zoals het wordt genoemd, de geestelijke dood.

4321. Hoewel deze dingen de mens tegenstrijdig en ongelooflijk toeschijnen, mogen zij toch niet geloochend worden, omdat de ondervinding zelf dit dicteert; indien men alle dingen zou loochenen waarvan men de oorzaken niet weet, dan zou men ontelbare dingen loochenen die in de natuur bestaan waarvan men nauwelijks voor één tienduizendste deel de oorzaken kent; want daarin zijn zo vele en zulke grote verborgenheden, dat die welke de mens kent nauwelijks iets zijn in verhouding tot die welke hij niet kent, hoe moet het dan niet gesteld zijn met de verborgenheden die in de sfeer bestaan die boven de natuur is, dat wil zeggen, in de geestelijke wereld; zoals bijvoorbeeld dit: dat er één enig leven is en dat vanuit dat leven allen leven en eenieder anders dan de ander; dat ook de bozen vanuit dat zelfde leven leven en eveneens de hellen; en dat het invloeiende leven werkt overeenkomstig de opneming; dat de hemel door de Heer zo is geordend dat deze één Mens weergeeft, waarom deze de Grootste Mens wordt genoemd, en dat vandaar de afzonderlijke dingen die bij de mens zijn, daarmee overeenstemmen; dat de mens zonder de invloeiing daaruit in de afzonderlijke dingen bij hem zelfs niet een enkel ogenblik kan blijven bestaan; dat allen in de Grootste Mens hun bestendige ligging innemen overeenkomstig het hoedanige en de staat van het ware en goede waarin zij zijn; dat de ligging daar niet een ligging is maar een staat en dat vandaar diegenen bestendig aan de linkerzijde verschijnen die aan de linkerzijde zijn en aan de rechterzijde die aan de rechterzijde zijn, naar voren zij die vooraan zijn, van achteren zij die achteraan zijn; aan het vlak van het hoofd, de borst, de rug, de lendenen, de voeten, boven het hoofd en onder de voetzolen, rechtstandig en schuin, op grotere of kleinere afstand, zij die daar zijn, hoe ook en naar welke streek ook de geest zich rond keert; dat de Heer als Zon bestendig aan de rechterzijde verschijnt op gemiddelde hoogte daar, een weinig boven het vlak van het recheroog; en dat alle dingen daar betrekking hebben op de Heer als Zon en op het middelpunt, dus op hun Enige, waaruit zij ontstaan en blijven bestaan; en omdat allen voor de Heer bestendig in hun ligging overeenkomstig de staten van het goede en ware verschijnen, verschijnen zij daarom aan de afzonderlijken evenzo; de oorzaak hiervan is dat het leven van de Heer en dus de Heer, is in allen die in de hemel zijn; behalve ontelbare andere verborgenheden.

4322. Wie gelooft heden niet dat de mens natuurlijk ontstaat vanuit zaad en een ei en dat vanaf de eerste schepping aan in het zaad een kracht is om zich in zulke vormen voort te bewegen, eerst binnen het ei, daarna in de baarmoeder en daarna vanuit zich en dat het niet het Goddelijke is dat nog verder voortbrengt.

De oorzaak dat men zo gelooft, is deze dat niemand weet dat er enige invloeiing is vanuit de hemel, dat wil zeggen, door de hemel uit de Heer en wel omdat men niet wil weten dat er een hemel is; want de geleerden bespreken onder elkaar in hun binnenkamers openlijk de vraag of er wel een hel is en omdat zij aan de hemel twijfelen, kunnen zij daarom ook niet als enig beginsel aannemen, dat er een invloeiing is door de hemel uit de Heer, terwijl toch die invloeiing alle dingen die in de drie rijken van de aarde zijn, vooral in het animale rijk en in het bijzonder in de mens, voortbrengt en in vorm samenhoudt overeenkomstig de nutten. Vandaar kunnen zij evenmin weten dat er enige overeenstemming is tussen de hemel en de mens, te minder dat zij zodanig is dat de afzonderlijke, ja de meest afzonderlijke dingen bij hen daaruit ontstaan, en ook daaruit blijven bestaan, want blijven bestaan is een voortdurend ontstaan; en dus is de instandhouding in verbinding en vorm een voortdurende schepping.

4323. Aan het einde van de voorgaande hoofdstukken ben ik daarmee begonnen, aan te tonen dat er een overeenstemming is van de afzonderlijke dingen bij de mens met de hemel en wel aan de hand van levende ondervinding vanuit de geestenwereld en vanuit de hemel, met het doel om de mens te laten weten vanwaar hij ontstaat en vanwaar hij blijft bestaan en dat er dus vandaar een voortdurende invloeiing in hem is.

Later zal eveneens uit ondervinding worden getoond dat de mens de invloeiing vanuit de hemel, dat wil zeggen, door de hemel uit de Heer, verwerpt en de invloeiing uit de hel aanneemt, maar dat hij niettemin aanhoudend door de Heer gehouden wordt in de overeenstemming met de hemel, opdat hij, indien hij dit verkiest, van de hel tot de hemel en door de hemel tot de Heer geleid kan worden.

4324. Eerder werd, aan het einde van de hoofdstukken, gehandeld over de overeenstemming van het hart en de longen en ook van de hersenen met de Grootste Mens; hier moet overeenkomstig het opgevatte plan gehandeld worden over de overeenstemming met de uitwendige zintuigen van de mens, namelijk met het zintuig van het gezicht of het oog, met het zintuig van het gehoor of het oor, met de zintuigen van de reuk, van de smaak en van de tast; nu echter eerst met de zin in het algemeen.

4325. De zin in het algemeen of de gemene zin, wordt onderscheiden in een willekeurige en een onwillekeurige; de willekeurige zin is eigen aan de grote hersenen, terwijl de onwillekeurige zin eigen is aan de kleine hersenen; deze beide gemene zinnen zijn bij de mens verbonden, maar wel onderscheiden; de vezels die van de grote hersenen uitvloeien, brengen in het gemene de willekeurige zin teweeg en de vezels die van de kleine hersenen uitvloeien brengen in het gemene de onwillekeurige zin teweeg; de vezels van deze tweevoudige oorsprong verbinden zich in de twee aanhangsels die het verlengde merg en het ruggenmerg worden genoemd en door deze gaan zij over in het lichaam en vormen zijn leden, ingewanden en organen; de dingen die het lichaam omgorden, zoals de spieren en de huid, en ook de organen van de zinnen, ontvangen merendeels de vezels uit de grote hersenen; vandaar heeft de mens de zinnen en vandaar de bewegingen volgens zijn wil; maar de dingen die binnen deze gordel of deze omsluiting zijn en de ingewanden van het lichaam worden genoemd, ontvangen de vezels van de kleine hersenen; vandaar heeft de mens niet de zin van die ingewanden en zij staan ook niet onder beschikking van zijn wil.

Hieruit kan enigermate vaststaan wat de zin in het gemene of de willekeurige gemene zin en de onwillekeurige gemene zin is.

Bovendien moet men weten dat er een algemene zal zijn opdat er enige bijzondere kan zijn en dat het bijzondere nooit kan ontstaan en blijven bestaan zonder het algemene; en dat elk bijzondere zich gedraagt overeenkomstig het hoedanige en overeenkomstig de staat van het algemene; evenzo de zinnen bij de mens en evenzo de bewegingen.

4326. Er werd een dreunend gedruis gehoord dat uit de hoogte boven het achterhoofd neervloede en rondom de gehele streek ervan aanhield; ik was benieuwd wie dat waren; er werd mij gezegd dat het diegenen waren die betrekking hadden op de onwillekeurige gemene zin; en verder werd gezegd dat zij goed de gedachten van de mens kunnen doorvatten, maar dat zij die niet willen uiteenzetten en uitspreken, evenals de kleine hersenen, die al wat de grote hersenen denken, doorvat maar niet openbaar maakt.

Toen hun duidelijk waarneembare werking in het gehele gebied van het achterhoofd ophield, werd getoond tot hoever zich hun werking uitstreckte; die bepaalde zich eerst tot het hele aangezicht; daarna trok die werking naar het linkerdeel van het aangezicht en tenslotte naar het oor daar; waarmee werd aangeduid hoedanig de werking van de onwillekeurige gemene zin vanaf de eerste tijden aan is geweest bij de mensen op deze aardbol en hoe de voortgang ervan is geweest.

De invloeiing van de kleine hersenen boezemt zich vooral in het aangezicht in, wat hieruit vaststaat dat in het aangezicht de ziel is gegrift en dat in het aangezicht de aandoeningen verschijnen en wel meestal zonder de wil van de mens, zoals vrees, eerbied, schaamte, verschillende soorten van blijdschap, maar ook van droefenis en nog tal van andere dingen die zich daardoor aan de ander kenbaar maken, zodat hij uit het aangezicht weet welke de aandoeningen en welke de veranderingen van diens ziel en gemoed zijn.

Deze werkingen zijn uit de kleine hersenen door de vezels ervan, wanneer er geen veinzerij is. Op deze wijze werd getoond dat de gemene zin in de eerste tijden of bij de Oudsten het hele aangezicht besloeg en dat die langzamerhand na die tijden slechts het linkerdeel ervan besloeg en tenslotte na weer tijden zich uitbreidde buiten het aangezicht en wel dermate dat er heden nauwelijks enige onwillekeurige gemene zin in het aangezicht over is.

Het rechterdeel van het aangezicht met het rechteroog stemt overeen met de aandoening van het goede, maar het linkerdeel met de aandoening van het ware; de streek waar het oor is, stemt overeen met de gehoorzaamheid alleen zonder aandoening.

Want bij de Oudsten, bij wie die tijd toen de gouden eeuw werd genoemd, omdat zij in een zekere staat van ongereptheid, in de liefde tot de Heer en in de wederzijdse liefde, zoals de engelen, leefden, vertoonde zich al het onwillekeurige van de kleine hersenen in het aangezicht en toen verstonden zij het in het geheel niet, met hun gelaatstrekken iets te vertonen dat anders was dan zoals de hemel invloede in de onwillekeurige aandringen en daaruit in de wil.

Maar bij de Ouden, van wie die tijd toen de zilveren eeuw werd genoemd, omdat zij in een staat van de waarheid waren en vandaar in de naastenliefde jegens de naaste, lag het onwillekeurige, dat van de kleine hersenen is, niet in het rechterdeel van het aangezicht open, maar alleen in het linkerdeel; maar bij hun nakomelingen van wie die tijd toen de ijzeren eeuw werd genoemd, omdat zij niet in de aandoening van het ware, maar in de gehoorzaamheid aan het ware voortleefden, vertoonde zich het onwillekeurige niet meer in het aangezicht, maar trok zich terug in de streek rondom het linker oor.

Ik ben daarover onderricht dat de vezels van de kleine hersenen op deze wijze de uitvloeiing in het aangezicht hebben veranderd en dat er in plaats daarvan vezels vanuit de grote hersenen daarheen zijn overgebracht, die nu heersen over die, die van de kleine hersenen zijn; dit is ten gevolge van het streven om de trekken van het aangezicht te veranderen naar de wens van de eigen wil, die vanuit de grote hersenen zijn.

Het schijnt de mens toe alsof dit niet zo is, maar het komt voor de engelen duidelijk uit door de invloeiing van de hemel en door de overeenstemming.

4327. Zodanig is de onwillekeurige gemene zin heden bij diegenen die in het goede en ware van het geloof zijn; maar bij hen die in het boze zijn en in het valse daaruit, is er niet enige onwillekeurige gemene zin meer die zich openbaart, noch in het aangezicht, noch in de spraak, noch in het gebaar, maar er is een willekeurige dat het onwillekeurige voorliegt, of het

natuurlijke zoals het wordt genoemd, dat zij zodanig gemaakt hebben door veelvuldig gebruik of door gewoonte van kindsbeen af.

Hoedanig deze zin bij hen is, werd getoond door een invloeiing, die stilzwijgend en koud was, in het gehele aangezicht, zowel in het rechterdeel ervan als in het linkerdeel en van daar zich richtend tot de ogen en van het linkeroog zich uitbreidend in het aangezicht; waarmee werd aangeduid dat de vezels van de grote hersenen zich hadden ingedrongen en over de vezels van de kleine hersenen heersen en dat vandaar zaken die verzonnen waren of geveinsd of gelogen en het sluwe van binnen regeert en van buiten het oprechte en het goede verschijnt; dat die invloeiing werd bepaald naar het linkeroog toe en van daar ook in het aangezicht, betekende dat zij het boze als doel hebben en dat zij het verstandelijke deel gebruiken om het doel te bereiken, want het linkeroog betekent het verstandelijke.

Dezen zijn het die heden voor het merendeel de onwillekeurige gemene zin samenstellen, terwijl het oudtijds de meest hemelsen van allen waren, maar heden zijn het de meest boosaardigen en wel het allermeest uit de christelijke wereld.

Zij zijn zeer talrijk en verschijnen onder het achterhoofd en aan de rug, waar ik hen vele malen heb gezien en gewaarwerd; want zij die heden op die zin betrekking hebben, zijn degenen die sluw denken en boze dingen tegen de naaste uitdenken en een vriendelijk, ja een allervriendelijkst gelaat vertonen en ook zulke gebaren en liefelijk spreken alsof zij meer dan anderen met naastenliefde begiftigd waren, maar intussen zijn zij de verwoedste vijanden, niet alleen van degene met wie zij te doen hebben, maar ook van het menselijk geslacht; hun gedachten werden aan mij meegedeeld en die waren goddeloos en afschuwelijk, vol van wreedheden en bloeddorst.

4328. Het werd mij ook getoond hoe het in het algemeen gesteld is met het wilsdeel en het verstandsdeel; de Oudsten, die de hemelse Kerk van de Heer hebben samengesteld, nrs. 1114 tot 1123, hadden een wil waarin het goede was en een verstand waarin het ware van het goede was en deze twee maakten bij hen één uit; maar de Ouden, die de geestelijke Kerk van de Heer hebben gevormd, hadden een geheel en al te gronde gericht wilsdeel, maar een ongerept verstandsdeel, waarin de Heer door de wederverwekking een nieuwe wil vormde en daardoor ook een nieuw verstand, zie de nrs. 863, 875, 895, 927, 928, 1023, 1043, 1044, 1555, 2256. Hoe het goede van de hemelse Kerk geweest was, werd getoond door een vanuit de hemel neerdalende zuil van een azuurblauwe kleur; aan de linkerzijde ervan was een licht zoals het vlamvend-lichtende van het zonlicht; daarmee werd hun eerste staat uitgebeeld; door de azuren kleur het goede wilsdeel en door het vlamvende hun verstandelijke deel.

Daarna ging het azuur van de zuil over in een duister vlamvend, waarmee hun tweede staat werd aangeduid en dat hun beide levens, namelijk dat van de wil en dat van het verstand, niettemin als één werkten, maar duisterder ten aanzien van het goede vanuit de wil, want het azuur betekent het goede, het vlamvende licht het ware vanuit het goede, het vlamvend-lichtende het ware vanuit het goede.

Daarna werd die zuil geheel en al zwart en rondom de zuil was een lichtende dat geschakeerd werd door een zeker blinkend wit en kleuren tevoorschijn bracht, waarmee de staat van de geestelijke Kerk werd aangeduid; de zwarte zuil betekende het wilsdeel dat geheel en al te gronde was gegaan en niets dan het boze was; het lichtende geschakeerd door het blinkend witte betekende het verstandelijke waarin een nieuwe wil vanuit de Heer was; want het verstandelijke wordt in de hemel uitgebeeld door het lichtende.

4329. Er kwamen geesten tot op een zekere hoogte; naar het geluid te horen waren zij met velen en uit de ideeën van hun denken en spraak die tot mij werden heengeleid, werd ik gewaar dat zij in geen helder onderscheiden idee waren, maar in een algemene van verscheidene dingen; vandaar meende ik dat niet iets wat helder onderscheiden was door hen doorvat kon worden, maar slechts enig niet onderscheiden algemeen, dus duister; want ik

verkeerde in de mening dat het algemene niet iets anders was; dat hun denken in het algemeen was, dat wil zeggen van verschillende dingen tegelijk, kon ik duidelijk merken aan die dingen van daar in mijn denken invloeden.

Maar er werd aan hen een bemiddelende geest gegeven, door wie zij met mij spraken, want zo'n algemene kon niet dan alleen door anderen in de spraak vallen; en toen ik door bemiddeling met hen sprak, zei ik, zoals ik had gemeend, dat de algemene dingen geen helder onderscheiden idee van enige zaak tevoorschijn kunnen brengen, maar zo'n duistere dat het er als het ware geen is; maar na een kwartier toonden zij dat zij een helder onderscheiden idee van de algemene dingen hadden en van verscheidene dingen in de algemene dingen, bovenal daardoor dat zij alle afwisselingen en veranderingen van mijn denken en aandoeningen nauwkeurig en duidelijk onderscheiden waarnamen, met de afzonderlijke dingen daarin, als geen andere geesten beter hadden kunnen doen.

Hieruit kon ik opmaken dat iets anders een algemeen idee is dat duister is, waarin diegenen zijn die heel weinig van erkentenis hebben en vandaar over alle dingen in het duister zijn; en dat iets anders is de algemene idee die helder is, waarin diegenen zijn die zijn onderricht in de ware en goede dingen, die in hun volgorde en samenhang in het algemene zijn neergelegd en zo geordend dat zij ze vanuit het algemene helder onderscheiden kunnen zien.

Dezen zijn het die in het andere leven de willekeurige gemene zin samenstellen en zij zijn het die zich door de erkentissen van het goede en ware het vermogen hebben verworven van de dingen vanuit het algemene te bezien en die vandaar de dingen tegelijk in wijde omvang beschouwen en terstond uitmaken of iets zo is.

Zij zien weliswaar de dingen als het ware in het duister, omdat zij uit het algemene die dingen zien die daarin zijn, maar omdat zij op een juist onderscheiden wijze in het algemene geordend zijn, zijn daarom de dingen toch voor hen in helderheid.

Deze willekeurige gemene zin valt niet dan alleen in de wijzen.

Dat zij van dien aard waren, werd ook bevonden, want zij doorzagen bij mij alle en elk van de dingen die tot de gevolgtrekking behoorden, waaruit zij zo bedreven een gevolgtrekking maakten over de innerlijke dingen van mijn denken en aandoeningen, dat ik bevreesd begon te worden nog iets meer te denken, want zij dekten dingen open waarvan ik niet wist dat die bij mij waren en toch kon ik niet anders dan ze volgens de door hen gemaakte gevolgtrekkingen erkennen; vandaar werd ik bij mij een verstarring gewaar in het spreken met hen en toen de verstarring merkbaar was, verscheen als het ware iets als van een haarlok en daarin iets stil sprekend; er werd gezegd dat daarmee het lichamelijk gemene sensitieve wordt aangeduid dat met hen overeenstemt.

De volgende dag sprak ik opnieuw met hen en werd opnieuw gewaar dat zij niet een duistere maar een heldere algemene doorvatting hadden en dat zoals de algemene dingen en de staten van die algemene dingen wisselden, omdat deze in volgorde en samenhang daarop terugslaan. Er werd gezegd dat er nog volmaaktere willekeurige gemene zinnen bestaan in de innerlijke sfeer van de hemel en dat de engelen, wanneer zij in een algemeen of universeel idee zijn, tegelijk in de afzonderlijke dingen zijn, die in de universele idee op duidelijk onderscheiden wijze door de Heer geordend worden; en verder dat het algemene en het universele niets zijn, tenzij daarin de bijzondere en de afzonderlijke dingen zijn waaruit zij zijn en zo genoemd worden en dat zij voor zoveel zijn als deze daarin zijn; en dat daaruit blijkt dat de universele Voorzienigheid van de Heer zonder de meest afzonderlijke dingen die daarin zijn en waaruit zij is, volstrekt niets is en dat het stompzinnig is om te beweren dat er een universele bij het Goddelijke is en dan daaruit de afzonderlijke dingen weg te nemen.

4330. Omdat de drie hemelen tezamen de Grootste Mens samenstellen en daarmee, zoals eerder werd gezegd, alle leden, ingewanden en organen van het lichaam overeenstemmen overeenkomstig hun functies en nutten, zo stemmen daarmee niet alleen die dingen overeen die uitwendig zijn en voor het gezicht uitkomen, maar ook die welke innerlijk zijn en niet

voor het gezicht uitkomen; dus die dingen die van de uiterlijke mens zijn en die welke van de innerlijke mens zijn.

De gezelschappen van de geesten en engelen waarmee die dingen overeenstemmen die van de uiterlijke mens zijn, zijn voor het merendeel van deze aardbol; maar zij waarmee die dingen overeenstemmen die van de innerlijke mens zijn, zijn voor het merendeel ergens anders vandaan; die gezelschappen maken één in de hemelen, evenals bij de wederverwekte mens de innerlijke en de uiterlijke mens.

Toch komen heden weinigen van deze aarde in het andere leven, met wie de uiterlijke mens één maakt met de innerlijke, want de meesten zijn zinlijk en wel dermate, dat het er weinigen zijn die iets anders geloven dan dat het uiterlijke van de mens het al van de mens is en dat er, wanneer dit vergaat, wat plaatsvindt als de mens sterft, nauwelijks iets wat leeft overblijft; te minder dat het het innerlijke is dat tot in het eeuwige voortleeft en dat wanneer het uiterlijke verdwijnt, het innerlijke voornamelijk leeft.

Het werd door levende ondervinding getoond hoe deze mensen tegen de innerlijke mens zijn. Er waren zeer veel geesten van deze aarde, die toen zij in de wereld leefden, van dien aard waren geweest; in hun gezichtskring kwamen geesten die betrekking hadden op de innerlijke zinlijke mens en toen begonnen zij dezen gelijk te bestoken; bijna zoals de redelozen degenen die redelijk zijn, door voortdurend te spreken en te redeneren vanuit de begoochelingen van de zinnen en vanuit de illusies daaruit en vanuit louter hypothesen en niets gelovend dan wat door de uitwendig zinlijke dingen bevestigd zou kunnen worden en bovendien beledigden zij de innerlijke mens; maar zij die op de innerlijke zinlijke mens betrekking hadden, bekommerden zich niet in het minst om zulke dingen en waren slechts verwonderd over hun waanzin en ook over hun stompzinigheid; en wat wonderbaarlijk is, toen de uitwendig zinlijken de innerlijk zinlijken naderden en bijna in de sfeer van hun denken kwamen, begonnen de uitwendig zinlijken moeilijk adem te halen – want geesten en engelen ademen evenzeer als de mensen, maar zij hebben een naar verhouding inwendige ademhaling, nrs 3884, 3885 e.v., 3893 – en dus zo bijna verstikt te worden, waarop zij terugdeinsden; en hoe verder zij van de innerlijk zinlijken verwijderd waren, des te kalmer en rustiger werd het onder hen, omdat zij toen gemakkelijker ademhaalden; en ook, hoe dichter zij in de buurt kwamen, des te woeliger en onrustiger; de oorzaak hiervan was dat de uitwendig zinlijken in de kalmte zijn wanneer zij in hun begoochelingen, fantasieën en hypothetische dingen en daaruit in valse dingen zijn, maar dat de kalmte voor hen is verdwenen wanneer hun dergelijke dingen worden afgenomen, wat plaatsvindt wanneer de innerlijke mens met het licht van het ware invloeit; want er zijn in het andere leven sferen van denken en aandoeningen en die worden wederzijds vergemeenschap overeenkomstig de tegenwoordigheid en de nadering, nrs. 1048, 1053, 1316, 1504-1512, 1695, 2401, 2489. Deze botsing hield ettelijke uren aan en op deze wijze werd getoond hoe de mensen van deze aardbol heden tegen de innerlijke mens zijn en dat het uitwendig zinlijke bijna alles bij hen uitmaakt.

4331. Het vervolg over de Grootste Mens en over de overeenstemming aan het einde van het volgende hoofdstuk en daar over de overeenstemming met de zinnen in het bijzonder.

Einde hoofdstuk twee en dertig.

